

NÅGRA UPPLYSNINGAR OM SVERGES SIMSÄLLSKAPER OCH SIMSKOLOR.

Jönköping, 1860. Tryckt hos Strehlenert & Comp.

Pris 75 öre riksmünt.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna bok från 1860 har på titelbladet ingen angiven författare, bara orten Jönköping, men Libris-katalogen anger Gustaf Larsson, född 1811, som lär ha varit simlärare vid Jönköpings simsällskap åren 1847-1896. Titelsidan och texten stavar Sverge, men Libris-katalogen Sverige. Det digitaliserade exemplaret, som har tillhört lexikografen Olof Östergren, har kuriöst nog **på omslaget** en tillägnan "Till Herr Simläraren A. J. Långström, vänskapsfullt af yrkesbrodern G. Larsson", antagligen författaren. I **kapitlet om Jönköping** omtalas "Skrifvaren G. Larsson".

Boken har digitaliserats av Umeå universitetsbibliotek, tyvärr i en rätt låg upplösning (kanske 150 eller 200 dpi) och med ett helt bokuppslag per bild, varifrån de scannade bilderna i april 2017 kopierades till Projekt Runeberg, delades upp i en bild per boksida och försågs med en OCR-text för att kunna korrekturläsas. Boken finns även digitaliserad **i svartvitt hos Google**.

Benägne Läsare!

/ slutet af Augusti månad 1839 utgaf den tik-a skicklige som nitiske Simläraren i Upsala Herr K. A. Hellsten en liten bok under namn af "Upsala Simsällskaps Matrikel," hvarigenom lian ur glömskans flod låtit framstå minnet af de m/in, som verkat för och sjelfve idkat den för människans helsa och växtlighet mest inflytelserika af all gymnastik: <len ädla och välgö-ruude simkonsten. Utgifvaren här af, som är en af Hr HeU-stens ytterst få yrkesbröder mom Sverge, beslöt att, sti vidt honom möjligt vore, lemna vidare bidrag till Simkonstens historik, och som följd af detta beslut meddelas dessa underrättelser, hvilka, långt ifrån så fidlständiga som utgifvaren önskat, dock torde för mången läsare och läsarinna blifva en glad erinran från den lifliga barndoms- och vagdomstid.

Om simkonstens nytta, så väl i fysiskt som sanitärt hänse-ende, hyser numera ingen förnuftig och upplyst människa något tvifvel. Redan år 1813, i ett då utkommet arbete af Ling, Svenska gymnastikens ordnare, eller sd till sugandes, fosterfader, kunde. Svenskarne inhemta den nytta, som simkonsten skänker sina idkare, och nämnde Ling, sjelf ktainig i gymnastik både till "lands och vatten", visste redan då att gifva simning företräde för den kroppsrörelse, som kan åstadkommas mom gymnastiksalarne. — Ling kan dock medelst ofvannämnde utsago ingalunda sägas stå framom sin tid. — Redan för mer än tvenne årtusenden tillbaka hade de gamle Greker och Romare i sanitärt hänseende nått en höjd, som Europas nu varande nationer hafva svårt att upphinna. Forntidens badanstalter och vattenledningar äro härpå ovedersägliga bevis; och hvad värde de frie och tappre Romarne satte på simkomsten bevisas deraf, ott om någon hos dem icke kunde skrifva eller simma, omnämndes

detta såsom en fullständig beskrifning på en oduglig dase. Sedan 1813 lufva försiggått många riksmöten; men vid intet enda har ännu, när detta nedskrefs, någon fråga uppstått om

att fullkoiuua Svenska gymnastiken, _ och den står derföre

lik en ofullbordad byggnad, så länge den vigtigaste delen deraf, nemligen simkonsten, icke är dermed förenad. — Måtte den tid icke vara så aflägsen, då Sverges Konung och Ständer inse nyttan af simskolor för rikets barn- och ungdom, så väl gossar som flickor, och äfven begrundat, att den Svenska krigaren bör blifva undervisad i denna konst, som, oberäknadt det fördelaktiga inflytande den -utöfvar på hans helsa, gifver honom förmåga att i nödens öfverfarans dfrn(trfiitda eget och medmenniskor lif! _ Om dessa välmenta rader något kunna bidraga till denna vigtiga ifråga» lyckliga afgörande., dd är utgifvarens önskan och syftemålet med detta Ulla arbete uppfyUda.

Slutligen vill utgifvaren göra sina läidsnutn Svenskarne tipp-marksamme på den stora fördel i sa nitärt hänseende som dat Allgode Skajtare i "tidens morgon" så frikostigt tilldelat den Skandinaviska Norden, nemligen dess många vattendrag.

Svenska badorter na blifva alU mer och liur besökta;__Lalluat-

tenkurerna allt mer och mer begagnade; — att vattnet är ett säkert läkemedel, detta, har man således ftmuit. Men de krämpor och bräckligheter, hvarför bot sökes viil våra badorter och Gräfenberger-anstalter, utjpslä sällan hos simkonstens idkare och tilkerskor. De behöfva dessutom, för att tillgodogöra sig ett uppfriskande bad, icke resa många och långa vägar, eller, som man säger, "hemta vatten öfver ån", ty vatten finnes alltid i någon närbelägen sjö eller flod, och det der befintligas Bethesda-kraft, ingalunda försvagad sedan Gamla Testamentets tid, är tillräckligt skyddsmedel mot de sjukdomar samt den fysiska förslappning och förslöing, som en klenig och konstmässig uppfostran och ett vekligt lefnadssätt hotar att inympa på nu varande generation och lemnas i arf åt efterkommande.

Då det är en önskan att frauuleles kunna skrifva och utgifva simskolornas historia mer fullständigt (Sn nu varit möjligt, är mon hjerttigen tacksam för de bidrag härtill, som, under adress: Herrar Strehlenert j- Comp. i Jönköping, kioma blifva tillgänglige.

Utgifvaren. Sverges första SimsföUskap och Simskola i lifts ala.

Liksom begynnolson af hvftrje folkslags historia.är grundad pft!-traditionen,' iir äfven ..berättelsen om uppkomsten af Sverges första simsällskap traditionell och för tliy nugot osäker. Skada att icke aflidne Professoren Jöns Svanberg, soin ostridigt var don förste, hvilken, nSroare sln-tet af förra århundradet, i, Upsala väckte luig för simkonsten och . derför intresserade kamrater och vänner, .innan sin död lemnade någon skriftlig; upplysning om nämnde simsällskap. Då .hade måhända kunnat undvikas att om samma sällskaps uppkomst del gifva tvenne) något stridiga uppgifter, och hvaraf den cnaysom först stod att läsa i tidningen Upsalas Posten och: sedermera intugen uti Aftonbladet i Stockholm, har följande lydelse:

"Simkämsten räknar ej särdeles: höga anor inom vårt fädernesland. I förra seklet var det en stor märkvärdighet att någon kunde simma, och framlidne Professoren Jöns Svanberg, soin i Upsala och snart sagdt, i hela Sverige grundlade don allmänna öfningen af simkonsten, brukade ofta med ön viss förtrytelse berätta, hurusom några ryska fångar., hvilka kunde simma, af Svenskarne begapades såsom underverk, och det(a"churu do endast kunde simma hundsims." Allt ifrån sin tidigaste ungdom en varm vän af simkonsten och. högt uppskattando fördelarne af dess allmännare utbredande, företog sig Hr Svanberg vid sin ankomst till UpBala, der han 1787 blef student, att för denna, konst intressera kamrater och (bokanta, siimt i dess utöfning meddela undervisning. Detta bedrefs med den framgång, att iir 179ü Svanberg, som då var phil. magister och docent i matematiken, stiftade Upsala Sim-sällskap och höll den 'föisla simpromotionen, livarvid så tillgick , att Svanberg först bekransade, sig sjelf och sedan sina kamrater och elever. Men samma år flyttade Svanborg till Stockholm och med honom försvann ock det intresse som han väckt: och genom sin .personliga närvaro6

upprätthållit. Simkonsten låg nu några år nere, då don välbekante och förtjenst fullo Gabriel Marklin började arbeta på dess återupplifvande och äfven lyckades att år 1807 anställa en promotion, hvarvid han promoverade 11 elever. Emellertid återkom Svanberg år 1811 till Upsala såsom math. inferior. professor vid universitetet, då han högtidligen valdes till simsällskapets ständige direktor och promotor. hvilka befattningar han allt intill sin död innehade och med don kärlek och det nit omfattade, att han äfven på sin höga Ålderdom hvarje år reste in till Upsala från sitt 4 mil från staden bolägna prebende-pnstorat A-lunda,; för att bevista sifnöfningarne och förratta promo-tionernn.

Hvilka simprof af do år 1796 promoverade blifvit af-lagde, känner mnn icke så noga. De bestodo, eller all sannolikhet, blott deruti, att promovendi skulle tillryggalägga ett visst antal famnar sträcksimning. Att nemligen inga simprof voro fastställda, kau bevisas af don omständighet, att, då Gabriel Marklin år 1807 under Svanbergs bortovaro anställde en siinpromotion, hvarvid -lian promoverade 11 sina kamrater, ban såsom vilkor för den af vattenväxter llätiide kransens erhållande,, ålad o promovendi att fi-ån en på vattnet dytando, med ölbuteljer och .glas försodd bordskifva fylla. ocli derofter, medan de befunno sig i vattnet, tömma ett glas öl, utan att det blefve vattenmängds De tillämnade magistrarne voro förmodligen 12, ty enligt Marklins egen bcrättolso, skulle en blifvit diftererad, emedan han fick sitt öl så vattenmängdt, att färgen fullkomligt förrådde varans klena halt."

I N:o 58 af Aftonbladet för Fredagen don 11 Mars 1859 läses, i anledning af ofvanstående, följande berigtigande:

"Uti Aftonbladet N:o 190 infördes sistlidet år ur Up-sala-Posten en först nyligen tillfälligtvis bemärkt historik öfver simkonsten, hvars anor der mindre riktigt uppgifvas. Detta inverkar väl alldeles intet på sjelfva saken, som är sig sjelf nog och icke behöfver på någon förnämlig börd grunda sitt värde. Att genom simkonsten och utan Statens ens ringaste bekostnad under de senare snart 50 åren redan tusende vunnit en förstärkt helsa och måhända mer än hundra räddat eget och andras lif, tordo vara tillräckligt höga anor; men eftersom dessa nu offent-ligen omordats, är allmänheten berättigad att känna rätta förhållandet, och derföre anhållos att derom få upplysa:

Upsala-Posten yttrar: "Simkonsten räknar icke särdeles höga anor inom värt kära ffldernoslund". Denna Åsigt vill historien ej godkänna. Hon' intygar att våra förfiider egnade sig åt vikingalifvet och voro lika liomraastado' så väl i som jxi den bölja blå. Här af vill dot synas, att simkonsten kan härleda sina anor ända upp till sjelfvaste Odin, och följaktligen är hon allt någorlunda högboren. Visserligen blef hon efter förändradt lefnadssätt vida mindre hyllad, mon dot låg likväl i sakens natur att hon skulle fortleva, ty der ett uppfriskande bad erbjuder sig, har ungdomen det aldrig försakat , och lika ofelbart måste då simöfnin gar deraf blifva en följd, synnerligast, der, hvarest do ofter hand uppkommande liirövorkon voro nürblliig-na intill tjenliga badställen. Efter olika nationallynnon hängaf sig dock ungdomen mor eller mindre åt dessa öfningar. Derföre var det företrädesvis från Norrland och Wermland, som i simning öfvade studerande ankommo till Upsala, och ibland dem fanns vftl ingen som blottställde sig för åtlöje medelst ott -tympigt s. k. "hundsim", hvilken afart bland allmogens barn soinligstädos var gängse.

Upsala-Posten yttrar vidare: "Det var framlidne Professor Jöns Svanberg som i Upsala och snart sagdt i hela Sverige grundlade den allmänna öfningen i simkonsten". Donna uppgift tarfvar någon jemkning; Den i allt hänseende vördnadsvärde' Professor J. Svanberg var-en varm vän af simkonsten, och med lians alltid ungdomligt lifliga lynno var det således naturligt, att han för donna konst sökto intressora kamrater och vänner. Att vid Fyris-åns branta, merendels bråddjupa bräddar i "konstens utöfning meddela undervisning" åt nybogyinnare, lät sig dock svårligen göra och hade varit alltför vådligt yid en tid, då härvid enda metoden var att utgå i vattnet så långt mon vågade och derifrån kafva Big till lands. Vid sådan sim-ölhing fick Fyris-ån fordom mångot ofter. Professor J. Svanbergs stora förtjenst låg deruti, att han i Upsala sammanhöll simkonstens vänner och han var don, som först föll på den idéen, att med Nympha alba bokransa sig och < } e skickligasto, mon han yttrade sjelf härom: " Vi voro nutodidnkter allesammans;" och likaledes voro do af Akademi-Adjunkten Gabriel Marklin åren 1807 och 1811 anställda piomotionerna blott och hart en södnu förlustelse. Eudast vid Carlbergs Krigs-Akademi inölVade kadetterna sig i simning; mon nybegyiinamc behandlade». dervid al' sina'liiraro, de iililre kamraterna,

på ett nära nog; barbariskt Sätt, hvarföre Doktor O. A. Robsahm i-sin 1814 utgifna afhandling "Om ny Unn al bad" erinrar, att berörde öfningar borde der ställas under läkarens uppsigt.

Den tiirln nationella underviøningen: meddelades i Upsala 1812 af nu varande Prosten C. G. Grahl; men då nybörjarnos försök der måste egenhändigt underlättas: och ett långvarigt stillastående i vattnet var; menligt för helsan, skullu företaget oj kunnat fortsattas, oni.lian ej.på/umut ab/igördeln. Ut i denna enkla inrättning, sòm bådo för lä-raro oehrlärjungo nfhjelpér albi svårigheter, och hvarae-delst det väsentügaste kan ledigt och tryggt inläras på nagra få stunder, ligger grundorsaken till Simkonstens hastiga framsteg. Sedan kunde undervisningen skötas från eu längs efter den branta nbrädden anlagd bryggaoCh biträde erhållus af några fur simkonsten nitälskande vänner, .hvilket, i anseende till, elevernas, snart ganska, betydliga antal blef alldeles oundgängligt. Denna framgång och det bifall saken vann af Erkebiskopen Lindblom, Landshöfdingen Fock, Professorerna Svanborg och Zetterström, saml Akademi-liäntmästaren Hjerta med flere, upp-muntrado till Åtgärder för företagets framtida ,bestånd och vidsträcktare omfång. J[förenig med sedermera Medio. Dokt. O. A. Robsahm,.Akad.-Adjunkten Gabr. Marklin, Prof. O. Carliug och Lektor Hud.i Cailing, stiftade..Prosten Grahl. vårtidn 1813 UpsalaSimsällskap, uied bo^ stäminelse att uti bela riket göra simkonsten känd och värderad, så att, såsofn ridet yttrades uti en till Upsala invånare den 22 April 1814 ställd ftdresa, "Götha Lejon ej längre betydelselöst skulle resa sig .öfver våra strömmar." För sådant ändamål skulle sällskapet ombesörja ärlig uundervisuing och simprömotion, samt en eklöfakrans di blifva den hedrande.' utmärkelsen för skicklighet och en pillöfskrans för framsteg i simkonstèn. Till simsällskapets direktor : valde desso stiftare Professorn J. Svanberg och till ledamöter kallades r.lia, i som man Visste intressera sig för syftonifilet, deribland ock nu varando Biskopen J. J. Hedréu. Kraftigaste, medverkan påräknades: dock af de promovarade, hvilka uti sida diplom ålades den förbin-9

delsen-, "alto! eftor yttersta förmåga befordra ooli utbreda don särdeles välgörande simkonsten." Huru nitiskt donna propaganda - fullgjorde sitt uppdrag, had o redan inom 20 år visat sig, da Aftonbladet 1832 N:o 207 derom yttrade: "Dessa inrättningar (Stockholms simskolor) gifva, blond många, andra^. bevis derpå, huru framgången af en nyttig sak ofta beror på en enda persons. nitfulla vilja. Det var ert studortmde, uumera Höfpredikanten och Kyrkoherden Hr G. G. Grahl, som år 1812 (1813) först organiserade ett sinisällskap i Upsala. Dess öfningar, prof och årshögtider,' aom alltsedan .fortgått i samma skick och blifvit upptagna' på Hero andra ställen, hafva ntedt allt tvifvel varit en stor anledning så. viil till de nu varande simskolornas anläggning i hufvudstaden, som till en mara utbredd håg öfver hela riket .för: denna utmärkt nyttiga gymnastik." Da Prosten Grahl år ISM lemnade Upsala, OtVertogs simundervisningen af nu varande '-Kontraktsprosten , Kommendören id' Nordstjerne-Orden, iDoktor And. Fryxell, samt efter .honom al" framlidne Professorn, Prosten -N. Sillen, hvilka tvenne herrar sågo i sakens framgång sin belöning och omottogo derföre ingen pekuniar vedergällning för deråt vid, lediga stunder egnad möda. Ilhr&f vill dot synas, att denis verksamhet var verkliga initiativet dertill, att simkonsten nu uppnått den ståndpunkt, att, vid en i fleres Därvaro inträffande sjönöd, ntorendéls någon finnes, som störtar sig i vattnet och räddar den drunknande."

Utgifvaren hysör intet tvifvelsmål derom, att den senare berättelsen är mest öfverensstämmande med verkliga förhållandet och. draget icke i betänkande, att härmed nämna finnu lefvande Ilorr Prosten Grahl, siingurddns upp-jümare, såsom Sverges förste simlärare och upphofsmaimen tül rikets simskolor. . >

Nämnde Herr Prost är dessutom, den förste, familj/öder som lärt sina . döttrar simkonsten och troligen äfven lflrt Stockholiiis nu varande simlärarinna Mamsell JSancy Edberg samma konst, samt år 1851 vid en promotionshögtidlighet i Stockholm, hvarom mer framdeles, tillskiftade åt vdra unga Sveoskor.' lika arfsloU i simkonstens rika bo, och således betydligt verkat för .uppkomsten af Sverges fruntim-vicrs.-eimskolor,.

Aflidne Professor Svanberg, samt äfven aflidue Akad.-10

Adjunkten Gabr. Marklin jemte deras samtida si m-kamrater äro dock att anse sftsom upphofsman till rikets första sim-tällskap, som sedermera blef ordnad af Herr Prosten C. G. Grahl.

Bland Svanbergs samtida fdm-kamrator]mr utgifvaren sig bekant Astronomie Professorn Johan Br edmari i och Adjunkten Gabriel Marklin i Upsala, Herr Biskopen i Riddaren och Kommendören af Kongl. Mujrta Orden

Doktor Joh. Jak. Hedréri i Linköping, samt Häradshöfdingen i Norra och Södra Wedbo ,häradar, Herr Lagmannen och Riddaren Lars Löwenadler. Dessa simkonstens fem nesto-rer hafva alla upplofvat fttatio Ars ålder och doröfvèr. De tvenne sistnännde voro, riflf detta1 nedskrefs, bland de Jefvandes antal och allesamman» hafva de fiitt af Upsala Simsiillskap jiiBELmagisterkranson.

Fr An år 1813 till närvarande tid hor undervisningen i simkonsten vid Upsala simskola siV fortgått som nedanstående utvisar:

Den 14 Juni 1813 lemnade Sällskapets Direktor Professor J. Svanberg don större belöningen at Per Ludvig Engelhardt (primus), Anders Fryxell, Joh. Magn. Fryxell, Ulrik J. von Düben, Kils Jacob Silltfn, Per Arvid" Ribbing, Erik Rossander, Johan August Humble, Daniel Dunolius, Carl Johan Loenbom, Iläkan Wall, Curt von Schwerin, Johan Schedin, P. Aug; Hank,' Vioentz Ahlberg, Fr. Arrhenius, August Kosboth, Berndt Feslin, Sam. Gust. Örtengren och Comminister Noach Hedrön (ultimns), samt den mindre belöningen At C. M. Poignant, Claes Tillmn och Ccirl Johansson.

Simlärare: Carl Gust. Grahl.

Ar 1814 den 3 Juli moddélados den större belöningen åt Adam Hodrén (primus), A. Södermark, Löjtnant Mech, P. Jac. Schedvin, C. P. Govenius, Daniel Asplund, C. M. Poignant, J. Henr. Horner, Henr. Hnsselhuhn, E. M. Holmgren, Er. Lagerstrand, Jon Norlén, Claos W. Littorin, Aug. W. Uhrberg, Joh. W. Engelhardt, Olof Mnlmerfeldt, A. G. Borg, Claes Tillnian, Lars Joh. Hierta, Sal. G. Krus-koph, A. M. Molithcns, Aug. Myhrberg, J. D. Ahlberg, J. Keinh. Ilildberg, A. Nybolius, J. Er. Nordblom, P. Niismork, P. Goude, C-l. Er. Drugge och J. P. Östmark (ultimus), samt den mindre belöningen At Fr. Adam Rnm-Mröm, 01. Hildebrand Schröder, 01. Gothén, Dan. Sillen,11

Emanuel Sandels, G. M. Schröder, Sv. Gottfr. Zimmert, F. A. Engelhardt, M. Ruckman, Adam af Forselles, J. W..Schram, G. Otto Schoug, Tønnes Aminoft", Ad. Fryk-man, Chr. Sjögreen ocli Carl Sjögrenc.

Simlfrare: Carl Gust. Grahl. Den 18 Augusti 181C meddelades den större belöningen At Winberg (primus), R. von Koch, N. von Koch, J. A. Säve, Almberg och I>. F. Svanberg, samt den mindre belöningen at Westerling och A. F.. Svanberg.

Simlärare: And. Fryxell.: Den 24 Augusti 1817 meddelades den större belöningen åt N. J. Kindberg (primus), B. A. Ström, C. U. Almberg, 15. W. W. von Walter, Ad. II. von Schwerin, transtrand, Otto Liljestråle, Edgren, Ad. Höijer, Axel Höijer, F. \V. Goldkuhl, C. P. H. Hierta, And. Byström, And. Ocklind, Fr. Wilh. Höckert, G. J. Åkerman, Ant. Arv. Arvedsson, C. Edman och M. Orstadius (ultiraus).

Simlärare: Joh. Gust. Höijer. Den 22 Augusti 1819 meddelades den större belöningen At Adolf Berggrén (primus), Leonhard Gyllenhaal, Per J. Brändström, Ä. Reuterskftld, C. Reutersköld, Reinhold Rabe, And. Georg Franck, J. P. Bahr, J; A. Möller, J. F. Stålhand, N. Dahlman, Thure Gust. Een, Ant. Arvid Arvedsson, Georg Linck, Joh. Axel Roxendorff, Joh. Er. Hambn, E. G. Groth, G. Gefftiorn, L. Holmström, C. Clason, U. G. Edgren och Johan Albin Stenberij (ul-tiinus), samt den mindre . belöningen åt G- A* Melbin, J«U Gustaf Ilu-e, Joh. Ad» Wailboek, O. Chr. Groth, Birger Groth,. W. Örnflycht och,C. L. Berg.

Simlärare: C. M. A. Sjögreen, Den 27 Augusti 1820 meddelades den större belöningen At G. R. Lagerstråle (primus), Per Kinmanson, O. A. Törnqvist, J. G. Brunnberg, Th. Annerstedt, M. G. von Schantz, Is. Norström, I. Rydqvist, D. L. Wistrand, Laur. Kinberg, C. If. RcuterSkjöld, J. Nordquist, O. Chr. Groth, P. E. Eklund, Birger Groth, D. Kjellin, L. Rotänder, E. Wall, G. Söderberg oth A. W. Lindblad (nl-timus), samt den mindre belöningen at E. A. Ilæger, E. Bruzelius, P. Wigelius, E. N. Lideen, A. Rolander, O. Kolmodin, S. Brask, C. F. Sijlén, N. Nilsson och Samuel Ödman.

Simlärare: C. M. A. Sjögreen.12

Den 26 Augusti 1821 meddelades den Större belöningen åt Joh. Niska. (primus), E. lledrén, P. Nejdcl, C. J. Pahlén, C. M. Zimmerman, E. Palmström, I. I. Smitt,C. N. Widmark, P. A. Söderström, Wallroth Tham, N, A-

schan, C. J. Gbdholm, W. F. Strokircli, J. A. Löfström, L. Zachrisson, S. J. lioback, A. Hiuger, N..G. Ihre, C. Liljencrantz och Christian Hederström (ultimus), samt den mindre belöningen åt A. O. Påhnan, L. F. Sundborg, P. R. Wester, A.. M. Lundholm, F. Miueur, H. Wistrand och G. Trägårdh.

Simlärare: Per Emanuel Kinmanson.

Dch ; 25 Augusti 1824 meddelades den -större belöningen åt C. M. Nord6n (primus), A. N. Kollberg, N. P. Mitander, C. A. Zimmerman, H. J. Tham, J. G Hammarstrand, A. T. WistrKud, G. F. Brändsten', E. J. Engelholm, Seb. Tham och S. A. Brantenberg (ultimus), samt den mindre belöningen åt Joh. Hasselgren.

Simlärat-e: Joh. Chr. Knll.

Den 31 Augusti 1825 meddelades den större belöningen åt J. P. Nyman, D; lledrén, P. Læstadiu6, C. G. Törnbom, J. Blomqvist, P. A. Cassel, J. Grahn, F. W. Linckj J. V. Bråvik. och G. M. Rosling.

Promotor: Professor J. Svanberg.

Simlärare: Carl M. Nordén.

Den 80 September 1827 lemnades den större belöningen åt C. P. Telander, A. F. Axelson, P. J. Mollberg, J. N. Herlitz, J. F. Zengorloin, G. F. Hutz och F. C. Ulrich, samt den mindre belöningen åt P. A. Huldberg och C. Lilljoström.

Proinator: Professor J. Svanberg.

Simlärare: J. Delandor.

Den 27 Augusti 1828 lemnades den större belöningen åt G. Danielsson, P. F. Apelqvist, C. E. Sjöstodt, E. Haglund, G. Jonsson, L. J. Lundholm,' C. C. Estenberg, M. W. Landborg, T. Ii. Sälländer och N. G. Bahr.

Promotor: Professoren och Ridd'. J. Svanberg.

Simlärare: J. Deländer.

Don 7 September .1829 meddelades den störro belöningen åt D. Bergström, S. C. Brinck, O. Askonstedt, P. A. Huldberg, J. JB. J. Zethräus, J. O. W, Hedenstjerna och13

II. D. von Porat, samt don mindre belöningen åt Frw lierre Iwar Mörner.

Promotor: Professor N. J. Sillén.

• Simlärare: M. W. Land berg.

Den 16 Angusti 1830 lemnades den större belöningen åt C. A. Geyer (primus), N. F. IL Wistrand, J. C. L. WalihtrBra, A. W. Steinvall, A. T. FKsk, P. E.. O. Wistrand, A. Lindback, D. Gillen, C. WJ Geijer, J. E. Malmgren, C. J. Rundblad. C. P. Ekström, j. E. Hörlin, C. 11. Lundin och N. J. vSundelia ^ultimus), samt den mindre belöningen åt C.-M. Nyman och C. E. Wallin.

Promotor: Professor JSFs J. Sillén.

Simlärare: S. J. Lindgren, hvilken,, för räddning af en drunknande, .efter' härom af Konungens Befallningshafvande i Upsala län ingifven underdånig rapport, af Regeringen tilldelades en guldmedalj med inskription: "illis <juorun. meriter o labores."

Don 80 Augnsti 1832 lemnades den större belöningen »t F. V. Sebéll (primus), C. W. Romanson. C. J. Kevel, B. I. Noj-in, L. A. Wennergren, Ii. F. Forsell, J. W. Hallman, J. Risberg, C. W. Kullberg; M. W. Nordenström, F.'G;. Engelbrecht och E. Eriksson (ültimus).

Promotor: Professoren och Ridd. J- Svanberg.

Simlärare: S. J. Lindgren.

Den 26 Augusti 1833 lemnades den större belöningen åt G. G. Lindgren (primus), C. R. Norelius, J. M.

Berggren, W. S. Lindgren, C. L. Berggren, C. Th. Bruzelius och M. G. Lone (ultimns).

Simlärare: S. J. Lindgren.

Den 30 Juli 1834 meddelades den större belöningen åt Charles Dickson (primus), Per WilU. Holm, Axel Herm. Berggren, Per Otto Lind; Ferdinand Hultman, Lorentz Glist. Södrblndh, Magnus Afzelius och Carl Leonhard Reuterskiöld (ultimus).

Den 13 Augusti samma år meddelades den större belöningen åt A. W. Geijor (primus), E. G. Palmgren, O. Lindahl, ('. M. Nyman, A. A. Salander, L. O. Hammar-gren, A. F. Suudblad, G. Janzon, A. Ö. Löfvén, S. W. Wijkman, L. M. Wærn, C. T. Eurén, W. Stolta, Å. E. Hvitfeldt, A. J. Björck, J. M. Jönsson, A. J. Carlander", O. A. Carlander, C. A. Wykrnan, A. J. Egnell, P. Hål-länder, J. A. Wesström, A. A. Burenstam, A. J. T. Ny-14 man och J. W. Graffman (ultimus), samt den mindre belöningen åt Herman Hæflncr.

Simlärare: Elis M. Bruzelius.

Den 2G Augusti 1885 meddelades den större belöningen åt S. C. Siegbahn (primus), J. Östberg"), C. O. Roseqvist, G. E. Unonius, E. A. Hellstén, J. F. Kylander, P. R. Bergman, F. D. Krook, G. E. Törngren, C. J. Dahlgren, C. J. Wessén, J. A. Gulin, P. A. Stylin, C. J. V. Duse, J. A. Liljeblad, H. T. Sjöström, C. F. Kind-lund, K. Fornmark och H. C. W. Wessen (ultimus), samt den mindre, belöningen åt F. R. Sundin.

Simlärare: E. G. Palmgren.

Den 31 Augusti 1836 meddelades den större belöningen åt O. W. Geijer (primus), C. T. Rydberg, A. A. Langell, U. A. Reutersvård, J. P. Malmberg, F. G. Wång, S. G. Blomär och H. A. Abelin (ultimus).

Simlärare: Per Hollander.

Den 2 September 1887 meddelades den större belöningen åt. C'. VV. Klingspor (primus), M. Th. Berger, C. Dahlman, H. Aminsson, A. J. Lyth, G. W. Lundqvist, P. G. Bogman, G. D. Ström, F. Å. Tavenius, O. F. F. Dahlman och O. Brusewitz (ultimus), samt den mindre belöningen åt R. Ekman, Erik Gyllenstjerna och Nils Gyllenstjerna.

Simlärare: Por Ilålhuuler.

Den 22 Augusti 1838 meddelades den större belöningen åt C. J. Grape (primus), N. Dahlman, K. O. Elfven-dahl, P. F. Norberg, J. Ångström, L. F. Rydelius, Nils Gyllenstjerna, A. Ramström, C. F. Stjernefeldt, Rob. Nyman, E. Gyllenstjerna, D. T. von Selmltzenheim och C. P. Ottonius (ultimus).

Simlärare: C. J. Dahlman.

Den 3 Soptcmber 18-11 meddelades den större belöningen åt G. A. W. Elirengranath (primus), C. A. L. Zc-therström, E. A. Djbrtström, A. E. Wasastjerna, B. G.

•)' Nämnde llr Östherp, numera prost och kvrkoherdo inom Linköpings stift, linr]m Uot mest herOmvardu sätt löst deu i sirn-mugistvrdrplonicnift antyddu förbindelsen, utt efter yttersta föruiü-ga befordra och utbreda den särdeles välgörande simkonsten; ty allestädes der lian susuiu prestman vistats, liar allmogens born blifvit uf honom undervisade i simkonsten och äfven at dem tillställt Hero promotionsliCgtidlighcter.15

Unger, L. O. Stjernstedt, J.i-Q. Grafström och A. G. v. Betzen (ultimus), »amt den mindre belöningen åt J. W. Engelbrecht, C. J. L.. Wollmnr och C. E. Oldberg.. Simlärare: J. Sandström. Den 28 Augnsti 1842 lemnades den större belöningen At O. Hedman, P. M. Berglund, J. A. Littzen, J. E. Lönn, J. D. Åkerman, F. Nordston, J. W. Carlsson, J. E. Hammargron, l'. E. Gestrin, J. L. Rosling, Nylén, E. G. Stenqvist, O. Berg, L. Berg, J. P. Sandin, C. E. Hellman, T. II. Jerving, A. Löfgren, A. F. Lenning, J. W. 11. Lundholm och A. Ternström.

Promotor: Adjunkten G. Marklin. Simlärare: P. Holm. Den 31 Augusti 1843 lemnades den större belöningen At C. F. Dahlander (primus), N. F. Frykholm, J. W. Engelbrecht, M. W. Bergqvist, J. Ph. Boggiano, G. W. Kjellman, S. Dahlman, J. G. Julin, A. J. Floderus, C.

E. Hallman, J. Kjellqvist, J. A. Benzow, M. Wikström och C. W. Sandelin (ultimus), samt den mindre belöningen At O. C. Cronstedt, F. Apelqvist, A. Söderberg, E. G. Schröder och K. A. Hellsten.

Promotor: Professoren och Ridd. J. Svanberg. Simlärare: G. A. W. Ehrengranat^ Den 7 September 1844 lemnades den större belöningen At G. Stackelberg (primus), C. E. Oldberg, F. Apelqvist, A. T. Pettersson, C. Borgenstjerna, J. 11. Trozelli och II. B. Palmgren (ultimus), samt den mindre belöningen At C. E. Sundström, G. A. Arndz, T. E. Hellsten, J. E. Barck, F. E. Hellsten och J. W. Nordqvist.

Promotor: Professoren och Ridd. Bredman. Simläraro: Jean Ph. Boggiano. Den 2 September 1846 lemnades den större belöningen At J. F. Isander (primus), P. A. Sparre, O. Roman, C.

F. E. Braun, J. Sundblad, J. W. Lundbäck, R. A. Ankarkrona, C. P. Nordlund, J. G. von Sack, E. A. Kjellin, L. F. R. Sill vers van, L. R. Gahn och T. J. Weman (ultimus); samt den mindre belöningen At J. P. Sohucnni, C. J2. Kjellin, C. R. Palma-r, A. F. Fahlborg, A. G. Falkenberg och II. Annerstedt.

Promotor: Professoren E. A. Schröder. • Simlärare: Jean Ph. Boggiano.16

Den 21 Augusti 1852 lämnades den större belöningen åt M. Lyth• (prkns)y K. A. Hellsten, C. A. A. Palm, G. W. Hamilton, R. Hedenberg, C.. R.. Nyblom, G. Bogren, F. Kramer, J. O. Ilögstadins, A. T. Littorin, K. Ph. Wigström, C. E. Kjellin, G. D. Sillén,,A. F. Fald-borg, O. Schram, G. S. Mörner, 1"\" Ö. Kjerrströui, C. G. Carlson, C., A. Petersson, IL Annerstedt, C. E. Werdier, J., F. Pettersson, O. W. Zethérs,tröm, E. Lindgyister, C. IL Mörner, K. T. Joholm, C. T. Ekblom och A. T. Rådberg (ultimus), siimt den miniTre belöningen åt C. E. Schylander, A. R. Ekström, A. B. Littorin, J. F. Schylander, A. J. A. Werdier, P. W. Schram, C. G. Engel-brocht, A. F. Martin, J. W.. Svanberg, J. L. Krutmeijer, T. A. B. Martin, Ö. E. Hellst^, É. J. Morin och J. A. A., Winbergb.

Promptor: Professor Sigurd Ribbing. " Simlävare: Jcat/Ph. Boggiano. Den 25 Augusti 185? lömnadeh' den större belöningen At E. G. Dahlström (primus), L. A. R. Balchen, E. A. Wallmark, .1. A. Åmark, O. W. Askeroth, C. A. Pettersson, E. J. Möriti, M. B. Björkman, C. G; Engelbrecht, A. V. Rehnberg, A. J.A. AVerdier och J. T. Svanberg (ultimns), samt den mindre belöningen At S. F. Notberg, E. Lindblad och A. N. Ekström.

Proinator: Professoren Doktor L. Svnberg. Simläraré: Jean Ph. Boggiano. Den 2G Augusti 1854 meddelades den stör ro belöningen At C. E. F. Åmark (primus), C: B. Annerstedt, M. G. Svalbo, L. Annerstedt, J. L. Krutmeijer, AV. F. Eneström, C. R. Grönbock, J. IL Eekerström, C. R; Geijer, J. E. RAdberg, E. T. Peterson, S. F. Norberg, C. N. Holmgren, C. F. Järta, H. G. Järta och A. E. Dahlander (ultimus), somt den mindre belöningen ät R. Schram, J. A. Grönbeck, E. G. Schörd, J. E. Malmgron, A. G. L. Hedberg, P. A. Gröubeelc, C. F. Grönbeck, J. H. Rydell, 1*. A. af Björkön, J. L. Lemke och A. B. Eckman. Simlärare: Juan Ph. Boggiano. Don 17 Augusti 1857 meddelades dou större belöningen At C. M. Cornelius (primus), C. F. Boingrel», J. B. l'ngcr, J. F. Schylander, A. J. V. Liljegren, C. Annerstedt, G. S. Blix, C. J. A. Arnborg, A. G. Ekeroth, S. A. R. Pettersson, M. Thorbjörnsson, P. A. Wiridén, E.O. Gyllenram, H. F. Lindeberg, H. Helleday, T. Krok, C. A. Leverin, A. G. L. Hedberg, A. C. Peyron, F. Gihl, C. P. Bonnevier och A. O. G. Jäderholm (ultimus), samt don mindre belöningen ät C. Malmén, O. W. Eck-man, O. L. Göting, G. C. Eckman, G. G. Silfversparre, J. I. A. Hedberg, F. Lundberg, A. AV. Nordling, C. G. E. Hedman och O. A. 0. Scilief.

Simlärare: K. A. Hellsten.

Don 17 Augusti 1858 meddelades den större belöningen åt G. Ullman (primus), II. von Bahr, C. Malmön, H. O. Waldenström, T. J. Österman, N. A. Mathesius, E. G. Sehörd, G. A. Dahl, C. E. Runnqvist, H. 0. Hög-stedt, C. A. Olssön och J. E. Cederblom (ultimus), samt den mindre belöningen åt O. G. Edström, C. A. Nordström, E. Malmén, C. I. Wimeriuark, W. E. Berndes, F. W. Krall och C. AV. Lundell.

Simlärare: K. A. Hellsten.

Ur tidningen Upsala-Posten don 25 Augusti 1858 med-

"I går kl. 9—10 förmiddagen hölls för första gången i Upsala en 6impromotion för damer, då. Upsala Simsäll-

ekap genom Professoren L. F. Svanberg lemnado för utmärkt, berömlig och godkänd skicklighet i simkonsten, belöning åt åtskilliga damer. Denna promotion var icke offentlig i tillkännagifver ej heller förkunnade några kanonskott för allmänheten dess högtidliga hållande. Afsigten var att deri skulle gälla som en helt enskild tillställning, om hvilken endast de promoverades närmaste anhöriga egde någon kunskap. Denna plan kan dock icke sägas så alldeles hafva lyckats, emir tilloppet af åskådare, särdeles damer, var rätt anseeligt; och deri var sannerligen icke något ondt, ty till en mera nätt, behagfull, ock vacker fest äro denna enkla simpromotion, får man sällan vara vittne. De unga damerna i sina bli simdräkter, rörde sig i vattnet med en lätthet, skicklighet och konstfärdighet, som angenämt öfverraskade åskådaren. Efter promotionen var för de promoverade hos Magister Theng-berg en frukost arrangerad, till hvilken jemväl Promotor, Simläraarne Boggiano och Hellsten, de promoverades föräldrar, Profossorna Sundewall och Glas med .flere voro inbjudne.¹⁸

De unga promoverade, som erhöles eklöfs-knnsen, voro Armida Scholl (primR), Ebba Kröningsvård, Louise Geijer, Jenny Almgren, Anna Kindöström, Maria Schagerström, Malin Grönbock, Malin Geijer (ultiinn), samt pillöfs-kran-sen: Olga Bouveng, Fanny Scholl och Augusta Lundberg.'

I samma tidning för den 1 September 1858 finnes ytterligare infördt:

"Förliden Fredag försiggick i Östgötha-trädgården en festlig tillställning, arrangerad af de vid siuipromotionen Tisdagen förut promoverade damerna, deras närmaste anhöriga och bekanta. Denna lika enkla som angenäma och lyckade tillställning hade till sitt egentliga ändamål att gälla såsom ett uttryck af tacksamhet mot Fru Borgmästarinnan Kindeström och Fru Thengborg, hvilka gifvit uppslaget till de unga damernns simölningnr härstädes denna sommar. En skål för nämnde fruar föreslogs å de promoverades vägnar af Magister Edqvist. Skålen för Promotor föreslogs af Magister Carlson, hvarefter Studenten Kjerrström på vers föreslog en skål för damerna."

Denna simpromotion är visserligen icke den första, dervid unga fruntimmer, såsom mästariinnor uti och öfver den lika friska som uppfriskande bölja bli, blifvit bekrnsade; men den har kommit att i detta lilla arbete först omnämnas, såsom försiggången i Upsala, hvarest Sverges första simsällsknp uppstod. Det torde bärvid vara nödigt att lemna en kort redogörelse om Sverges fruntimmers-simskolors uppkomst.

Direktören vid Institutot för döfstumma Hr Ossian Borg var troligen den försto hos hvilken den tanken uppstod, att simskolor voro behöflige Äfven för fruntimmer. Vid Manilla tillvägabringado han en simskola för de döfstumma unga qvinnor, som vid institutet erhöles undervisning och viu-d. En stor samling Stockholmsboer uppmärksammades hfrpå- vid en lostlig simpromotionshögtid år 1845 uti Hrr Norstedts lokal. Af förekommen anledning yttrade d» Prosten Grahl, att simkonstens vidsträckta utspridning visserligen var ganska hugnelig, men dess riktning ännu ensidig, och att hittills endast Direktören Oss. Borg insatt och behjärtat qvinnans båda i fysiskt och psykiskt hänseende synnerliga behof, att simkonsten äfven utsträcktes till henne. Det erinrades, att simning tvifvelsutan skulle blifva ett kraftigt korrektiv mot den bland unga qvinnor¹⁹

i Stockholm gängse och af hufvudstadens yppersta läkaro öfverklagade blcksoten, enär det låg en djup betydelse i den gamla mythen, att Venus uppsteg ur böljan, samt att, liksom simkonsten bäst kunde från Upsala bekantgöras blond ynglingar, den från Stockholm borde göras känd bland fruntimmer och att hufvudstaden egde en moralisk förbindelse att allmängöra ett motgift för det lielsöförstö-rande så kallade försköningsmedel, som derifrån blifvit utspridt öfver hela riket.

Denna framställning vann bifall, och i anledning deraf anlade Ilerr Mineur en fruntimmers-simskola i Stockholm-

Herr Prosten Grahl lemnade sjelf åt sina döttrar undervisning i simkonsten och troligen äfven åt Mamsell Nancy Edberg. Dessa fruntimmer återfinna den benägne läsaren i berättelsen om Stockholms simskolors verksamhet.

I Juni 1852 började Siuilärnren Larsson i Jönköping att vid östra badhuset , beläget ett godt stycke utom staden, lemna undervisning i simkonsten åt tvenne sin svågers döttrar Hilda och Wilhelmina Hägerström. Anledningen dertill var, att den förstnämnda af dem, då närmar» 16 år gammal, var snedväxt och Larsson ville undersöka om

icke bot för denna åkomma kunde uppstå i simkonsten. Hans försök visade också det vackra resultat, att nämnde åkomma försvann efter några års förlopp. De ofvannämnda unga fruntimren, som före klockan 6 hvarje morgon måste verkställa sina simöfningar, lärde sig snart simma, hvarefter de sluppo den kyliga morgontimman och fingo i stället mellan 10 och 12 förmiddagon, en tid som man vid östra badhuset upplåtit till fruntimmers badning, på egen hand verkställa sina simöfningar. Vid lokalen funnos då fyra stycken unga flickor, hvilka för skroffler hade af numera aflidne Regementsläkaren Doktor Nordstedt fött sig föreskrifvet badning i öppet vatten. När dessa sistnämnde fingo so att deras badkamrater, flickorna Hägerström, kunde simma, fattade do genast "smak för sak" som mun säger. Det dröjde endast några dagar innan Larsson blef af en utaf sina bekanta aiunodad att lära hans dotter simma. Åt denna, liksom åt flickorna Hägerström, förskaffades en ändamålsenlig sira-drftgt, och med en sådan försedda infunno sig nästan dagligen hos Larsson nya qvinliga elever, så att innan som-

20
marens slut 45 tlickor från 9 till 14 års ålder erhållit undervisning i simkonsten, och 13 af dem uppnådde de framsteg deri, att de knnde vid badtidens slut emottaga den anspråkslösa pillöfs-kransen.

Vid upptäckten af den håg och böjelse för denna nyttiga sak, som don allgode Skåparen nedlagt hos qvinnan, beslöt Larsson att, så vidt honom möjligt vore, göra simkonsten allmän bland Sverges fruntimmer. För försöket i thy fall har han blifvit, visserligen riksknnnig, mon _

prisad vare Svenskarnes utmärkta och mångbeskrifita trfit/het_

tillika ruinerad och utan medel att fullborda ett företag, som han lyckats börja.

Från Jönköpings fruntimmerssimskola, den första i sitt slag som kan sägas vara ordnad och hvarest den mäktiga fördomen som hållit och håller simkonsten i fjättrar för Evas täcka kön kan sägas hafva begynt att förintas, hafva sim-

lärarinnor sedermera erhållit anställning, nemligen 1855_

1858 i Norrköping, 1855 och 1856 i Westervik, 185G-1858 i Linköping, 1857 och 1858 i Nyköping, 1857, 1858 och 1859 i Marstrand, 1858 och 1859 i Göteborg, 1858 och 1859 i Halmstad, 1858 i AVexjö och 1859 i Carlskronu. Närmare bekantskap mod Jönköpings och andra simskolor, hvars verksamhet i detta arbeto omnämnas i den ordning de uppstått, får den benägne läsaron göra längre fram. Återstår nu att med några ord redogöra för Upsala fruntimmerssimskolas tillkomst.

I Upsala var äfven anlag till snedväxthet hos ett ungt fruntimmer, Mamsell Schucani, anledningen till simskolans uppkomst. När dessa anlag upptäcktes af Herr Medicine Kandidat Westness, som var ombetrodd läkarevården i den unga Mamsell Schucanis föräldrars hus, föreslog han dom att deras dotter borde lära sig simma; mon i samråd med några sina qvinliga bekanta fann modren detta förslag icke antagligt, och all vidnro fråga härom tycktes vara bort-död, tills man några dagar efter den 20 Augusti 1852 fick i Upsalatidningarno läsa om don kort förut i Jönköping förrättade simpromotionon samt att flickor deri deltagit. Då framställde Herr Westness ytterlignio sitt förslag, denna gång understödt af Simläraren Herr J. Ph. Boggiano, hvilken var en af familjens bekanta. Hr B. framställde dessutom, att Mamsell Schucanis bror, som var med simkonsten fullt förtrolig och hemmastadd, kundeÄJ

modellera sin syster de första simlektionerna. Nu åter blef förslaget antaget och unge Ilr Sehucani blef sin systers lärare i simkonsten. När sedermera bon hade lärt sig fria simtag, ville äfven de andra unga flickorna, som å vissa dertill anslagna timmar begagnade den då i Upsala befintliga sim- och bad-inrättningen, äfven lära sig simma, och Mamsell Sehucani, som sjelf nyss lärt sig simkonsten, blef i och för donsamma sina unga väninnors lärarinna,, och från henne har simkonsten utgått till unga damer och flickor i Upsala.

Ur tidningen Upsala den 12 Augusti 1859 meddelas:

"Förliden Onsdags morgon klockan 9 hölls vid. härvarande sim-inrfittning så kallad siuipromotion för fruntimmer, hvarvid Upsala Simsällskap geitom Professoren och Riddaren L. F. Svanberg lemnade för utmärkt

skicklighet i simkonsten, hvarpå de vackraste prof för tillfället aiaa-dos, den större belöningen åt Mathilda Norström (prima), Anua Almborg, Emma Gröndahl, Olga Bouveng, Hedda Rundblad och Fanny Sebell (ultima), samt den mindre belöningen lör berömliga . och godkända framsteg i simkonsten åt Jenny Sandler, Ilanna Fernqvist och Maria Westrell. Alla dessa damer och flickor voro klädda i blå badkläder med gula skärp, och emottogo simniando sina belöningar: ek- och piUöfs-lcransar. Mamsell Arrnida Scbett hade varit lärarinna. Ehnru man hållit denna högtidlighet så hemlig, att ingen utom vederbörande sknlle få veta derom på förhand, hade dock nyheten i god tid spridt sig i staden, så att begge stränderna af ån voro fyllda utaf åskådare, och deruti kunna vi intet ondt se, . Pen sanna blygsamheten lider alldeles ingenting uf pjåkighetpns bortläggande."

Ur tidningen Upsala-Posten, Onsdagen don. 2-1 Augusti 1859, meddelas följande:

"Upsala Simsällskap firade förliden Måndag den 22 dennes sin årshögtid, då vid bad-inrättningen.i Svartbäcken under sedvanliga ceremonier simpromotion hölls, Väderleken, hvilken dagen förut hotat att blifva allt utom vacker, var dock för högtidligheten särdeles gynnsam och en talrikare människomassa än vi vid någon föregående simpromotion sett, hade på båda ständerna församlat sig, framför allt på den mot bad-inrättningen belägna sidan af ån, der hela sträckningen utefter, först och främst don22

sluttande stranden blifvit upptagen af personer, som tfltt packado slagit sig ned i gröngräset, och sedan derofvan på den jemna planen en Ännu större människosknra, i djupa leder stående, intagit sina platser. Dessutom hade flere båtar, fyllda med skådelyStna, vetat att bereda sig f3r ändamålet särdeles lyckliga platser. Badhuset var såsom vanligt klädt med löf och flaggor. Kanonskott och musik illustrerade festen. Såsom promotor fungerade jemväl detta år Professoren och Riddaren L. Svanberg, som med förre Simlärarcn Herr J. Ph. Boggiano, hvilken Hlckte promotor kransarnc, jemto tvenne adjutanter i hvita mössor, som skötte årorna, intogo en båt i midten af ån. Herrar Svanberg och Boggiano buro sina kransar på hufvudet, adjutanterna, jemte do äldre sim-mogistrar som fyllde badhusets balkonger och torn, hade sinn fastade på bröstet. Den störro belöningen, som består i en eklöfs-krans jemte diplom för skicklighet — utmärkt, berömlig

öller godkänd _ i simkonsten och för hvars erhållande

femton svåra prof måste aflnggas, mottogs af 11 simkonst-närccr, hvilka alle, såsom ock händelsen var förlidet år, gjort sig förtjente af betyg för utmärkt skicklighet. Desse herrar voro: E. G-. Gudmundsson (primus), J. S. Gyllenspets, I. A. Nyborg, K. Ternstedt, A. Tisell, J. F. Mi-tander, F. Ekström, J. A. Forslund, N. A. Linnarsson, A- Lojdström och A. L. von Hedenberg (ultimus). Don mindre belöningen, en pillöfs-krans, jemto vitsord om utmärkta, berömliga och godkända framsteg i simkonsten, för hvars erhållande 9 prof fordras, mottogs af följande elever: C. B. Sebell, G. L. Andersson, A. M. Pettersson, F. A. S. Tham, C. A. Askoroth och A. Feith.

Sedan musik och kanonskott tillkännagifva öppnandet af festligheten, framträdde do blifvande sim-magistrarne, den ono efter den andre på trampolinen, från hvilken do under olikn konsthopp störtade ned i vattnet. Efter att hafva visat allahanda prof på sin skicklighet, framsummo do i ordnad linie och erhöllo sina kransar. För hvarje krans gom påsattos dånade ett kanonskott. Efter vederbörligen fulländad magisterpromotion framkommo do blifvande kandidaterna på trampolinen, hvilka, små såsom do samt och synnerligen voro, med sina mer konstlösa hopp i vattnet bereddo åskådarne mycket nöje. Sedan äfven de framsim-mat till båton och erhållit sina kransar, slöto do sig till23

magistrarnes lod, hvarpå allesammans i en linie efter hvarandra begåfvo sig in i bad-inrättningen, dermed afslutande festens officiella afdelning.

Derefter följde nu det så kallade efterspelet, som uppbäres af talangerna från föregående promotioner och består i alla möjliga hopp, språng och konster, såsom enkla och dubbla kullorbvttor rättfram och baklänges, det storartade pyramidala familjhoppet m. m., till icke ringa förlustelse lör den skådande och beundrande folkmassan, som med handklappningar och bifallsyttringar beledsagade de mer lyckade produktionerna. Don största munterheten och de allmännaste bifallsyttringarne förvärfvade dock, nu såsom förr, Simläraren Herr Ilellsten, då han klädd som en vandrande gesäll med påse på ryggen framkom på trampolinen och betänksamt begaf sig i vattnet, der han

försvann och först efter en längre stunds besök hos djupets invånare åter visade sig i dagen, men i helt annan toilett och såsom en välbeställd marketenterska. Att han ej gjort en blott formlig artighetsvisit hos sina gamla bekanta på sjöbottnen, utan vetat att förena nytta med nöje, ådagalade han snart då han på en till hands varande flytande bordskifva först framsatte en boutelj och sedan glas efter glas, så att bordskifvan slutligen blef bekransad af dylika. Sedan han vridit korken ur bouteljen, utan att spilla en droppe, fyllt alla glasen, åter satt bouteljen midt på bordet samt en stund med samma ledighet, som om han gått på marken, promenerat omkring med sitt simmande schweizer!, framkom från trampolinen den ene gästen efter den andre, hvilka togo plats kring bordet och på egarinnans gutår mod synbarligt välbemg tömde glasen, hvars innehåll hade en förvillande likhet med hvad man på landbacken kallar pounscli. Men bouteljen medgaf ännu en påfyllning af glasen, hvilka till sista dröppan tömdes, hvarefter det poknlerande sällskapet, som med den intagna förfriskningen hemtat ny ansatts, under olika yttringar af en fulländad simkonst åtskiljdes, samt efter åtskilliga lofvar försvunno genom portarne till badhusbassinen, dit äfven den frikostiga gumman med sitt bord, hvars alla glas med bouteljen i midten orubbade stodo kvar, följde dem efter, beledsagad af åskådarnes handklappningar och bravo-rop. Dermed var nu simpromotionen slut, folkskaran bröt upp och begaf sig i ett särdeles godt lynne, som genom

ett och annat, obetydligare äfventyr på hemvägen hölls friskt uppe, öfver åkrar, diken och gärdesgårdar åter till staden. . , • : :

; Senare på dagen samlades dagens hjeltar mod Prorao-tor, Simlärarna samt flere äldre sim-inagistrar och vänner af simkonsten, i Botauiskii trädgården, der flere skålar, såsom för promofor, do promoverade, simläraren m. fi. tömdos. Till en skål, föreslagen af Studenten Bl F. Widmark med afseende på dagens högtid, bifogade frambrin-garen af skålen följande af honom för tillfället författade verser:

I dag den starke sitt bröllop firar Och störtar glad till sin skönas barm, Kring lockig hjessa han kransen virar Och famnar skälfvande brud an varm. Med ehl i hågen Och i hvar åder. Han lätt på vägen Sin ibruddans tråder, Och Ægirs döttrar på tilja blå Sin mjuka arm kring hans midja sid. Han skummets lakan kring skuldran kastar Och 'gungar lustigt på bolster blå, Och ned, i svartnande djup han hastar Der sjöfrun thronar bland elfvor små, Tion perlbästauker Hans ljusa Jmmnà, Och lofvar skänker Om han vill stanna; Men' Vqgens drottning, det fctgra vif, Till hemgift, fordrar hans unga lif. Han lös . sig rycker. Mol himlabågen Han skyndar hän från den falska vän, Och solen tömmer sitt guld i vägen Ouh helsar ynglingen glad igen,

Och liljan, kärligt,; Fd stranden niger, -, ., Och hjelten.-härligt ; , , .

Ur skummet stiger. "Välkommen!" hviskar.deiisvala vind, Och glädjen rodnar på tärnans: kind. >Du Fyris' bölja, som sakta rullar Och dansar yster kring stad och ö, Flyg mellan dalar och gröna kullar! Flyg genom vikar och saltan sjö! Och när du hamnar I andra länder Och när du famnar De fjerran stränder, Sjung då för lyssnande folk och land, Att mandom än bor på Fyris' strand."

Sverges andra Simsällskap och Simskola i Linköping.

Detta simsällskap och denna simskola datera sin början från 1824 års sommar. Studeranden vid Upsala akademi P. Westman, hvilken vid promotionen derstädes året förut, för uppnådd fördighet i simkonsten erhållit eklöfskransen, vistades under Maj månad 1824 i Linköping. Han delgaf då sina jemnåriga derstädes vistande vänner det förslag, att man, i likhet med Upsala, borde bilda ett simsällskap i Linköping och äfven derstädes inrätta en simskola. Detta hans förslag vann bifall, och efter erhållet tillstånd af vederbörande embetsmyndighet, uppfördes nödig attiralj för en simskola i Stångån, utanför Tannefors-tullen. Nämnde Hr Westman rönt dock för sitt företag till en början föga förtroende, och hans antagonist, "legio voro de, ty de voro många," benämnde den nybildade inrättningen icke för simskola, utan för — dränkings-kommitté och honom sjelf för dränkings-kommissarius; — men dylika oblida omdömen och tituleringar fingo gå och gälla för hvad de kunde; Hr Westman var nog förnuftig att icke bry sig derom. För erhållande af undervisning anmälde sig till en början

endast några få gossar, men dessa, lifvade af det nöje och behag, som simkonsten skänker sina idkare, skaffade snart bland sina jemnåriga anhängare af den "nya skolan." När simöfningarne någon tid fortgått och de unga gossarne blifvit något försigkomna i simkonsten, så att de, med iakttagande af vissa nödiga försigtighetsmått kunde simma på djupt vatten, får Hr Westman vid simlokalen helt oförmodadt *Du Fyris' bölja, som sakta rullar Och dansar yster kring stad och ö, Flyg mellan dalar och gröna kullar! Flyg genom vikar och saltan sjö! Och när du hamnar I andra länder Och när du famnar De fjerran stränder, Sjung då för lyssnande folk och land, Att mandom än bor på Fyris' strand.*"

Sverges andra Simsällskap och Simskola i Linköping.

Detta simsällskap och denna simskola datera sin början från 1824 års sommar. Studeranden vid Upsala akademi P. Westman, hvilken vid promotionen derstädes året förut, för uppnådd fördighet i simkonsten erhållit eklöfskransen, vistades under Maj månad 1824 i Linköping. Han delgaf då sina jemnåriga derstädes vistande vänner det förslag, att man, i likhet med Upsala, borde bilda ett simsällskap i Linköping och äfven derstädes inrätta en simskola. Detta hans förslag vann bifall, och efter erhållet tillstånd af vederbörande embetsmyndighet, uppfördes nödig attiralj för en simskola i Stångån, utanför Tannefors-tullen. Nämnde Hr Westman rönte dock för sitt företag till en början föga förtroende, och hans antagonister, "legio voro de, ty de voro många," benämnde den nybildade inrättningen icke för simskola, utan för — dränkings-kommitté och honom sjelf för dränkings-kommissarius; — men dylika oblida omdömen och tituleringar fingo gå och gälla för hvad de kunde; Hr Westman var nog förnuftig att icke bry sig derom. För erhållande af undervisning anmälde sig till en början endast några få gossar, men dessa, lifvade af det nöje och behag, som simkonsten skänker sina idkare, skaffade snart bland sina jemnåriga anhängare af den "nya skolan." När simöfningarne någon tid fortgått och de unga gossarne blifvit något försigkomna i simkonsten, så att de, med iakttagande af vissa nödiga försigtighetsmått kunde simma på djupt vatten, får Hr Westman vid simlokalen helt oförmodadtbesök af stiftets då varande Biskop, Theologie Doktorn och Kommendören Markus Wallenberg, hvilken, ehuru sjelf icke simmare förklarade sig vilja såsom läroverkens eforus, teckna sig såsom Linköpings Simsällskaps ledamot och sedermera verkställde detta, hvarefter han enstämmigt af sällskapet blef invald såsom dess direktor och promotor; ett uppdrag som han ock emottog. Derefter gäfvos helt och hållet vika de skefva åsigter man förut om saken hyst; man fann nemligen, vid närmare begrundande, att Lifvets Herre skänkt menniskan simkonsten, icke för att medelst dränkning beröfva sig lifvet, utan för att kunna i nödens och farans stund rädda eget och medmenniskor lif; smädenamnet dränkings-kommitté vågade ingen hädanefter gifva det nybildade sällskapet. Det hade till Protektor Biskop Wallenberg, hvilken, om någon obetänksam och oblid sladdrare ytterligare uppstått, nog vetat att, som det heter, "tysta mun på de Sadduceer."

Den 22 Augusti samma år anställdes simpromotion, hvarvid meddelades den högre belöningen åt C. J. R. von Konow, J. P. Kylander, M. H. Wallenberg, C. G. Schött, L. H. Wikblad, A. F. Kylander, G. Rigner, L. O. Wallberg, J. Wannstedt, A. E. Carlstedt, C. T. Fischer, J. W. Rosén, G. M. Örnborg, N. P. Ekholm, H. Lenander, A. E. Carlstén, A. Bergelius, J. A. Wallenberg, C. C. Söderberg och J. W. Göhle, samt den mindre belöningen åt Z. C. J. Abelin, C. E. Hagdahl, P. S. Landelius, F. T. A. Holmberg, P. G. Lennerts, C. A. Edelman, C. L. Kinmansson, A. F. Petré och J. E. Söhrling.

Promotor: Biskopen och Komm. Dokt. Wallenberg.

Simlärare: P. Westman.

Den 30 Augusti 1826 meddelades den större belöningen åt C. J. Nilsson, C. P. Lundgren, C. J. Pålman, P. S. Laudelius, J. Hansson, F. Lejman, C. J. Wahlberg, P. A. Edlund, P. G. Hogner och A. R. Tollin, samt den mindre belöningen åt A. P. Forss, R. Palin, C. J. Kindgren, H. G. Lagersträhle. Nämnde Hr Lagersträhle, numera statsråd och kommendör af Kongl. Maj:ts Nordstjerneorden, är den förste medlem af den anspråkslösa simskolan, som blifvit kallad till Sverges Konungs rådgifvare, och som sådan vore han i tillfälle att betydligt mer än någon

enskild verka för simkonstens framgång och utbredande., J. Fridleiff, J. S. Wallertz och C. P. Forssberg.²⁷

Promotor: Biskopen och Komm. Dokt. Wallenberg.

Simlärare: L. O. Wallberg, hvilken 1829 års sommar vistades på Qvills herrgård i Kröxliults socken, dor han den 9 Augusti samma år, jemte Herr Brukspatron Blom såsom promotor, föranstaltade en mindre simpromotion, hvarvid den lägre belöningen tilldelades S. W. Löwenadler och C. A. Widerström.

Om Linköpings simskolas vidare öden kan utgifvaren icke lemna andra underrättelser, än dom han påträffat i för honom tillgängliga årgångar af Post- och Inrikes-tidningar, eller som don ön tid kallades, Sverges Stats-tid-ning, och hvari finnes infördt:

1836 den 23 Augusti. "Thorsdagen den 18 dennes anställdes simpromotion på Stångån vid den vanliga sim-lokalen. Promotionen förrättades af Herr Biskopon Doktor Hedrén, som sjelf är sim-mngister och ön bland stiftarne af simsällskaps i Upsala. Primus var J. G. Holm och ultimus A. W. Vogel."

1887 den 5 September. "Förliden Onsdag den 30 Augusti firade Linköpings Simsällskap sin femte årshögtid, dorvid Domprosten och Lodumoton af Kortgl. Nordstjerneorden Dö?<tor Lidman såsom promotor tilldelade den större belöningen åt A. G. Jonsson, G. Kullberg, C. A. Sundström, J. A. Lindberg, F. M. Carlberg, P. G. S. Lidman, C. E. Landström och F. WJ Adelsvärd, samt den mindre bolöningon åt A. Th. Åman, L. A. Åman, C. G. W. Siljo-ström, H. W. Zander, N. A. W. Stånggron, G. J. Appel-gren och J. Kolm. Studenten Cnrlherg egde förtjensten att hafva varit de promoverades lärare."

1839 den 10 Augusti. "Linköping den 7 Aug. Den vanliga simpromotionén anställdes i går under ott stort tillopp af åskådare. Större och mindre belöningar af ek-och pillöfs-kransar utdelades åt de skickligaste i hit hörande öfningar. Studeranden vid Upsala akademi J. O. Carlberg har äfven detta år bestridt lärarebefattningen vid Simskolan härstädes."

1846 den 21 Augusti. "Linköpings Simsällskap, stif-tadt af Herr Lektor Westman, firade Måndagen den 17 dennes kl. 10 f. m. sin sjunde årshögtid, hvarvid Sällskapets Direktor Hr Biskop Hedrén utdelade den större bolöningen åt Joh. F. Schött, Lorentz von Nackrcy, N. Lidman, Carl Svartling, U. F. Göransson, A. Bäckström,²⁸

A. Blume, M. Roland, E. Poignant, R. Sjöberg och C.

G. Österdahl, samt dou mindre belöningen åt P. Törnbom,

H. Forlin; E. G. Rudin, G. T. Nordström, C. T. Naokrcy, O. Berselius, B. E. Petersson, C. G. Forlin, C. T. Nordström, Alfred Sjöberg, Frans Sjöborg och Edv.' Hedin."

Simlärare? — trpligen Walenkamph.

På vårtiden 1867 blef af förre Inspektören vid Grilfon-bergor-anstalten i Söderköping, Österholm, uppförd en sim-inrättning i Stångån, nära invid nya StAngobro. Sinx-läraren Larsson, hvilken pi en resa från Norrköping pns-serado Linköping när nämnde sim-inrättning var nära färdig, föreslog llr Österholm, att en al" Larssons qvinliga elever, Simlörarinnan Carolina Björkling, på sin hemresa Irån Westervik kunde passera Linköping under påföljande Augusti månad och då. meddela undervisning i simkonsten åt stadens unga. (lickor. Detta förslag antogs; och vid Larssons resa från Jönköping till Norrköping midsommars-aftonen samma år, fick Norrköpings då varande Simlflrar-innu Hilda Hägorström, som var Larsson på denna rosa följaktig, för Linköpings unga damer och flickor, som, på anmodan, till ett betydligare antal om aftonen samma dag infunnit 6ig vid simlokalen, ådagalägga, att ott fruntimmer äfven kau, utan att träda grannlagenheten oah den qvinliga blygsam heten för när, i en välanständig simdrügt, liksom en lcfnadsfrisk najad beherska och tillgodogöra sig det element, hvaruti den i simkonsten okunnige merendels förlorar, sans och lif. En uppvisning i simkonsten, verkställd af bomälda Hilda Hägerström, försiggick, boundra-des af de unga närvarande fruntimren, som dymedelst blifvit uppmärksammade på saken och hvilken kunde blifva föremål för deras begrundande och beslut. Tidningen Ösigötha-Correspondcutens llr Redaktör, Linköpings, första simlärare Hr Lector Westman, jeiuto flere simkonstens vänner

och idkare, vid tillfället närvarande, utlofvade å sin sida att verka för företagots framgång.

Simlärarinnan Carolina Björkling ankom till Linköping några dagar föro medlet af Augusti månad. „, Sommaren 1856 var ovanligt kylig och missgynnande för simöfhn-gar, så att icko flere än sex unga fruntimmer till ^erhållande af undervisning anmälde sig; mon oaktadt ön nedtryckt temperatur bådo i luft och vatten, fortsatte dock dessa i tre veckor sina simöfningar.²⁹

Nämnde siinlärarinna, hvilken under Juni månad påföljande år vistades på en egendom en mil från Linköping, nära Svartåns utlopp i sjön Roxen och derstädes lärde unga fruntimmer simma, öppnade den 6 Juli samma år åter fruntimmerssimskola i Linköping. Elever, till en början blott do som bogagnat undervisningen sommaren förnt, anmälde sig efter hand, så att antalet deraf innan sommarens slut uppgick till 42.

Do första dagarne af Augusti månad öppnade Simlära-ron Larsson uti Linköping en simskola för gossar, hvilkas antal, till en början ringa, småningom ökades. En vecka efter 'Larssons ankomst till Linköping, üngo de unga flickor, som i simkonsten voro något öfvade, utflytta från den öfvertäckta grunda bassin, i vidd endast 32 kvadratalnar, hvarest de hittills haft sina simöfningar, till den djupa

bassinen; _ en förflyttning, som skodde under Larssons

ledning och tillsyn samt i flickornas föräldrars närvaro.

Innan Larssons afresa från Linköping de sista dagarne af Augusti månad, hade de unga simmarne och simmer-skorna inbjudit sina föräldrar och anförvandter," äfvensom Larsson inbjudit några äldre simkonstens vänner att åse do ungas sista simöfning för året under Larssons handledning. Uppvisningen försiggick och föräldrarne förklarade sin belåtenhet med hvad som kunnat uträttas. Af de unga flickorna voro flere som i simkonsten uppnått den säkerhet, att de från den något öfver tro alnar höga trampolinen nedhoppade i vattnet. För ganska goda framsteg i simkonsten utmärkte sig för tillfället Kopparslagaren Carlstens, Fabriköron Asklands, Bokhandlaren Sahlströms, Doktorerna Hvitföldts och Svedonborgs, Kamreraren Bodins samt, Lectorerna Westmans och Potrellis unga döttrar. Uppvisningen blef fördelaktigt omnämnd i tidningen Öst-götha-Correspondenten och dess artikel härom, intagen i flere af Sverges tidningar, var en ytterligare uppmaning för tillvägabringande af fruntimmerssimskolor.

Äfven 1858 års sommar vistados samma siinlärarinna i Linköping; men då voro nya elever ytterst fåtaliga, så att simskolan icke kunde år 1859 af henne fortsättas. Att i Sverges småstäder simskolor icke blifva permanenta, dorpå har äfven Linköping lemnat ett nedslående bevis. 30

Stockholms Simskolor.

Medelst Fabrikören Lindhs försorg uppstod Sverges tre-«Jje simskola i Stockholm ur 1827. Vid simöfningarnos slut anställdes simpromotion, hvarom i Sverges officiella tidning för dou 6 September 1827 finnes införd en med namnet And. Fryxell undertecknad, så lydande berättelse:

"Di genom Upsala Simsällskaps mångåriga och lyckliga bemödanden, så väl simkonsten sjelf, som öfvertygelsen om dess måugfaldiga nytta, allt mer börjat sprida sig, så öppnade Fabrikören C. D. Lind förliden vår en simskola härstädes och hufvudstadens invånare skyndade att för sina söner och myndlingar begagna detta tillfälle till en så helsosam öfning. Genom läraren Iir C. U. Almbergs nitiska bemödande hafva oeksa Hero ynglingar gjort så stora och snabba framsteg, att de ansetts förtjenta af Simsäll-skapeta belöningar, för hvilkas utdelande oftermiddagon den 26 Augusti bestämdes. Som Sällskapetets Direktor, Professor©») och Ledamoten af Kongl. Nqrdstjerne-Orden J. Svanberg var för tillfället liindrud, så behagade han åt undertecknad uppdraga, att härvid företräda hans ställe. Do ynglingar, som erhöillo högsta belöningen, en eklöfs-krans, voro Carl Gustaf Gustavi, Carl Oscar Funck, A. Wilhelm Elfgrén, Gustaf Mauritz Pauli, Nil» Gust. Ilöök, Anders Roland von Printzoncreutz, Carl Oscar Wallin, Wilhelm Printzencreutz, Lars Henrik Leijel och Carl G. Årre. Följundo erhöillo den mindre belöningen, en pillöfs-kruns, nemligen Otto K. Kjelluiansson, J. A. Flodin, Fredrik Schmidt, Lorentz Wilhelm Holm, Willehnd Limnolius och Carl Anders Hamrén. Hedningarne utdelades på Mälaren emellan Riddar- och Kungsholmarne, hvarefter do belönte simmande återvändo till simskolan, der, undor kanonskotts lossande och lifliga hurrarop,

skålar druckos för H. M. Konungen och Konungahuset."

Stockholm fick snart en ytterligare simskola, nämligen den Åbomska. Om dessa båda simskolors verksamhet, äfvensom om de döfstömmus vid Manilla simöfningar, får utgifvaren modellera följande:

Den 17 Augusti 1828 meddelades den större belöningen C. G. Gustavi, C. T. Nordvall, C. A. Wahlgren, G. Blachet, F. U. Cederschöld, J. F. Sjöman, C. J. Nyström, F. C. Atterberg, L. A. Berg, C. J. Blachet, J. A. Gö-81

ransson, L. A. Malmgren och O. von Schoultz, samt den mindre belöningen At C. Holmberg, E. L. Blachet, G. T. Morin, P. H. Locander, J. Rundqvist, C. J. Bader, F. Wistrand, C. C. Wilhelmy, C. B. Åström, 1». J. Nyström, J. L. Reinholtzson, F. E. Berg, S. Josephsson, C. A. Borgström, L. M. Hjertstedt och F. L. Brinck.

Promotor: Öfver-Hofpredikanten Doktor Hedrén. Simlärare: G. U. Almberg. Den 2 September 1832 lemnades den större belöningen At J. A. Mazer och S. A. Almqvist, samt den mindre belöningen At A. S. Lindqvist, J. Th. Hellsing, R. J. Kruse, C. T. Winter, C. A. Sundell, J. E. Schröder, Nils Hallström, F. H. Berglind och J. L. H. Winter.

Promotor: Rektor A. Fryxell. Simlärare: C. U. Almberg. Den 25 Augusti 1833 tilldelades den större belöningen At Joh. Alb. Mazer, T. T. Hellsing, P. Thunman, L. L. Danström, H. Alb. Linek, N. J. Kruse, C. R. L. Kruse och J. H. L. Dævel, samt den mindre belöningen At O. Öhberg, E. C. L. Lundberg, J. F. S. Rumstedt, H. N. Almqvist, G. A. Hennig, L. Westin, C. R. von Vegesack och C. Åmansson.

Den 29 Augusti 1835 tilldelades den större belöningen eller eklöfs-kransen vid Åbomska simskolan At Carl Aug. Lundqvist, Wilhelm Winckler, Axel Olbers, Rud. Olbers, Edv. Winckler, Lars Fr. Norelius, Victor Blom, Ludv. Th. Bergström, Claes Eksten, Joh. Ludv. Carlberg och

Gust. Fr. Lundberg; _ samt vid den Lindska, dAmera

Norstedtska simskolan, den större belöningen At Johan Lundberg, Eskil Norman, Carl Joh. Sandell, Ulrik Leonh. Granström, Carl Alb. Igelström, Victor Westberg och P. Th. Lundberg.

Promotor: Professor Fryxell. Simlärare: Söderholtz vid Åbomska och

Fridtz vid Norstedtska simskolan. Den 30 Augusti 1836 meddelades den större belöningen At Schmidt», Lundberg, Oberg, Pihlblad, RAdström, Salander, Ljunglöf, MArtensson, Thavenius, Olsson, Beckman, Sjöstedt och Clarberg, samt den mindre belöningen At Anstrin, Holmgren, Nyberg, Blomberg, Blank, Norling, Hongelin, Julin, Berger och Ahlstedt.⁸²

Vid promotionstillfället förflödes Simläraren Hr Söderholtz af sina elever en guldring med infattad Ädelsten.

Promotor: Kyrkoh. och Ordens-ledarn. Pettersson. Den 30 Augusti 1838 meddelades den större belöningen • At Oscar Wiksoll, Per Adolf Sprinchorn, C. Wettergren, F. Björkman, A. Bengtsson, Carl Aug. Sjöberg, A. F. L. Näsberg, Gust. Eman. Drysen, B. T. Hongelin, J. C. Sandström, J. O. Haquinius, C. F. Möller, Julius Berggren, J. F. Beurling och J. E. Bernz, samt den mindre belöningen At C. F. Degner, C. A. Beyerhjelm, Joh. Edv. Cederlund, C. Louis Guilleuot, A. C. Schröder, G. H. E. Byström, H. J. Wadström, Claes G. Lovin, J. L. S.

Glasseli, C. F. E. Öllin, F. Clarberg och E. Rpsenqvist. Promotor: Kyrkoh. och Ordens-ledarn. Petersson. Den 28 Augusti 1839 meddelades den större belöningen At C. Luning, N. O. Toll, J. L. M. Hesselborg, J. N. Lundström, A. T. Petersson, C. F. Degner, J. B. Bernz, J. C. Cederlund, C. A. Beyerhjelm, J. O. Dahlqvist, A. A. Blank, J. L. Eurenus, C. F. E. Rosenqvist, C. E. E. Ohlin, C. A. Julin, C. J. Friberg och C. E. Eurenus, samt den mindre belöningen At J. G. Buhro, T. Feron, C. K. Mcdberg, J. P. Jonsson, J. E. F. Uthberg, C. G. Angberg, H. B. Hultman, C. L. Lundström, G. E. Dahlgren, C. A. Dellvik, M. Hallman, J. Reif, R. Wickman, F. G. Andersson, J. A. T. Lagström, J. A. Dahlgren, F. E. Sundberg och J. A. Lindberg.

Promotor: Kyrkoh. och Ordens-led. Dokt. Petersson. Simlärare: Hr Söderholtz, som af eleverna förärades en vacker silfverpjäs. Den 1 Sept. 1839 meddelades den större belöningen At

F. J. Neuman, C. R. Hellerström (13 Ar gammal), C. J. Hallström, C. C. E. Reuter, C. A. Montén, C. R. Lötb-

raan, A. E. Svedelius, J. C. E. Richert, K. M. Lundberg, A. F. Ståhl, J. L. Hoffstedt, E. II. Brattström, T. A. Arvidsson (12 Ar gammal), P. A. Beckman, C. U. Lundberg och C. A. Schoultz, samt den mindre belöningen At C. Frisk, C. J. Rosander, Salomon A. B. N. G. von Ce-dervald, J. A. Sköldström, J. P. Hasselqvist, J. p. O. Holmberg, P. A. Wallander, J. E. Hedberg, C. E. F. Boman, G. R. Westin, F. G. Björnberg, C. O. Krook, G. A. Holmström, F. G. Blomqvist, O. E. Malmgren, C. Blomberg, E. Nylén, C. Forsberg och F. O. Stangenberg.³⁹

Såsom bevis på tacksamhet och erkänsla emot inrättningens föreståndare Herr Gjörcke, bilde de, som ljugtli undervisning vid simskolan-, eller begagnat badinrättningen, inköpt en guldsked ja jemte en större silfverpokal och nagra mindre silfverpjeser, hvilket allt ut Prototior Doktor grimberg öfverlemnades till Hr Gjörcke.

Den 7 September 1842 meddelades den större belöningen At J. G. Haquiniws, G. Ooderqvist, R. J. Betzholtz, N. B. Malmqvist, J. A. Brakel, F. J. Heilborn, L. J. G. Nescher, J. A. Norling, C. C. Norling, J. G. Pira, Z. Pira, G. A. D. Hammarin, F. F. Wickström, A. H. J. A. Andersson, C. Aspelin, G. K. Livijn, A. Nordgren, C. Brunstedt, O. G. Ekström och F. G. Gullwimsson, samt den mindre belöningen Al K, M. Forsberg, F. A. Finoman, K. E. Sundqvist, F. E. Slity, A. G. Jansson, J. A. Roos, J. G. Elfving, K. G. Sjöstedt, O. Petersson, G. F. Boll-vy, S. A. N. Jbuvin. ii. Ronk, G. A. Görges, E. Lundin, E. Holmstedt, J. H. Zefhruijs* A. F. Bamberg; E. T. Sundberg. C. Estlund, F. H. Loqvist, C. E. Nonström, A. Granfeldt, J. H. T. Wahlqvist, A. Wallin, J. A. Eriksson, C. J. Backer, Av 10. Ahlstedt, A. L. Sjöstedt, J. A. Hjelm, J. A. Landborg, J. L. Fredzell, J. A. Nyström och G. A. Lundahl.

Promotor: Öfversten och Kommendanten i Dävol. 'Simlärare: Herr -Söderholtz, hvilken' förärades ett dussin silfvermat skedar och en silfverkanna.

Dön 10 September 1812 meddelades »If Herr Öfversten och. Kommendanten Da»vel den; större belöningen At J. O. Sandström, P. II. Piöhl, H. A. Taube, A. Petersson, A. F. Lingström, -C. L. Feron, E. Rosander, L. F. Hfelman, E. Tersmeden; A. G. Sehow, fi. A. Routersliöld, A. L. Malmstedt, H. IL Eisen, L. A. Forsberg, C. 3V1. Björk, C. M. Skoghmd, J. Öberg, C. Hevort, M. Lindroth, G. Ljungqvist, C. J. N. Wetterstedt, II. F. Gnillemot, C. J. M. Enbom, C. L. Carlson och J. Schuvert, samt den mindre belöningen At J. A. Blomqvist, A. L. Elfström, A. E. Skoglund, C. A. Flodbörg, O. E. Feron, S. F. Sotcr. G. H. Hazelius, J. N. Setterholm, J. Gvntorj C. A. Öhman, P. L. Bergqvist, J. E. Saul, E. Josefsson, C. G. Collin, G. . Forsberg, J. A. Risbeck, L. G. Rosén, fö. A. C. Welchor, J. A. Lybeck, M. L. A. Gvnter, C. Lind-34

bérgjaon, S. J. N. Svaneson, F. E. Österlind och P. A. Elg.

Såsom ett vedermåle af olc. vernas erkänsla förärades Simläraren Gjörcke fyra höga silfver ljusstakar.

Ur Post och Inrikes-Tidningar 1842 den 13 Augusti meddelas följande:

"En yngling, förliden Fredag nära att omkomma i strömmen mellan Skeppsholmen och staden,, blef, just då han icke längre förmådde hålla sig uppe, räddad genom ovanlig raskhet hos en af Kongl. flottans skeppsgossar med namn Lundberg, som. med kläderna kastade sig i strömmen och simmade den drunknande till undsättning. Läraren vid Norstedtska simskolan härstädes, Hr Gjörcke, som flere år gifvit skeppsgossarna kostnadsfri undervisning i simkonsten, bör af denna händelse. erfara en sann tillfredsställelse." . .> .i

Den 2 September 1843 meddelades af Pastor Primarius Doktor Petersson den större belöningen åt A. Fi. Långström, U. F. Enström, L. F. Hellman, C. L. Feron, O. Forsberg, A. L. Elfström, E. J. J. Reuterskjöld, C. A. L. Sabelfeldt, G. A. Schoultz, E. B. Thorsell, C. L. Lundberg, C. F. Säther, C. M. Skoglund, L. A. Forsberg, P. A. Elg, W. Sundqvist, P. L. Bergqvist, K. M. Forsberg, A. Eiseu, G. A. Öhman, J. A. Blomqvist, C. A. Hedberg, F. G. Brnse, J. A. Uisbeck, L. M. Warodell, O. Lönngren, J. A. Lybeck, G. Forsberg, K. A. C. W. elekor och L. J. Forsberg, samt den mindre belöningen åt I. J. F. Moberg, J. L. C. Sjögren, O. J. Wennström, C. F. Bergqvist, A. Kjellén, H. Liudqvist, J. A. Wettersten, II. E. Stangenberg, C. B- Forsberg; J. E. Grimblom, L. F. Saul, F. E; Meurling, J. G. Minek, A- F. Granander, G. A. Blomberg, J. L. Lindström, O. E. A. Wetterstedt, G. H. Haustedt, E. Guillemot, C. O. A. Boberg, J. F. Forsberg, J. G. Brandt, S. J. Majuström, A- Guillemot, R. A. Wiberg Ofcb

E, R. Sjögren..

Simlävaron Gjörcke förärades af eleverna en silfverpjes om 100 lods vägt,

1843 den 6 September meddelades af Pastor Primarins Doktor A. Z. Petersson den större belöningen åt Herrar Sjöborg, Roos,. Svanberg, Heilborn, Hellström, Olsen, SödUhg, Backert, Stiberg, Petersson» Lindberg, Granfeldt, Hoflman, Wadström, Feron, Øardemajr, O. Hermelin, C.85

M. Hermelin, Zetterström, Ekström, Zetterholm; Hjelm, Hector, Bollvy, Fredzoll, Nyström,. Pålman, Elving, Frö-nian, Estlnnd, J. A. Eriksson, Wallin och Lundgren, samt den .mindre belöningen :U Borgström, Wall, G. A. ISrinck, Hjurson, Eriksson, Maniete, Skog, Seliström, Hallberg, Zethräus, Engholm, Sundman, Brodin, Olin, Lindström, Enström, af Grubbeng, Carré, Ahreqs, Hegardt, Lundberg, Beckman, Cbristier.nsson, UtterstrQm, Dahlgren, >lellbin, Brattström, Cederholm, Giljam och Boman.

Efter stoUd promotion förärades Siuulfiraren SöderholU af eleverna ott.dussin silfyergaflllar och ett dussin knifvar med silfverskål^, och ii t undorläraren Hr Haqvinius en guldkråsnål, samt åt primus, Hr Sjöberg,: en guldring.

Den 5 September 1844 förrättades siinproinotion > Å-bomska simskolan, och utdelades genom Biskopen Doktor Hedrén den större belöningen åt B. E. G. Ålander, F. Hoffman, T. C. Wall, L. J. Igelström, C. H. Haustedt, A. J. Hagström, 1". Beckman, N. Sjöberg, C- O. Söderberg, A. K. Christiersson, D. H. Broberg, L. G. Sell-ström, J. A. Landberg, L. O. F. Törner, G. A. Lundahl, A. Dahlgren, J. L. Öhlin, C. J. F. Sundman och C. E. C. Maniette, samt den mindre belöningen åt N. J. Brunkrona, H. T. Spamer, L. A. Wall, B. A. Beckman, E. Tjäder, A. A. Masreliez, A. E. Coster, F. O. Wenner-qvist, A. Nord lindh, L. Pripp, J. H. S ellström, F. E. E-kenstjerna, E. Jacobsson, B. E. Wall, F. A. Söderström, E. J. Hultman, J. A. Nylander, E. A. Åkerström, A. Stillbom, D. K. Wenqvist, A. Salmson, F. L. Bookman och C. G. Landborg.

Ett stort antal åskådare hade blifvit inbjudna att bevista högtidligheten. Lokalen var smakfullt orncrad och prydd med flaggor. Promotionen hedrades äfven af de tro yngsta Kongl. Prinsarnes närvaro. Efter slutet af sjelfva ståten, dervid en mängd vackra språng och evolutioner i vattnet visades, hade eleverna arrangerat en collation, hvartill ett större antal af åskådarno inbjöds. Simläraren Fanjunkar SöderhOltø erhöll vid detta tillfölla i present af do promoverade en dyrbar bröstnål i briljanter.

Den y September samma år tilldelade Herr Biskopen och Kommendören Doktor Hedrén den större belöningen åt B. J. Göthe, B. A. Elg, C. J. Wenström, K. A. C. Welckor, C. G. Hellström, C. G. Collin, F., C. L. Flory,86

G. A. Blomborg, S. J. Malmström,-J. J. F. Moberg, C. O. A. Boberg, CV F. Bergqvist och F.! G. Minck, samt den mindre belöningen Ät A. G. Sporrang, J. F. Norling, F. E. Lindgren, C. K. Aveen, C. G. C. Lange, P. M. Nystodt, II. K. Rhodin, C. O. Röhl, C. F. Svensson, A. Flodin, O. F. Gollsohor, J. A. Arvidsson, O. W. A. Kul-lenberg, C. J. O. O. Rudebeck, J. E. Eriksson, A. Wi, Burman, J. Garol. C; P. Andersson, F. Göransson och O. A. Sundström.

Simläraren Gjörcke förärades en rik prbsent af några elegant arbetade siHverpjeser, vägande tillsammans 108 lod» lin chör uf valda röster afsjäng eftor promotionens slut följande verser:

"Se der hur herrligt hafvets Uåå yta Oss lockar ut till lustig simmarfärd; Mot böjjomct sig solens strålar bryta Och dana der s.hegen sälla verIJ.' När dti blir matt af dagens qualm och lågor. Sä ivalka dig i Jutfvels hulda vågor.

iy blott pd skummig yta simmarn sväfvar: Likt Mlúoarn lian yran dess oro tntr. Och till de mörka djupen djerf han sträfvar, Sd, skona under der han. skutta får: I perlcborgm hafvets drottning thronar Och Neckens skära silfverharpa tonar.

När stormen vild kring hvassa klippan ryter Och seglarns trötta drake går i Ijvaf, De bistra vågors mur han sönderbryter Och söker modigt i det vida haf: At (tycpets fånge ger han vänligt handen Och för med fröjd den döende till stranden.

Och veckfyr striden vt sin röda 'flftfl, Och folket ljungande .mot ovän går, Ej stonn ej ström kan hyda simmai-iis bana. Dess svall blott oväns blml af honom t mr; lian går för äran genom ha/uets. vågor. För OSCAR går han genom cldjtch Ligor." I>en 3 September 1845 firade Åbomska simskolan mod öfliga högtidligheter sin årshögtid, då skolans direktion genom Pastor Primarius Doktor Petersson åt tio täflande³⁷

meddelade den större belöningen till .Claes Österh.olm, E. Lidell, H.'T., Spunier, C. :G. Engström; A. A. Masreliez A. Nordlindll, A li.. Idström, B. A. Betkqian, E. Tjäder, J. A. Starbeck, C. W. Lindström, J. IL Scllaträm, K. V. Starbeck, P. G. A Dahlgren, C. O. Westerberg, Sv. A. Deijenborg, 1\ E. Högberg, C. F. Wikman, E. J. Hultman, F. A. Söderström, A, G. Lindblad, C.iW. Alard, A. F. Ljungberg och D. R. Winqviat, samt den mindre belöningen till C. A. Boström, B. J. Pripp,. C.-A. Petors-Son,. C, J, Sandell, A. J. Kålander, C. li. Humble, J. E. Masreliez,.G. L. Högberg, J. O. Feycbting, C. I. Ekstam, T» H- Wennerbolm, A; F. Nyström, J. L. Olsson, F. J. Sucksdorff; C. J.> Andersson, C. U. A. Uberg,.A. M. Jacobsson, N. A. IL Linnelius, G. Ai Petersson, L. A: Sellström, C. W.. Noxdeustfahl, A. Masreliez, P.. G. Nyr man, G.' Fi .0. Heland, .C. F. Stork, L. C. Andersson och G. M. Svensson.

Den 4 September 1845. försiggick vid Institutet för blinda och döfstumma en simpromojion, hvilken började med fler© svål-arc sitn-ötii ingår, dykuiug ra.: m-, hvilka utfördes af fem. blaud de döfstumma rriok-deaerna"). Derefter utfördes af omkring 30 goss-elever äfven flere djerfva hopp och svåra giniröfningar.- Slutligen utdelade. Pastor Primarius Doktr Petersson den större belöningen åt Isr. Persson, .Olof Storm. C. M. Ljunggren; Carl O. Malm, Iwar Andersson, P. G. Wullström, C. K. Andersson, J. P. Kjellman, J. 1>. Berglund och ,G. G. Wall. Festen hedrades af ett stort, antal .åskådares närvaro.

Don. 2 September. 1846 anatflld.es vid Åbomska simskolan promotian,r hvilken förrättades af Hofpredikanten Prosten Grabl.. Simskolan var. prydd med flaggor och musik utfördes under festen. De sOm .'erhöll den större

. *)'Soin nämndt äj, vnr llr Direktören.Ossian -Borg dbn.förste som meddelade, undervisning i simkonsten fa fruntimmer; — Stockholmsboerna lingo nu het rak tu Wi-u» utförbarhet. Ulan tvifvel vnr Ur Borgs menihg dcu, att simkbnstén skulle genom de döfstumma blif™ : spridd öfver hela riket. Etl sådiint tillfälle till befordran af sina uppväxande döttrars växtlighet och helsa hafva dock Svenskarne aljjcl^s försummat att begagna. Endast på ott ställd inom Kronobergs län liar en der bosatt possessionat haft cu döfstum silnlärlarinna för sina döttrar anställd, och blott å det förut omnämnda stället i Östergötland hnrsimlärarinna friu Jönköping-blifvit hedrad med enskild familjs förtroende.⁵⁸

belöningen, öller cklöfs-kransen, voro C. Nyberg, P, L, SSllström, K. A. Waoklin, J. Brodd^nj ^C, G. Malmström, C. Hjortzberg, C. J. Tjiidor, • C-. O. • Arnolilsson, J. A. Svalin, J. EJ Bolimah, J. L. A.] Wibom, A. Nilöäon, O.-Th. Ahlgren, C. J. LändbrflSÖHJ C. A. Reter&Oäfø t). .), Alm gr ön, -G. J. Zetterlund1, -L. U. F. Laiigborg, C. A. Ström, J. E. Masroliez, J. L. Olsson, A. M. Lundell, L. A. Sellström, G. A. Petersson, J. F. Sjö Dahl, C. Stork och J. Eriksson. Don mindre, belöningen tilldelades G. Öberg, L. Torslow, .1. A. Öberg, B. F. T. Borg, A.P. J. Willman, A. K. Knllrnaii, A. T. Molin, N. -G. Kohl, G. K. Bergman, C: G. Nord vall, J. A. Westerling, V. T. Svahn, G.- L. Bodman,1 E.' J. Westin, O; Fi Kiwpelion, C. E. Falkenberg; H. K. H. Nettelblatt, K;'G. Kalm, A. T. -Tjfidier, J. P. N. Prahtn," II. G. Schrader, A. A. Julius, S. A. . Sandels,' A. W. Södërsiröiri, FA L. Lundu qvist och C. G. Hammar.

Simflraren, Iir Söderholtz, erhöil af eleverna en vacker present i silfver, bestående af ett sockerskrir» och en grllddskål, tillsammans af omkring 110 lods vigt: undor-liiraren, Hr Lundström, fick en guldkedja.

Den 8 Soptember 1846 meddelades gënom Ilofpredi-kanten, Proston och Kyrkoherden C; G. Gralrl den större belöningen At E. G. Pasch, K; Forsberg, G\ !AVickstrOn>j C. A. Öhman, C. Ödman, K. A. C. Welcher; P. M. Ny-stedt, G. E. Arén, G. E. N. 'Nysandet-, F. E. Lindgren, N. G.' Öhman, -C. P. Andersson," C. L; Selin,. O. A. Sundström, L. F. Nordling, J. M. Tiinper, M. Mourling, B. A. Lagergren, E. W. Brandt, J. A. Collin, L. A. Gynther och A. "D. Webor, samt den mindro belöningen" At E. W. Lönnngren, F. J. E. Lundgren, C. L. Tholin, O. E. le Cooq. C. A. Nordqvist, K. A. Åkerström, G. T. Lagergren, F. Z. Hörnström, P. A. Östberg, J. Jansson, C. J. Lundin, J. G. N. Lundin, G. A. Wessmim, S. E. Petersson, L. A, Forsberg, J. L. Wetterqvist, C. Östberg, K.

Söderström, M. G. Cöster, B. W. Bohman, C. A. Wahlström, B. T. Bergqvist, C. A. Engström, C. F. Weber, O. Wallin och C. A. Kollborg.

Simlilraren Hr Gjörökfr erhöill af eleverna en ganska vacker present, bostAondo utaf tvenne fruktkorgar af silfver, vftgande tillsammans 118-lod.

Före promotionens börjnn aftjängos följande af Herr89

Kjelhmtn -Göransson författade v or ser, med musik af Herr Duimsiröm j ocli utfördes under ledning af Musikliiraren Petersson'! • 1 * "

. ."r bws.ékøf.

Se ännu hvilar viå din fulla larm l)in, \$føa. d<)tter leende var/>-.

- ;.. Dat åång, ' soin .du på-. tidena\ morgon qvad,

.Für, henne ön; du .yunger Holt och glad. --) fah henne för, vid kärlethyhuninors glan*. Kring, solen,..hennes far, i jubeldans. ' Hån lef och i ditt anlet speglar sig,

- "I 1 Hättiskärkki guädéldvppoärmèr dig,

Och dina glädjetårar, molncity gd' Att pertor i na stränder jör. : ' At mången yf din dottejr, hånlt försoiådd, JPå. li/icis hopp bedragefi, och förrådd^ , ..(. liwd du ffånåiMe, vwierligt du.]gaf, . i . Inunder 9tørmw\rat,- «»'• 'fislfrd,sgrqf. •: • -Men Itelk'du vänligt'leka' vill med ossf Hur ljuft, när 'hett ösü brännerdagens"MösS, Att vppå dina armar <)Ui>ga få,' -

Ocli'svepa-öm sig med din mantel lkå>l • Det \$Mår'?nil(!i ' del 'unga, heta blöd. Öch'hjertat i:täppar'af fur!pigradtnio(l. Jh, kysser oss val litet kallt i Ma ml _ 3fen mångin kyss är' kallare jå 140

FöljaniJb i tal ,i vid . tilifiUiot hållet af. promotoc, hvilken, som läaarett har sig bokant, &r svenska Simskolornas stiftare, tinnes intaget i Post- och Inrikes-Tidnigar;

"Mer Un länge hur den klagan blifvit förd, att Sverges talrika sjöar och strömmar Ärligen utsläcka sinom hundra menniskolif, oeli mången torde härvid ejintøi1 'sig de smärtsammasto förluster.

Nödens ur böljorna höjda rop, samt värnlösas, anför-vandtors och vänners jemmer, påkalla ieke blott vArt medlidande, nej, de uppfordra all vår verksamhet, att till mensklighetens, statens och vårt eget bästa mota en förödelse, som står i vår makt att förekomma.

Ej afvändes det onda genom yttro medel och anstalter; dessa äro svaga värn och sällan till hands vid den plötsligt påkommande faran.

Skall människans lif blifva oberoende .af sjöfaror, så måste skyddsmedlet vara liksom införlifvadt med henno sjelf: hon riiasio ega don enkla, ofta inom få dagar inhemtade konsten att simma.

Simkonsten betager vattnet ej allenast doss förödande välde, utan förvandlar äfven detta element till det mest välgörande medel för kroppens härdande och utvockling, för helsans bibehållande och lifvets förlängning.

Det gafs en tid, då detta var allmänt erkändt. Det fordna Skandinaviens ädlingar lärde från barndomen att förtroligt umgåå mod vattnet, oqh i simkonsten anställde do ofta bland fradgando böljor flina modiga, kämpaspel.

Men dessa öfningar upphürdo, styrkans tid försvann. Simkonsten, hvilken regenter sjelfve öfvade och lärde sina barn, började anses med misstroende och missaktning, och i samma män blef man allt mer och mer .blottställd för vådan att drunkn^i. , v

Det är först, i senare tider, då veklighet 'och,,falsk förfining togo öfverhand, som människoslägtets vänner kallat do utträngda simöfningarno tillbaka och do yppersta läkare betygat, att dessa öfningar voro det kraftigasto medel att uppfriska bådo själ och kropp samt förekomma mångfaldiga bräckligheter, som allt mer och mor började förbittra det menskliga • lifvet.

Uti vårt fädernesland vann simkonsten uppmuntran äfven från thronen. Den höge hjelte,. eöm hos\ sitt tacksamma folk lefver i oförgänglig hugkomst, gaf nogsamt41

tillkänna det. höga värde han: satte på denna konst,;då han bjöd ott densamma skull© bibringas då varamh» ung» donwfrsten,. vår. nu regerande,; högt. älskade Konung.

Med den upplysta, fadorliga omsorgen, förenade sig visserligen dervid en välgörande ålsigt att, medelst dot kraftigt, verkande exeibplet, utbreda ett allniännar.o förtroende för denna herrliga kroppsöfning.

Denna tanke uppfattades och tände den förhoppning, att simkonsten eller hand kunde åter blifva nationell, Svenskarne äfven i detta hänseende täfla med ile öfrige folkslagon och således Götlin Léjon' ej längre-betyüelaö-löst resa sig öfver våra strömmar.

Ett simsällskap; bildades, derföre för .ett .tredjedels sekel sedan i.Upsala, dar.en'stot dol af rikets ungdom samlasj der landets försvarare, embetsmän, .ungdomens beh folkets lärare .utbildas; der hörde ock först simkonsten bo4 sittas'. . .'

. Detta företag,, som egde allmänt väl till syftemål, gynnades af kyrkans ocli örtens högsta styresmän, och i dai ras .närvaro utdélados Ar ISIS .den medborgerliga eklöfs-kranson füretu gången såsom" belöuing för förvärfvad t välde öfver vattnet.

Snart blef. methodisk ImdferviBning i simning flerstädes i riket meddelad. De tvenne simskolor, sbra "i hufvudstaden inrättades, . hafva nu uti tjugo års titi i 6del täflan och mod den synnerligast^ framgång gjort den härstädes kiuid och värderad. . Don ena har redan för året firat sih högtid. Liksom' derstädes, ett betydligi antal mindre väl-lottade;; ynglingar och born erhållit kostnadsfri undervisning, så lnilva också denna Inrättnings Htr.Egare äfveti i,;år kostnadsfritt, upplåtit .densamma åt samtliga Skeppsgosseskolans eUrer. samt Frimurare-barnhufcets alunmer. Dettä . särdeles ädla öclj högsinnndo förhållande .påkallar hjertats varmaste .gftd af högnktnihg.ocli erkänsla."

Utom do promoverade lutmftrkte sig. genom djerfva språngl ctøh. evolutioner i vattnet. Uoder-sixnliirurne Sandström och.'Långström./Hrr; Forslund, Malmstedt, Forsberg, Bergqvist, Lindström <*th , SöderlöniL .Den sistnämnde verkställde, i vattnet icke mindre än 10 kullerbyttor efter hvarandra. Att Hr Gjörcke: sjelf ined ärna oxkursiönev i böljat»- yAektt ;allmän beundran, torde knappast behöfva tlllftggiis..) .I .i .•• ••!.:•HI .!•! ,oiU((.I .1 .!>-42

Efter promotionen» slut rar föranstaltad ön gouter i Hrr Norstedts trädgård, der nmlcr mnsik ocli sång skålar - föreslogos för II. M. Konungen, H.:K. II. Kronprinsen och Arflurstnrte, Hr Öfverståthållaren, Promotor, Sim-s31 lskapota Direktor Professor Svoriberg, för Sällskapets Sekreterare, Simlitrarcn Gjörcke, samtlnriitt ningens egare och npprfithållare llr Norstedt;

Don 8 September: 1847 meddelade Pastor Primarius Döktor Petersson den större belöningen-åt O. Ei-Fron, I^i G. I leiden berg, A. Malmgren; A. Larssou,J;F'. 11. Malmgren, N. A. II. Limnelius, N. G. Röhl, A. B. Kullman, O. M. Nehrman,' E. F. Biengrüber, Ev- Clavo, C. G. Nordvall, C. A. fftmnn, F. L. 'T. Bookmnh, CUB. Lundgren, Gj A. Kjellin, !C.' R. Dahlström, C. E. i Lundberg och C. NJ Sandberg,' samt den mindre belöningen:it R Wi »jbréeber^; 1\ C. Lindborg, C. G. Åkerhielm, C. F. Berg, P. J. Edberg, A. G. A. von Rosen, C. A. von Rosen, G. Wemon, PJ Ljungström,. C. T. F. Billo, Ii. G. Cleve, N. Adlercreutz, Å. N.'Malmqvist, S. F. G. af Klinteborg, E. A. T. •Backlin, G. T. Holm, M. G. Leyonsköld Oxenstjerna,' N;'G."Nvström, G. T. Carlman, C. Åberg, F. A. Lind, A. Julius, C. Bäckström, K. F, Mnrqvadv O. J.i-Slork, -A. F. Lindberg, C. A. ÖstlOnd och A. A. iN. Ekmah. ' : i

Den 11 September L'847 meddelade Pastor Primarius Doktor Petersson såsom pro mot or den större belöningen till C. A. Odelberg, P. M. Nysted t, A. M. Lundell, A. G. Jernholm, O. T. Sanl, J. M. Timper, C. G. Liljeström^ MI Marcus, B.: Boman, Té M.' • Fyrvald, P. G. H. Svedelius, C. A. : Engström, C. F. KjeUbom, B. T. Bergqvist, A. E. Signeul och C. Wallin, samt den mindre belöningen åt M. Hirsch, C. F. Nordström, A. Nyberg, J. G, Boström, E. T; "YVcnnbom, C. M. Wirsell, J." Lindé, J. A. Lundqvist, N. Elkan, Jli O. Sjöborg, E. B; Lindblom,

tf; L. Ebeling, C; J. Törnqvist, C. G. Wilander, E. Tj Sahlberg, O. F. Cårling, C. G. Dahlström, J. F. Wahlgren, A. Lundgren, M. Lundqvist, IP. A. Winge, P. G. Roos, C. Andersson; A. A. Wallem in och J. F. Golldring,

Den 2 Septembris 1848 försiggick simpromotion uti Å-bomska simskolan. Biskop Hedren rar proinotor och do med större belöningen' promovorade voro: E. A. Söderberg, C. T. F. Billo, F. Hjortzberg, L. G. Cleve, A. F. 43

Sedstrfm., C'. A. Hanqvist, a. A. Ekman, a T. Uölm, A. N. Malmqvist, G. F. Lodbeck, J. R. T. Stenberg .och Li - L. Frisk ; mod den. mindre belöningen!: K. C[^]-Thorman, P. E. Eklund. C; Lilndgren, O. Olsfeonj C. A. G. T; Sjökronti, A. AdelsVärd, K. G. Heikensköld, R. IF. Cederström, F. Ev L.- Hedvall, J. IC. Lundmark, G; JiiR Tiborg, A. II. Grundström, R. Lillinnder, G. Wassberg, A. .T. Tollstorp; J. L. Ahlström, .3;. 'W<ist<Srberg och P. J. Pettersson.

Dön : 5 September 1849 firade Åbomska; simskolan vid Riddarholmen sin Årshögtid med sA kollad simpromotioh, dA Hof predikan ten Prosten Grabl A Direktionens vägnar öfverlemmulo den större.belöningen At ,1. II. Moberg, K.

A. Rosén, S. L. I-Ieikcnsköld, L. B. Quiding, R. F. Cederström, A. T, Adelsvärd, -N. Adlercreutz, F. E. HédJ vall, J. K. Berggren,' E; G- Hoikènsköltt, iGf A. C. Tarras SjöÖkrono, M. Höekerstodl, J. C. Lundmark*. A. F. Danckwardt, C. F. Carling och C. P. Sahlfeldt, samt den mindre belöningen At A. F. Ouchterlony, i C. Wikland, P. R. Wiberg, N. E. Rydman, J. G. Ulfsparro, C. A. Ceder-Btröin, C. J. A. Sandströmer, C. A. O. K. Lindh, A. ! G. J. Teuohler,' A. E. Sandströmer, C. F. R. Langéen, G. L. Lundberg, E. T. Wiborg VJ. It; Johansson, G. M. E. Ruuth, C. J. G. Hedvall, V. A. Söderholtz,- C. E. Köster;

B. T. Wafl och C. A. Åström.

Läraren vid simskolan, Herr Söderholtz, -erhöll af i de promoverade.; en present af ott; guld-cylinder-ur mod vidhängande guldkedja och ' nyckel» . . < Ur Pöst- och Inrikes-Tidningar fäv den 5-September 185} meddela»' följande:

"Simpromotion förrättades i förrgAr uti: Åbomska simskolan at" Hofpredikanten Prosten G. G. Grahl-, hvarvid inträffade den ovanliga händolson, att fvra fruntimmer erhöillo magisterkransen. De som erhöillo den större belöningen voro Nancy Fredrika Augusta Edberg, Hjalmar H. F. .von Wright," G. Ehrenfried "Silfverhjeml, A. Ni von Vegesnck, D; Carljng, C. Ri Österberg, Reuter,

C. J. Linder, C. G. Södorström, L. G. Engvall, C. II. Starkonberg Concordia Gralil, Rosina Grahl, Gonstahco Grahl,' G. N. Ahlström, och G.' A. Lundqvist. Den mindre bolönirigen erhöillo F. G. von Vegesack,. Emil F. M. Frisell, A. J. Gar ta; A. • F. • Hultman; Gi A; Södorhöltz, 44

C. J. von Duben, C; A. A. vøa TauVoiv A. F. .Tillberg-, J. P. Nordensson, G.. Backlin, G..K. Törneman, W. Hellgren, A. A. H. Norström, G. J. J. Dahlgren, U. A. F. A- Bergj C. F. Öhman och C. J. Pål. . Efter slutad siinpromotion' lemnade Hr Proinotor ett kort redogörelse för. Upsala och. Stockholms simskolors verksamhet, det förtroende som do vunnit. och det nyttiga de Åstadkommit, samt yttrade .vidare:

"Desse inrättningar (simskolorna nemligen) hufva' uppstått som en propaganda, hvilken i oupphörligen utskickat talrika missionärer, sont i ädel täflan oaüätligen verkat för mensklighetens sanna väl. För en sak, så helig och.ren', att ingen blifvit affälling derifrån, draga de i härnad mot de kämpar och bräckligheter, som en förvänd, och tillkonst-lad;; uppfostran och ett . vekligt lefuadasätt vill inympa på vårt: slägte, och dessa lifvets plågoandar måste gifva vika lör den friskhet och färg, som donna intro missiontilldp-, lur sina bundsförvandter. Den lid varder snart stundande då .befolkningen . vid hvarje Hcl Qßh sj." < skall tillhöra dess antal."

Efter, att i sitt föredrag hafva brutit stafven öfver-fördomen, som hittills .äekat våra unga .Svenskor att uppfri. ska.isig. i böljans Sköto", akildrar talaren de ytterst menliga följdor. af .det. tvungna, stillasittande och. hclsoförstörande lif, som den unga qvinnan ; måste tillbringa i våra bild* ningsanstalter pensionerna,: deri. sista-klasslyttningen mången gång blifver åt den tysta mulen, samt yttrar vidarp att "den unga qvinnan alltid, inöste betrakta såsom ett verkligt missöde au tillhöra de bildade samhällsklasserna, hvarest hon brådstörtadt skall

motsvara stograde anspråk på bildning och talanger, för att ett eller annat år uppstå som ,en glänsande meteor i salongs lifvets himmel,, och sedermera i- sjukrummets skymning blifva en börda för både sig och andra.

Korrektivet mot detta allt-mer ouh mer öfverhandtagande ejilndo tinnes titi vatten och kropps rörelse, och jag r.e- r kommenderar därför 3imk00sl.cn au ju. fore idesto heldre bibringas våra uppväxande Svonskor," .)

Den 1 September 1802. firade ÄUomska simskolan sin årshögtid, dervid Hofpredikauton, Prosten .tfch Ordens- ledamoten A» Fröst tilldelade den större belöningen åt Li. H. Hovén, M. U. Krook, E. A. Winroth, A. Söderholtzj45

J. P. Nofdousson, E. F. Andersson, J. W. Pihl, C. J. Palm, J. A. Edlund, C. J. Berg. J. E. Björklund, C. P. Funcko, A. J. H. Uggla, C, J: J. Dahlgren, F. G. Berg,

F. O. Lundeqvist, U. Å. F. A. Berg, F. A. Löfving, F. A. Boström och C. A. Bergström, snmt den mindre belöningen åt E. A. Boström, F. A. Kinmansson, O. W. Kbsehll, J. A. R. Littke, F. W. Zimmerman, A. G. Sundén, E. J. Lindström, C. E. Wirsell, J. A. Bohman,

G. T. Törn or, G. E.-Isunder, C.; F. Tisell, C. J. Billberg, E. A. Jacobsson; F. O. L. Nordström, G. E. Tisell,. J. C. A. Furstenhoff, Ei H. Eriksson, C. G; Molin, J. A. Andorsson. och G. L. Brudin.

Ur Post- och Inrikes-Tidningar den 24 Augusti 1858:

"Sistliden Lördag hade Sim läraren Gjörckc uppvisning af sina elever i simkonsten för denna sommar. Flere hundrade personer hade; erhållit inträde i det inro af sim-inrättningen. ocl» do högst upp belägna fönstren i do när-gränsande linsén äfvensom taken voro uppfyllda med åskådare. Öfningarne började mod hoppning från den lttgro trampolinen, hvareftor eleverna, utstyrde i allehanda brokiga och lustiga dräfter, bestego den högre trampolinen och derifrån nodhoppade med mycken skicklighet, stundom två och två tillsammans, den ene med hufvudet nodåt och :benen flätade om den andres hals. Bland dem, som företrädesvis utmärkte sig, må nämnas sjuårige gossen Georg Grafström, som öppnade språngöfningarne från den så kallatio Magisterbryggan, samt trettonårigc gossen C. A. Horn, som från tornet-, 18- olnör öfver vattenytan, gjorde vackra sattshopp. Högtidligheten illustrerades jemväl mod musik. Åtskilliga fullvuxna personer, sim-mngi-strar sedan gammalt, deltog i öfningarne. Elevorna uppgingo denna soinnmr till ett antal af omkring 250. Herr Gjörckc moddular kostnadsfri undervisning åt 70 af Fri-luurebamhusots barn, äfvensom åt fyra lärjungar fcàn hvart och ett af hufvudstadens lyra läroverk."

Uti" Aftonbladet den 29 Augusti 1859 finnes infördt:

"I Hr Gjörckes sim-inWittning egde. förliden Lördag slutöfning rum med arets olovor. Liksom vid de föregående årens slutöfningar ådagalades äfven nu af eleverna mycken färdighet och vighet, ott förhållande, som länder Hr Gjörcke och i lians skicklige modläraro Hr Långström till mycken höder; _ 46

Stockholms Fruntimmers-simskolor.

I de • fur. utgifvaren htraf tillgängUgfc årgångar af Svert gös officiella . tidning liar jned yucrsta noggrannhet, blif* vit eftersökt,någon underrättelse ort» den förut i detta ar-btöe. omnämnda, ufHr.Mineir. tillvägabrigade fruntimmers» simskolan men förgäfves. ! Också lärar, den .af Hr Mi-nour iför simskolan å Kastellholmen begagnade lokal bliC> vâE;iup{>lâtfcttllill det; Uolag, hvilket seut omsidor i Stock-hVtnü uppstått förl tillVäghlringiuido. ttf en ordünd. simskola för •MilYudstftdcns feminina barn- och -ungdom, .hvaraf,följer, att man om Miuourskn simskolan kon säga att don gamla skolan, gått in i den nya.l

Mamsell Nancy: Edberg, .hvilken sedan 1853 års sösomar i .en bussin å Djurgården meddelat undervisning-i simkonsten'åt unga damer oclt flickor, har nästan årligen framställt en uppmaning till hufvudstadens invånaro om behöfligheten af en ändamålsenlig had- och sim-inriltning för hufvudstadens feminina befolkning, och 1857 i slutet af November månad Jäste man i Stockholmstidningarne en i varma och hjertlign. ordalag affattad, uf'Professor. Ce-derèkjüld undertecknad uppmaning i lika syfte; men ännu blef framställningen här.om "en ropandes röst i öknen."

År ;1858 .dun 30 Juni fingo Göteborgs fruntimmer sin egen simskola. Man. löste, derom i Stockholmstidningarne, Detta, i Juruning dermed att Sim läruren Larsson lyckats inrätta fruntimmers-simskolor i flere' af rikets småstäder, väckte, j Stockholmsboernas besinning derpå, att Sverges hufvudstad, i fråga, om nyttiga anstalters tillvägbringande ej bör vara siimre än rikets; småstäder, och man började allvarligt begrunda saken för hvars framgång troligen ickèl obetydligt bidrog en inf Mamsell Nancy Edberg år 1858 föranstaltad uppvisning, hvarom officiella tidningen för den 3Q Augusti samma år sålunda redogör:

"Simöfnirtg.' liölls sistlidne Lördag i Iir Gjörckos sim-skola ined simlararinmin M:U Nancy Edbergs qvinliga elever,; hvilka, i. förhållande till den korta undervisningstiden, . ådagalade guu&ku mycken färdighet och gjorde heder åt lärarinnan.: Vi. förmoda och hoppas att denna uppvis» ning skall bereda framgång åt M:ll Edbergs plan att inrätta en sim-undervisningsanstalt -lur fruntimmer härstädes och att alla bemedlade föder, hvilka hysa någon omtanke lör sinM

egon familjs och slägte|s fysiska välbefinnande, samt trygghet mot i cn sjöstad . som Stockholm; .ofta förekommande faror .till sjös, skola itillndonna anstalts grundande- mod nöje bidraga.

Sedan eleverna aflagt sina prof, visade äfven Mamsell Edberg sin utmärkta skicklighet i hopp. från den högsta trampolinen och i konstsimning, och slutligen deltog/ äfven manliga simmare och Hr Gjörcke sjelf i öfningarne, SåSöm'bevis på att den svaghet*) som man i allmänhet tillskrifter qvinnokönet icke lägger hinder i vägen för sim-ningon, hm' nämnas att blaiid do. mest frapperande , sim-profvon var det sora visades af en sjuårig Hicka." ;

I slutet af Juli mftnad Ar 185U öppnades Stockholms länge önskade, mycket omskrifna och väl behöfliga bad- och sim-inrättning för., fruntimmer. Om undervisningen derstädes, äfvensom en den 29 Augusti samma Ar verkställd slutsimning, meddeltdo Aftonbladet följande redogörelse* '

"Slutöfning:hölls i lörrgAr eftermiddag uti den nya, vid Kastellholmen belägna sim- och bnd-inrättningen for friin-timmer, som för tillfället var smyckad med guirlander och blommor samt svajande vimplar och flaggor. Ehuru ett stridt regn föll- ända till klockan fyra, hade dock ett så stort antal 'Åskådare; ditskyndnt som lokalen baqvüniligcu kunde rymma. Klockan half fom framträdde inrättningens skickliga- föreståndarinna 'Mamsell Nancy Edborg och yttrad oi några ord om simkonstens nytta loeh nödväaidighet både för helsons bevarande och för lifvets räddande, samt tackadb Direktionen och särskilt Hr Professor Gederskjöld för visadt nit: och intresse för simskolan. Derefter började siuiöfningarne, under hvilkas fortgång musik bela tidon utfördes och täta bifallsvttringar eghades de unga flickornos skicklighot i simning samt raskhet vid sprången

•). lin .Hicka lör sig simma på dubbelt,kortare tid än ea goss? viü1 mowvirtfg ålder,"" ocli I /i-ügii oin uthållighet öfverträffar i siii-konstert qvinnan betydligt mannen. Ordet 'VrnyAer tarfvar. livad det rörer 'qvinnan i nllinttnhet, eh betydlig jeitikning, och. hvad Xruiituuors. simqfningar beträffar,. i» ür nfinmdo ord alldeles, oanvändbart. Bet beter liarftiu .rfttteligen: i (inaeendf till QXtøwp Hfgare krgppjtkäueKluliioh' Sfe.er träffar han i' alla afifcnden ma/ino», AV ad siwS/nini/nr åni/å.' '

Utgifvarens nuraftkrkning, grundad pfc mångåriga iakttagelser. K148

från trampolinen; Siin-olovorna lindé redan förrn uppvis»-ningons början gifvit siri lärarinna ott bevis på tacksamhet och tillgifvenhet genom- att till henne öfverlemna ott guldur mod tillhörande hake af guld. På inre sådan af urets, boett stod denna inskrift: "Till Nancy Edberg; ett minnci af tacksamma clevor dbn 29 Aug. .1859."

Äfvori i den vid nya Korigshblmsbron belägna bad-in-rAttningeh h:u- undervisning i simkonsten- meddelats At tliekor. Aftonbladet, i ott nnmmor för Aug. månad 1859, omnämnde en derstädes försiggången uppvisning ollor sim-promotion, hvarvid 15 flickor blifvit för färdighet och framsteg i simkonsten blombekränsado;

Hernösands Simskola.

De underrättelser utgifvaren liar att oin dennn siniskola meddela äro ytterst torftiga. Ur officiella tidningen fbr don 16 September 1858 meddelas följande:

"Under, innevarande sommar har i Hernösand bildat sig en simskola, .hvars likit skicklige! som nitiske "lärare - varit Fältkommissarion, :Sim-magisturn Erik Palmström. Fyra af eleverna promoverades den 21 sistlidne Augusti till magistrar, alla ofter väl fullgjorda prof, med högsta betyget eller det för utmärkt skicklighet i simkonsten. Desse voro: Tlofrätts-Auskultanten .Carl Magnus Selling, Stads-notaricn Abraham Conrad Widell, 1- liliulelsbokhållaren Carl Kobert Fuhlmann samt ort tolfirig yngling Gari Adolf August Gyllenram. Promotionen förrättades af Landshöfdingen Frihorre H. Mörner; under styckeskotts-lossande, samt, då; en sådan ceronioni der förut aldrig varit sefld, under stort tillopp af åskådare, livarvid de simmande voro klädda i hvita simkläddor ined gröna skärp. Yid den lilla festiviteten, som dorefter anställdes, omfattade det niirva-l-ando sällskapet mod förtjusning tillfället, att med underdåniga skålar för döt Kongl. Huset samt varma vivht-rop fira den dubbla anledningen till allmän glädje för dagen, som, utom det den var 19 årsdagen af Hans Maj:ts vår nu varande älskade Konungs utväljnndu till Svensk thronföljare, — en dag så kär, så minnesvärd, så betydelsefull för hvarje redlig Svensk, __ derjemte var II. K. II. Kronprinsessans namnsdag." 48

från trampolinen; Siin-olovorna lindé redan förrn uppvis»-ningons början gifvit siri lärarinna ott bevis på tacksamhet och tillgifvenhet genom- att till henne öfverlemna ott guldur mod tillhörande hake af guld. På inre sådan af urets, boett stod denna inskrift: "Till Nancy Edberg; ett minnci af tacksamma elcvor dbn 29 Aug. .1859."

Äfvori i den vid nya Korigshblmsbron belägna bad-in-rAttningeh h:u- undervisning i simkonsten- meddelats At tliekor. Aftonbladet, i ott nmmor för Aug. månad 1859, omnämnde en derstädes försiggången uppvisning ollor sim-promotion, hvarvid 15 flickor blifvit för färdighet och framsteg i simkonsten blombekräsado;

Hernösands Simskola.

De underrättelser utgifvaren liar att oin dennn siniskola meddela äro ytterst torftiga. Ur officiella tidningen fbr don 16 September 1858 meddelas följande:

"Under, innevarande sommar har i Hernösand bildat sig en simskola, .hvars likit skicklige! som nitiske "lärare - varit Fältkommissarion, :Sim-magisturn Erik Palmström. Fyra af eleverna promoverades den 21 sistlidne Augusti till magistrar, alla ofter väl fullgjorda prof, med högsta betyget eller det för utmärkt skicklighet i simkonsten. Desse voro: Tlofrätts-Auskultanten .Carl Magnus Selling, Stads-notaricn Abraham Conrad Widell, 1- liliulelsbokhållaren Carl Kobert Fuhlmann samt ort tolfirig yngling Gari Adolf August Gyllenram. Promotionen förrättades af Landshöfdingen Frihorre H. Mörner; under styckeskotts-lossande, samt, då; en sådan ceronioni der förut aldrig varit sefld, under stort tillopp af åskådare, livarvid de simmande voro klädda i hvita simkläddor ined gröna skärp. Yid den lilla festiviteten, som dorefter anställdes, omfattade det niirva-l-ando sällskapet mod förtjusning tillfället, att med underdåniga skålar för döt Kongl. Huset samt varma vivht-rop fira den dubbla anledningen till allmän glädje för dagen, som, utom det den var 19 årsdagen af Hans Maj:ts vår nu varande älskade Konungs utväljnndu till Svensk thronföljare, — en dag så kär, så minnesvärd, så betydelsefull för hvarje redlig Svensk, __ derjemte var II. K. II. Kronprinsessans namnsdag." 49

Jönköpings SimsäHskap ock Simskola.

. I, början uf ISEO.-talot bildades i Jönköping ett seglings sällskap. län snällseglanile slup, benämnd Wikingeil, egdes af delta sällskap. Till nämnde slup uppfördes ett stV kalladt Mthus vid Munksjöns strand, niira invid Jönköpings-gamla fästningsverk. Segelslupen, en höstnatt förtöjd utanför en brygga i Wetera, blef af ISastigt uppkommen nordlig storm kastad mot bryggau och sööder-splittråd. Det nämnda bätiiuset nppläts af det fordna seglingssall.skitipet till ett aimsällskap, somnr. 1829 uppstod i Jönköping. Sedan, nämnde båthus |blifvit förseidt med nödig inredning, meddelades derstädes .undervisning i simkonsten. I anseende till den nya hamnbyggnaden i Jönköping, blef år 1837 detta badhus bortriiVet och någon fråga ioiri sbnskolans .Vidare fortsättande uppstod icke fiär ün 10 nr derefter, då . Skrifvaren G. Larsson lyckades tillvägabrunga ny lokal för en simskola. Af förekommen anledning upphörde likväl iindervisningen 1851 vid nämnde lokal.. Vid Råck^jön var året; förut, medelst Hr Rektor Montelius,.-llrr lläradshöfdingarne Rymaus ooh Brantings» Vngnfabrikijrun Carlssons,Iloträttskommissarion C.:A. Katt och Daga med lleres försorg, uppbygdt ett nytt och mer rymligt badhus, kalladt Östra IJadliusot, som ;V vissa timmar öfven var upplåtet till fruntimmer. En annan inrättning. lör

sommarbad iordningställdes året 1853 vid Lilla Limugnen och denna inrättning blef år 1856 alldeles ombyggd af Fabrikören L. W. Norling, som då blifvit ställets egare. Sedan IS&I har undervisning i simkonsten mod-delats skiftesvis vid Östrå-Badhuset och å Lilla Limugnen. Om Jönköpings simskolas verksamhetsk har publiciteten på stället såbunda redogjort:

1829 den 22 Augusti. "Sedan vårt samhälle länge kant: behovet af" en inrättning, hvarest på ett grundligare och mer ändamålsenligt sätt kunde: bibringas och inhemtas en för menskligheten så. välgörande sak som simkonsten, _ en konst, den sjelfva belägenheten af var stad synes

göra både naturlig: otillräcklig, — hade något idkare och vänner, at .konsten formerat sig till ett sällskap¹, hvilket .till .Lagmannen och Landssekreteraren Löwenadler funnit sin. liksom sjellskrilhe styresman och beskyddare. Till lärare och Jandledare till konstens säkra utöfning var säll-50

skåpet lyckligt nog till finna tvänno för borömlig.frdighet och skicklighet i simkonsten utmärkta personer, nemligen Auskultanten i Kongl. Göta Hofrätt, GynuiastiklAraron, Jur. Utr. Candidat Magister Peter Holmertz och o. o. Kanslisten i samma Kongl. Hofrätt, Carl P. Telander, den förre primus vid simpromotionen i Upsala 1828 och den senare likaledes primus vid simpromotionen derstädes 1827.

Vid den 19 i denna månad anställd simpromotion meddelades af promotor, ofvannämnde Hr Lagman och Larids-sekretorare, den större belöningen åt G. F. Askor, G. Larsson, C. Töpfer, G. Soipel, W. G. Wetter, J. O. Telander, G. H. Odencrants, A. E. Löwenadler och C. M. Löwenadler, samt den mindre belöningen At C. F. Hultqvist, S. L. Löwenadler, P. J. "G. Åberg, C. J. Bohman, A. T. Löwenadler, O. F. Ryberg, J. F; A. Söderblom, B. A. Davidsson, O. A. K. Björkman och C. W. Hök."

1880 den 7 Augusti. "Sistlidne Torsdag den 5 dennes firadt» Jönköpings Simsällskap sin andra Årshögtid, hvarvid med vanlig ceremoni utdelades den större belöningen för skicklighet i konsten At 10 ynglingar och den mindre belöningen till 9, enligt särskilt tryckt och vid promotionstillfället utdelad förteckning. Efter ceremonien, som bevisades af en stor folksamling, var anställd en gouter på Gymnastiksalen och gals längre fram på aftonen en för denna Årstid temligen besökt och ganska liflig nssemblö på Stadshuset, Sjuttio personer hafva denna sommar bogagnat inrättningen eller utgjort simsällskaps, och deribland 20 äldre. Tjugosju hafva njutit första undervisningen i simning; men i nnsseende dertill att simskolan icke kommit att öppnas för än den 12 i sistlidne månad, hafva af dessa endast 10 blifvit färdiga simmare. Men undervisningen fortför tilldess kylnt i vattnet afbryter densamma. Alla mindre bomodlode erhålla inträde i sällskapet och undervisning gratis."

Do med den högre belöningen bekransade voro C. F. Hultqvist^ A. L. Bergman, A. P. Liedberg, C. J. Björkman, S. L. Löwenadler, C. J. Bohman, V. A. Bergman, A. T. Löwenadler, J. F. A. Söderblom och O. A. C. Björkman, sann med den mindre belöningen: F.F.Dahl-gren, O. E. Tinnerholm, F. W. T. Björkman, F. W. Malm-51

berg, P. G. Kulm berg, C. H. Muller, W. A. Stenberg,

J. P. Hultqvist och T. H. Odencrants.

Pro motor: Lagmannen och Landssekreteraren Löwenadler.

Simlärare: P. Holmertz. Vid Jönköpings Simsällskaps årshögtid den 8 Augusti 1831 tilldelades den större belöningen åt C. J. L. Andersson, C. VY. Petersson, A- J. Petersson, J. P. Brandt, F. W. Malmberg och P. G. Kahnberg, samt den mindre belöningen it S.- Adrian, L. O. LöwenAdler, And. Backman, J. G. Dahlgren, J. M. Wickelius, B. Ellström, J. O. Wahlqvist och J. liydberg.

Simlärare: G. F. Askor. Ur Post- och Inrikus-Tidningar den 16 September 1836 meddelas följande:

"Den 21 sistl. Augusti firade Jönköpings Simsällskap sin årshögtid med en simpromotion. Dessa simpromotioner fortfara att der utgöra en liten folkfest. Denna gång hedrades den af Länets Höfding, som, sjelf älskare och idkare af simkonsten, befann sig i promotionsbåten bredvid proinotor, Lagmannen och Riddaren af Kongl. Nordstjerno-orden L. Löwenadler, hvilken till sim-magistrav med eklöfs-kransen promoverade följande ynglingar,

netnl. H. Rydin, F. Hultqvist, H. Nordgren, A. Dahlgren, E. Brandt, M. Löwenadler, C. Hallberg och G. Rundqvist, hvarefter don mindre belöningen pillöfs-kransen tilldelades 12 mindre gossar,' som i simkonsten gjort framsteg. Musik af blåsinstrumenter, flaggor och kanonskott utmärkte för öfrigt festen, som slutades med en af simläraren anställd gouter för projhötor, äldre sim-magiötrar och de bekransade ynglingarne samt deras anförwandter, och med bal i Stadshuset."

Simlärare: C. F. Hultqvist. 1847 den 28 Augusti. "Efter att i flere år hafva legat nero har Jönköpings sim-inrättning genom några simkonstens vänner åter blifvit bragt till lif. En särskilt lärare, Hr Larsson, har under sommarens lopp lemnat un. dervising i Simkonsten åt så väl äldre personer som gossar, och bibragt åtskilliga af de senare don skicklighet, att de ansetts värdiga kandidatkransen. Vid don promotion eller fest, som i anledning häraf egde rum den 26 dennes, bekransade promotor, Hr Lagmannen och Ridd. Löwenadler följande gossar, nemligen S.' M. Ekelund,⁵²

Carl Engstedt, A. Wettermark, T. Rundqvist; F. iRydén, A. Lundell, G. Granqvist, H. Falk, A. .Sjöberg, V. Borglund, Jolin Askor och V. Göther; • Högtidligheten bevistades af en stor människöskarn, hvilken dels från land och dels från båtar botrhtado det verkligen rörande skådespelet, då .do små, i vackra simdräkter klädda gossarne ined dristigt- med knatade sig i djupet. Promotionen- iLL lustrorades såsom vanligt af musik och kanonsnliit,"

1849 den 25 Augusti. . "Sistliden Tisdag hölls härstädes. simproraotion, då följande 10 gossar uf-• promotor, Hr Lagmannen och Riddnen Löwonadler, bökransados till simkandidater, nemligen August Tellander, August Lundbergs • Gari Ekormami, Carl Almqvist, Carl Wetterling, Carl Alin, W. Bratt, E. Askor, R. Frick och C. Askor. Den lilla högtidligheten, som illustrerades af musik och kanonsalut, åskådades af en talrik folkmassa. Efter promotionen företogs med ångiarlygeV Östergöthland en utfärd till Vesterbrunn, hvarest man på fett par timmar roade sig med dans och der en af promotor litbrngt skål dracks för- do unga simkandidaternn."

Simlärare: G. Larsson. .

1850 den 17 Augusti. "Vid i 'läsdags hållen sim promotion härstädes . tilldelades don större utnkirkolson för godkänd skicklighet i simkonsten, s. k. sim-magistorgTfi-don, åt ynglingarne Frans Björkman, A. W et tormark, G. Engstedt, C. Ekermami, A. Tellander, C. Wetterling, A. Lundborg, C. Alm och John Asker, samt don mindre utmärkelsen, tor goda framsteg i simkonsten, it gossarne Alfred Jansson, C. Johansson, M. Richter, A. Carlsson, C. Engdahl,-' Carl Carlsson,- C. Nordström, V. Peterson, A. Lindblom och A. Richter. Högtiden illnstrerados af kanonsalut och. musik samt gynnades af vackert väder. Efteråt gjorde ångfartyget Ösiergöthlarid en utfiird till Vesterbrunn, hvarest var arrangeradt ett dhnsnöje, hvarvid af promotor Hr Lagmannen och Riddaren Löwonadler föreslogs en skål för de unga promoverade, hvilken skål bosvarades af Borgmästaren Ilr Assessor Asker, som i ett snillrikt föredrag bland annat bemärkte att han, sjelf dñn förste som erhöLL slm-mngistorkranson af den åldrige veteranens hand, nu haft den lägnaden att se sin son hedrad med samma utmärkelse;"

Simlärare: G. Larsson förärades vid detta tillfälle ott59

silfver-ur., hvilket :till.honom öfverlemnades af primus bland :

1851 den 2 September. "I Lördags. eftermiddag höllè härøädes simpromotion,t då följåndo gossar blefvo sim-kandidater, nemligen August Andersson, -Emil Telander, Johan Möller, . Conrad Lundberg, A. Lundbergs G. Lindberg, P. Petersson, Oscar .Rydellius,. A. Silfverhjelm och IL Mozart, samt den högre utmärkelsen, eklöfs-kransen, meddelad Sergeanten T. Dahlström. Likasom väderleken ander .större delen .af sommaren varit ogynnsam för sim-öfningar, så var denudet ock för promotionen."

Simlärare: G. Larsson; <--

1852 dou 31 Juli. "Simöfnirigar .afMruntimmer gå härstädes framåt ined raska steg. Den ovanliga lätthet som qvinnan besitter, litt lara sig simkonsten-är nära nog för-vånåudo, oohinu varande varma åi-stid .ihar'flitigt blifvit använd.till simölaingar af Evaä itäeka kön, som uti ihärdighet och intresse'för samma ädla konst fullt täflar med, oi u icke öfvergår gossar. Vid instundande siihpromotion lära 10 à '12 tliékor: hvilka börjat simma under loppet af

innovarandö månad, kunna tilldelas den mindre belöningen för simning; och: vi förmoda. således, att denna nyttiga konst,, som tillförne af fördomen, okunnigheten, samt ch öfverdrifven räddhåga varit Nordens döttrar förnekad, skall i en framlid blifva lika allmän för fosterlandets qvinliga personal somt för männerna^ 'och bortblåsa de; krämpor och bräcklighctei*, som i en. ändamåls vidrig barnuppfostran och onaturliga tvångsmedel hafva sin rot och sitt upphof.5'

1821 August 21 Thorsdags o. m. hölls härstädes simpromotion, hvarvid för utmärkt, berömlig och godkänd skicklighet- i simkonsten tilldeladH dou högre belöningen åt ynglingarne G. Lindberg, Emil Asker' (!3i år gammal), A. Lindblom, J. Möller, Å. Andersson, O. fydélius, K. Lundberg,. C.; Engdahl, A. Silfverhjelm, J-Hölmbeck, P. Gullberg, .Ciirt Atker, V. Peterson och V. Wessberg. Fia' utmärkta,-berömligà och godkända framsteg :i simkonston åt flickorna Hilda Hägerström, Augusta Lundqvist,. Augusta Bohdiu, Jenny Cassel, Augusta.Laurell, Hèdv dglNyländer, Maria Schröder, Hulda Kjellberg, Hilda Lindqvist, Emilia Stridbeok, Wilhelmina . Hägerström, Emma Cassel ooh Emelie Iiergreutz, samt .åt gossarne Leonhard Edborg, C. Edborg, IL Richter, A. Natt och Dag, C. Ekelund,54

L. Andersson, G. Söderström, S. Andersson, A. Nyrén, O. Cassel, G. Kahnberg, F. Hultman, F.. Kjellberg,'Carl Holmqvist och W. Svonsson. Dessa fögncsamma resultat-er, med hiln8eendo till simkonstens befrämjande härstädes, kunna nästan uteslutande tillskrifvas en för bemäldo nyttiga, och välgörande konst i hög grad nitälskande person, Siinläraren .G.. Larsson, hvilken förvärfvat sig rätt till vederbörande föräldrar» och elévors erkänsla och tacksamhet." . • ' , - i. • ' . . :

Promotor: Lagmannen och Ridd. Löwonadler.

Simläraren Larsson förärades af sina elever en silfver-pjes af 25 Rdrs vftrdo.

1853 den ; 8 Juli. "Sistlidon Thorsdags eftermiddag lemnades ett ovanligt prof i simkonst af trenne imgn flickor, Hilda Hägerström, Augusta Rohdin och Maria Schrö-dor; elever vid härvarande simskola. De sumnio nemligen tvärs öfver den vid staden belägna Munksjön, mellan Limugnen och Badhuset vid den så kallade Asphölmen, ön sträcka af mellan 4 och 500 famnar. Deras lärare Hr Larsson var i båt dom följaktig på den i-annat hänseonde vådlign färden. Som dessa trenne flickor först i fjol somras lärde sig simma-, ' är det så mycket mer att förundra sig öfver, att de i ett strfcksim kunde tillryggälägga nämndo förd, helst det fordras en bådo öfvad och säker simmare att göra det efter. Då nf nämnde simlärare tillföllo för fattigmans barn blifvit öppnadt att utan afgift åtnjuta undervisning i den både nyttiga och nöjsamma simkonsten, kunna vi icke annat än förundra oss öfver, att icke flere elever anmält sig än som fallot är, men hoppas dock att den fördom och motvilja, söm ännu vidlåda föräldrar och målsmän, mod tiden kommer att besegras."

1853 den 23 Juli. "Förliden Måndags ållon blef en b&daodc porson, som utkommit i Lillsjöns försåtliga bråddjup, vid det så kallado Vallhörnet, hejdad i sitt ofrivilliga lopp åt evigheten af tvenne bröder Rydelius, båda mästare i simkonsten, som hör åter hade. ett tillföllo att visa sin ovärderlighot."

1853 den 13 Augusti. "En liten simpromotion hölls härstädes sistlidne Lördags eftermiddag, dervid 10 flickor och 13 gossar .erhölllo* den vanliga, belöningen för skicklighet och framsteg i simning. Sex flickor och tvenne gossår orhölllo cblöfs-krnnsOn. Några flora af årets sim-55

elever skulle linfva üllkoipmit samma heder, men voro dels såsom obemedlade, hindrade af brist på siinklädor, dels hade andra förfall. Flickorna voro ingalunda do minst skickliga och du, sedan isen numera blifvit bruten lullr, det ofelbart efter hand blir allmännare att låta flickor lära simma, anhålla vi få fästa andra samli&llens uppmärksamhet derpå, att här finnes tillgång på ämnen till lärarinnor."

1854 den 29 Juli. "Simöfningar för fruntimmer vinna allt mer förtroende, och under innevarande, för simöfningar särdeles gynnsamma sommar, linr simkonsten vunnit inånga idkerskor härstädes, och mythen om badande nymfer linnr här dagligen motstycken i verkligheten. Ett ovanligt, simprof aflades sistlidne Tisdags eftermiddag af en elfvuårig simmorska Signe Sköldborg, som i siinkläder sam . öfver Lillsjön, en sträcka af närmare 500 famnar. Vi hoppas icko öfverträda grannlagenheten genom att n&ttna, det den: unga simmerskan är dotter till.

stadens mest anlitade läkare, som inom egen familj med den bästa af alla belöningar, framgångens, tillämpar sundhets-lärans teori er for barns fysiska uppfostran. Den nyaste tiden har från en mer än tusenårig dvala uppväckt till lif tvenne enkla och verksamma helsomdel: gymnastik och vattenkur; men begge förenas på det enklaste och naturligaste sätt i simkonsten, hvilken ock flerstädes räknat långa perioder af glömska, mon numera, dess bättre, börjar allt mer omfattas. Svårast bor det naturligtvis varit att få simkonsten meddelad det svagare (läs seyare) könet, dels af brist på lärarinnor, dels i följd af den större fruktan, som vanligen vidlåder dotta kön och hvilken uti ifrågavarande fall äfven hemtat näring af föreställningen om krafternas otillräcklighet. Men sedan det första hindret blifvit undanröjdt, hur erfarenheten visat grundlösheten i de öfriga. Vi lyckönska detta samhälle alt vara ott bland da första, der simöfningar för fruntimmer kommit någorlunda i gäng, och kunna dervid ej undgå att tillskrifva största anparten af förtjensten härom åt den nitiske Sim-läraren G. Larsson, som i sin obetydlighet och anspråkslöshet likväl praktiskt gifvit detta samhälle tvenne nyttiga

lärdomar _ den i simkonsten oberäknad _ nemligen att

en fast vilja besegrar många hinder och att i hvad ställning man än är man kan vara nyttig för sina medmenniskor och för menskligheten;"⁵⁶

1857 dou 30 -Jjiiii. ?En uppvisning <i simkonsten anställdes i Söndags! eftermiddag, hvarvid .dols do: ut Simläraren Lurssön handledning i simkonsten.anförtrodda barn, till ott antal uf-oj mindre fin. 117, stycken, visade. sina större och mindre framsteg, dels hufvudsakligen do härifrån till simskolor i Norrköping och ^Nyköping ufgåöndu lärarinnor Hilda Ilägersirflm och Gustafva Löfgren ådagalade sin!förmåga i simkonsten, hvarunder do, oaktnld väderleken 'såsom regnig ocul blåsig var mindre gynnsam, vistades nära en half timiue på djupt vatten, utförando alla slags till vattengyniustikon hörando, öfningar. Om dot på visst sätt fir ön heder Sir Jönköpings en stail midt:i landet, ott kunna förse kuststäderna med simlärarinnor, så. tillkommer denna-nteslutaride-'Horr Larsson, som sä tflf sägandes jrjort simkonstens ; utbredande .till sitt lufs uppgift. Och sämre lafuadsmal fin det kan man välja. Det har ock lyckutB hans oförtrutna bumüdandon. att tå ön liten.böljan till simkonstens^ uppförande på skolprogrammet, i det att genom enskild subskription åstadkommits en litbn summa till arfvode för folkskolans;banis siinntlcrvisning, och deraf förklarar sig dot ofvannämnda stora -untnlet mindoråzigii elever. En sådan uppoffring: af-några tå kan dock ej i längden påräknas, och fråga har äfven varit att i fastare fona anvisa ett bestämdt bidrag får ofvannämnda ändamål ; mon den långsamt mognande öfvertygelsen oin .sakens nytta har nnnu oj hunnit till-donna grad af utveckling. Mon erfor likväl nästan dagligen, hurusom unga och friska personor drunkna,; och flere andra äro i samma fara, men räddas uf någon som kun simma; simkonstens välgörando inflytande pi helsa oah kräftor framträder.likaledes allt tydligare, och. derföre hoppas vi att den tid snart skall vara för handon, då mon' ej längre betraktar simkonsten såsom ön vacker lyxartikel, hvilken,, oriv man har don Bå är det bra, mCn. lmr mon dori icke så får det ock hjelpa sig, utan som ön nödvändighet, ott af do aldra törsta och ovilkorligaste undervisningsämnen, hvars uraktlåtande aldrig kan komnia ii ifråga. Till dotta mals närmande har Herr Larsson vorkäamt lüdrogit, ej allenast inom vårt samhälle, utan ock på, åltskilliga andra ställen, och särdeles Äro de undor' senaste åren i tlore städor .in-rättade simskolor, för flickor till störro delen i hans verk. Det är också just att taga saken från rätta sidan för dess⁵⁷

befordrande, ty mödrarnos farhågor hafva icke litet bidragit att : hindra barnen från simkonstens inhemtande: sådant kan ej inträffa med mödrar sora sjelfva kunna simma."

185'8 den 31 Augusti. "Afslutning mod härvarande simskola försiggick i Lördags klookäü 4 eftermiddagen. Bland iflickor,; 9 till antalét, utmärkte sig för skicklighet i simning Emma Mollberg och Maria Magnusson. Dessa begge nnga fruntimmer Äro nu sä försigkomna, att de framdeles, kunna emottaga plats såsom lärarinnor. Af gossarne voro do mest framstående C; Nordström, Orla Sköldborg,. G. Lothigius,. A. Sydow, P. Sydow samt G. Westman. Af de öfrige, 19 till-antalet, visade sig alla vara med simkonsten fullt förtrolige'.och hommastadde.'

Sex lärarinnor härifrån staden hafva ;under årets.' sommar meddelat undervisning i nndra städer. Likasom så-lodos för längre tid tillbaka simkonstens allmänna utbredning bland mankönet _ntgick från- Upsala genom aflid-no Professorn J. Sviuibergets och ånn ti lefvande llr Prosten C. Ge Gralils, Hr Prosten AndersFryxells, Hr

Bergmästaren O. M. A. Sjögréens med fléres nitiska bemödanden, så har i. våra dagar genom >I\$^r Larsson simkonstens spridande bland qvinküent utgått från-Jönköping."

Hr Larsson, som äfven denna sommar meddelat undervisning åt folkskolans bara, hedrades af dem ined ett vackert minncy bestående i en snusdosa af silfver.

1859 den 24 Augusti.. "Sistlidne Söndag klockan 4 eftermiddagen skedde afslutning nved. årets simöfningar för härvarande i folkskolas qvinliga olever. Simläi-arinnor hafva sedan år 1855 härifrån utgått till ffero. rikets stüder. De Hickor, som under Hi- G. Larssons handledning lärfe-sim-konsten och-mi ådagalade tillräcklig skicklighöt att sjelfve blifva lärarinnor voro Margaretha Fröberg, Mathilda Svensson, Annn Stork, Augusta Svensson, Moria Holm, Emma Svensson, Clara Sandahl ooh Augusta Friberg. Ehuru väderleken var missgynnande, saknade afslutningen. Jikv&l icke åskådare, hvaribland hat la .infunnit sig flickornas föräldrar samt några medlemmur af sällskapet ."Enigheten}" hvilket -sällskap sistlidne vår anslog;;sina under vintfern samlndo bidrag för välgörande findamåL till simkonstens befrämjande." 1

pn dor rubriken Behjertenhet• lästes i Jönköpingsbladet för den 13 December 1859:58

"Dèt hör visst icke till sällsyntheterna,! att skridskoåkare på svag is stundom plumsa nor men blifva upp-hjölpta; dock är ott sådant härstädes i. Söndags iniräladt full särdeles egnadt att ådraga sig. uppmärksamhet for :det jnod och den rådighöt rädduren . dervid ådngalade. Tioårige gossen Rersolitto från. Ekesjö Hofgård, lärjunge:i andra klassen vid härvarande elementarläroverk , hade jemte en hel. mängd undra gossar-, gått ut a på skridskor å Lill-sjön, .hvars Js ondast vid de grundare stränderna på: östra sidan var siiker, under det längre: ut »ch • särdeles i trakten af strömfåran stora öppningar förefunnos. . Med don vid hans ålder alltför vanligd oförsigtighet hade ban vågat. sig för långt ut och 'låg etti tu-tro i viittrieti; Hen ögonskenliga- faran af hans bispringande vållade betänklighet hos åskådarne; mon ön ung man, Handelsbokh&lhvren Gjöthberg hos Handlanden Sandwa 11, begaf sig ut, stör-i tade sig i vattnet och fick tag i den drunknande; mört dermed voro de icke räddade så länge de icke voro uppe på. isen, och alla bemödanden härtill misslyckados, femodan don brast undan dem vid hvarje försök. Oaktadt' Gjöth-bergs ansträngningar att linlla gosson uppe ansenligt försvårades uf skridskorna, släppte ban Jikväl icke sitt tag, utan uppmanade gossen att vara lugn och i hvad hän förmådde hjälpa, till att hålla sig. uppo med do simtag lian knndo, hvilket denno också var förståndig nog att: efterkomma. Dock hade det mycket blifvit fråga 0111 bogges räddning om ej lyckligtvis Gjöthborgs ena skridsko, den han under ilandet till olyckwstiillet- hunnit till någon. del löäsa,. fallit af, då vattétrampningen med don lödiga foten fick bättre kraft. Sedan lian fcålanda arbetat omkring en fjerdedels timme och'-var nära ott börja stelnaj hade man ändtligen, hunnit från land få ut. en eka, hvari gossen upptogs, och Gjöthberg, soin ansåg ekon nog lastad ändå, simmade till iskanten och blef borgad modelst en uträckt båtshake. Mod den.hos ungdomen lyckliga naturell, tyckes ingendera hafva någon synnerlig olägenhet a£ sitt kalla båd. ,

Vi hafva något utförligare anført berättelsen om denna händelse, i hopp att derigenom på densamma fästa dOras uppmärksamhet, hvilka vore i tilllällo att rekommendera Gjötilberg till någon offentlig utmärkelse, dén hnn, enligt hvad det vill synas, förtjenat lika väl soin många andra,59

de der blifvit ihägkomnn med medalj för berömliga gerningar."

Till följe af härom fr An Konungens Befallningshafvande i Jönköpings län ingifven rapport har Gjöthberg blifvit ;åf Kongl. Maj:t tilldelad ;ott oxemplnr af fornte storlekens guldmedalj för berömliga gerningar att i- högblåft band mod gula kanter å bröstet biträs, hvilken medalj vid en sammankomst ii Kådhnsset dén 27 Mars 1860 af Herr Landshöfdingen och Kommendöron A. Faxe till Gjöthberg öfverlemnades.

Gr Hjo Tidning för Lördugen don 27 Augusti meddelas följande :. _

"Äfven hBr (i Hjo) hafva vi varit i tillfiille åse huru det läcka könet förinftr göra1 sig bokant mod det våta elementet och do klara böljorna. Simläraren Hr G. Larsson fi-ån Jönköping- lnt förliden Thorsdng en af- sina elever, Mamsell Mathilda Svensson, företaga ott simprof härstädes. Dén unga simmerskan! hoppade i vattnet från södra bajnnarmen och simmade öfver viken till Handl. Robsahms badhus, vid pass lüuO alnar, [tf] miuliv [id än

18 minuter; — ott rät t vackert prof af en fjorton nrs liicka. Vi önska att stadens nnga damer och flickor, hvaraf största delen åsåg det lyckade sümprofvtot, ville tillgodogöra sig del nf hennes vackra konst'och till nästa års sommar, åtminstone för någon tid, fästade henne vid samhället."

Göteborgs Simskola.

Denna uppstod år 1838. Dess första simlärare var Olof Bahrman, genom hvilkons försorg lokal uppfördo8-'vid Lilla Bommen eller-- det s. k. S:t Eriks hörn. Efter någon tids förlopp afreste Bahrman till Amorika och nämn-do lokal egdes sedermera af Hr O. Melin, från hvil-kon eganderätten öfvergick till Logo-vaktmästaren Andersson, under hvars ogo Götoobbrgs simskola uppgick i rök och lågor. Men förtroendet till simkonsten var dock så stadgadt-, att densamma icke'kom att, deraf lida i synnor-ligt melin; ty medelst Hr Grosshandlaren .James Dioksons och några få associantors försorg uppstod snart onny, mer ändamålsenlig lokal i dou afbrändiis ställe. Till simskolans styresman antogs Hr'Hårfrisör F. Löfströiu , 'öch 59

de der blifvit ihäggomnn med medalj för berömliga gerningar."

Till följe af härom fr An Konungens Befallningshafvande i Jönköpings län ingifven rapport har Gjöthberg blifvit ;åf Kongl. Maj:t tilldelad ;ott oxemplnr af fornte storlekens guldmedalj för berömliga gerningar att i- höglåft band mod gula kanter å bröstet biträs, hvilken medalj vid en sammankomst ii Kådhnsen den 27 Mars 1860 af Herr Landshöfdingen och Kommendöron A. Faxe till Gjöthberg öfverlemnades.

Gr Hjo Tidning för Lördagen don 27 Augusti meddelas följande :. _

"Äfven hBr (i Hjo) hafva vi varit i tillfiille åse huru det läcka könet förfnftr göra1 sig bokant mod det våta elementet och do klara böljorna. Simläraren Hr G. Larsson fi-ån Jönköping- lnt förliden Thorsdng en af- sina elever, Mamsell Mathilda Svensson, företaga ott simprof härstädes. Dèn unga simmerskan! hoppade i vattnet från södra bajnnarmen och simmade öfver viken till Handl. Robsahms badhus, vid pass lüuO alnar, [tf] miuliv [id än 18 minuter; — ott rät t vackert prof af en fjorton nrs liicka. Vi önska att stadens nnga damer och flickor, hvaraf största delen åsåg det lyckade sümprofvtot, ville tillgodogöra sig del nf hennes vackra konst'och till nästa års sommar, åtminstone för någon tid, fästade henne vid samhället."

Göteborgs Simskola.

Denna uppstod år 1838. Dess första simlärare var Olof Bahrman, genom hvilkons försorg lokal uppfördo8-'vid Lilla Bommen eller-- det s. k. S:t Eriks hörn. Efter någon tids förlopp afreste Bahrman till Amorika och nämn-do lokal egdes sedermera af Hr O. Melin, från hvil-kon eganderätten öfvergick till Logo-vaktmästaren Andersson, under hvars ogo Götoobbrgs simskola uppgick i rök och lågor. Men förtroendet till simkonsten var dock så stadgadt-, att densamma icke'kom att, deraf lida i synnor-ligt melin; ty medelst Hr Grosshandlaren .James Dioksons och några få associantors försorg uppstod snart onny, mer ändamålsenlig lokal i dou afbrändiis ställe. Till simskolans styresman antogs Hr'Hårfrisör F. Löfströiu , 'öch00

vid donna simskola» liksom .i Stockholm, linnes Yu-ligen lindor badtidon bcliörigon aflönad simlärare anställd. J rikets öfrige städer, der simskolor uppstått, hafva dessa blifvit af föga varaktighet; — uppstått likt meteorer, som ådragit sig stundens uppmärksamhet , och försvunnit .i brist

af omhulilan utaf stat och kommuner; _ ott bättro öde

förtjenar dock gymnastikens ädlaste del: ett förhållande, som härmed framställes till Sverges nu varande allernådigste Konungs belijertando. Simskolornas framtida öde vore icke tvifvelaktigt, om Högststensamme för denna, man vågar tryggt nedskrifva, dot, nationalangelägenhet uttalar

ott lika verksamt som oafvisligt FrfHlåt!_

Historien skulle troligen icke konima ittt |derför i .framtiden sakna "en vänlig ruuaj"-.Och säkert är, att uti det uppväxande släktet@ och kommande generationers '-sinne och minne" skall bovaras hvarje bemödande, bvurjo åtgärd, hvarmed mau åsyftar att bfvorändakasta den hittills följda schlontrian, hvarmedelst ninn utomordentligt

vällyckats att 'uplifbstra bai n, i synnerhet flickor, _ alltid titi sjüp och Dicreudcls till sjuklingar; —
drifhusplantor, som, när de eri gång utkomma i Guds fria natur, förtvina ocli bortdö.

För Göteborgs simskolas verksamhet är . i Sverges officiella tidning, sålunda .redogjorda

1842 den 25 Augusti. "Göteborg (den 20 Aug. En glad .och liflig ungdomsfest egde här rum förliden Tisdag, då
Göteborgs simskola firade sin första högtidsdag medelst anställande af en så kallad Magisterpromotion i
simkonsten. Sodan genom lifixvorande ..Simlärare E. A. Hedbergs nitiska bemödande flere" elever" gjort
hedrande framsteg i denna nyttiga och helsosamma konst, hade denna dag blifvit utsatt till
promotionshögtidligbet, dervid som promotor fungerade Herr Doktor A. G. Frank. Till beivstande af denna
intressanta högtidlighet voro i. den ined flaggor och bloinsterguirlandor nätt och smakfullt dekorerade bUasinen
Läitots Höfding Herr Generalmajoren G; Edenhjélrä, Stiftets Biskop Ilr DoktorA. Brulin, Stadens Borgmästare
ocli Auktoriteter, samt em mängd damer och herrar inbjudna af simskolans: hufvudsaklige stiftare och ordnarö
llerr O. P. Melin, som såg sin älskvärda, beredvillighet att förskaffa andra niye angenämt bolönad af-alljis gläda
och tacksamma blickar." .

Den större belöningen (oklBfs-kranseii) meddelades å61

C. F- (Lundström, " L. Hertwig, T. Melin, -G. A. Hjärricj G. G. Hagström, R. Blomstervall, J. Larsson, A.
Wahlström, Bi lileij, M. Abelin, Ei Vallemín, - C. Leffler, Gi Dahlander, A. Kiscrman, R; Ekcnstocn, R. Leffler,
P. Leman och E; Heyman, :samt *dan mindre belöningen (pillöfe-J kransen) åtS. Hurtzig, I. Sienrin, C. W. Bratt
och G: Hoymah. •:' '

1:843 do ii 11 September. "Göteborg den 6 'September; En glad ooh: liflig ungdomsfest egde bitr rum förliden
Måndag; 'då Göteborgs Simsftllsknp firade sin andra årshögtid: medelst, anställande af en så kallad
simpromotion, hvarvid Lifmedikus Hr Doktor A. Gv Frank såsom pro-motor tilldelade den större belöningen för:
utmärkt skick-licht i simkonsten ål Iirr Carl Fi-' Relinberg (primus), Carl A.: Öberg, L. J. von Holten, R.
Ström, -F. W. Hansen (ultimus),. för bcröiilig skicklighet åt G. T: Colliander och .för godkänd' skicklighet åt L.
P. Haglund, Fi L. W ess b or g v G. M. Fundihn, C. J. Lundberg, A. F. Heeggh ocli F. L. Wettorgren, samt' don
mindre belöningen för utmärkta framsteg i simkonston åt G; F: Olsson, P. R. Dahlander, C. F. Hellstenius, -C.: L.
Bruhn, A. W. Dahlander, T. T. T. Thorell och A. Gnesson. Till högtidligheten voro i simskolan inbjudne länets
och stiftets styresmän, stadens auktoriteter samt en inringd damer o di herrar. BRA rqviort framför lmdb
ångfartyget Götha Elf plaserat sig mod en talrik 'samling åskådare. Som väderleken i anseende till'en häftig storm
var mindre gynnande; måste Siniöfningarno till en :del inställas, mon do prof som • aflades vittnade dock' om
do- promoverades skicklig-, liot samt om dfct nit och den sorgfällighet, hvarmed Sini-litraren E. A. Hedberg
haAdleder de yngre odi föregår do äldro uti inlärandet och utöfvandet af denna vackra ooh nyttiga konst.: En
underhållande musik uf Götha Artillèri-regornentes musikkår lifvade festen, ofch skott af-lo8sados vid
kransarnes' påsättnVlo; då. promotor till hvar ocli' oh yttrade: "Ihy till heder och vAm]mediUcimskor till
tijjUn." iOftor promotionen tngado do bekrftnSrtdo till det trefliga Lorenf/bcrg, : der oh väl arrangerad så kallad
sexa intogs af dom och deras unga vänner, och kl. half till 9 skedde återtåget till staden, der på torget, till
högtidens slut. folksången afsjöngs.»

1845 den 29 Augusti. "Göteborg den 25 Augiisti.62

Lördagen den 23 dennes firade Göteborgs Simsällskap sin tredje årshögtid irted1 en sim-magisterpromotion.
Festens början tillkännagafs medelst 12 kanonskott, hvarefter harmonimusik af KongL Götha Artilleriregemente
spelade upp en marsch och promovendi, med kandidaterna i spetsen, uttågade på bryggan, samt under Simläraren
Ilerr C. Öbergs ledning började sina evolutioner, hvilka i allmänhet utfördes tilbden i talrik mängd församlade
publikens tillfredsställelse. Älaud annat företogs en stormning på en liten flytandö, med ön mängd flaggor
smyckad fästning, hvars kommandant, under försvaret af densnmma,. stupade för ett af de många mot honom
riktade pistolskotten, hvarefter de anfallando, sedan de som troféer försett sig med den eröfrade fästningens
flaggor, i rät linie återvände till bryggan. Från den vid ena sidan af bassinon till ön icko Obetydlig, höjd uppresta
ställningen utfördes sedermera åtskilliga språng och saltomortaler, vittnande om så väl mod Som skicklighet hos

exccutörerna. Sedan öfnings-t lekarna voro iindndo, företogs promotionen med vanliga formaliteter. Promotor var i år, liksom do förra åren, Hr Lifmedikus A. G. Frank. Antalet af magistrar uppgick till 18 och af kandidater till 12. Af de förre bådo Hrr G. • 3. Moyerberg, G. Petersson, C. Westerberg, G. Andersson, J. E. Söderström, B. Malmborg och J. Wallin erhållit betyg för utmärkt skicklighet: betyg för berömlig skicklighet erhöles af. Hrr J. W. Wessberg och P. Wessberg; betyg för godkänd skicklighet i simkonsten erhöles af Hrr L. Brusewitz, J. F. Olsson, C. W. Bratt, B. Dahlgren, EL Ccdervall, G. von Holten, O. Wahrolin, J. W. Brattborg och O. H. Pripp. Primus var läraren vid härvarande realgymnasium Hr C. J. Moyerberg och ultimus prestiuanncn Ilr Magister J. Wallin. Till kandidater kreerades Hrr O. Baggor, J. Ängblad, C. Kindberg, V. Wingstedt, C. Wessberg, W. Stade, B. Odonius, H. Pripp, J. Westerberg, R. von Holten, J. W. Eriksson och E. Stade. EftCr promotionsaktens slut afsjöngs ön för tillfället af Hr J. Wallin författad sång, och circa ön half timme derefter tågade simsällskaps under klingande spel och flygande fanor till Lorentzberg, dor af do promovc-rado en sexa blifvit för tillfället arrangerad."

Vid Göteborgs Simsällskaps fjerde årshögtid den 3 September .1846 lemnade Sällskapetets ordförande Lifmedikus63

Doktor A.. G. Frank den större belöningen för utmärkt skicklighet i simkonsten åt J. R. Bolile (primus), C. F. Arvidsson, Ch. E. Stjerustain, G. T. Busch, G. v. Holten, A. II. Lindé (ultimus); för bcrömlig skicklighet åt G. Kindberg, Th. II. Ekborn, J. \Y. Engblad, B.-}F. Olsson, C. E. Hultström, E. A. Signeul; för godkänd skicklighet lit A. Åvall, O. F. Krogh,; J. A. .Johnsson, 11. v. Höltttn, Frans E; .Svensson, A; Balkman och O. F.\TholüSng. Aid samma tillfullo lemnades don mindre belöningen för ut-märkta framsteg i simkonsten åt J. T. Spångberg, J. R. Sjöberg, Ossian Jonsson, L. F. Oltorström, A. Roberts-son, C. T. Pripp, F. Thorell, C. F. Grevillius och O. Andersson.

Simlärare: E. A. Hedberg.

1857 den 6 Septembér. "Göteborg' den 1 September. I går eftermiddag firades härstädes' den ovanliga högtidligheten af en simpromotion, en fest, som här ej varit sedd sedan 11 år tillbaka. I den lör tillfället med löf och blommor samt flaggor prydda simskolan, ; hade en ganska stor samling åskådare, herrar och, damer, infunnit sig, inför hvilka', omkring kl. 5. eftermiddagen, do 24 promovendi framträdde, klädda i hvita simdräktor och kastade sig^ på ott gifvöt teckon i vattnet. Till sist fram-summö promovendi . i ordning till den med löf beklädda båt, derifrån kransarna sattes på deras hufvuden af promotor Hr Doktor Charles Dickson, biträdd af Simlärarön C. A. Öberg. Under hela feston utfördes åtskilliga stycken instrumcitaluiusik på blåsinstrumenter och under sjelf* vi» bekransningori afsjöngs af ön sångar-cliör för tillfället författade verser, hvilka tillika tryckta utdelades. Med musiken och Simsällskapetets fana i spetsen aftågado så. väl dö nye, som åtskilliga äldre sim-magistrar till Lorentz-herg, hvarest en: för tillfället arrangerad sexa intogs och hvarest vederbörliga skålar utbrngtos, hvarefter man kl. omkring 9 mod ett fackeltåg åtföljdo. Promotor och Sim-litraren till deras bom."

De med den högre utmärkelsen belönade voro E. Melin (primus), O. Svensson (ultimus), C. J. Thun, A. Fronkel, J." L. Carlson, U. Wesslau, A. Kindberg, U. Andersson, II. Alpen. C. G. Ullgren, M. Warburg, C. F. Sundborg, A. T. Wedelin, U.. Iljerne, G. Berg ocli II. Sjöberg, samt mod den lägro utmärkelson M. Hjort, O. Valentin,64

IV. Valentin, C; M. Lamborg, C; A.: Lamborg,. B. Peters-sdn och Gari Sjöberg. .i-

Göteborgs Fruntimmers-simskola.

Uti- en kort artikel-, .införd, i. Götebbrgs- liandels- ooh Sjöfarts-Tidning, för dim 18 December .1856, gjorde Sim-1(1 råren Larsson. Göteborgs invånare i allnnuihut ock Göto-borgh Ilrr Läkare , i synnerhet uppmärksamme på nyttan, eller rättare behovet af.att. èn simskola för unga damer ödh flickor icke'saknades i Sverges andre, döök i-finan, ciolt och kommercielt hänseende ovedcrsägligen förste, siad, Göteborg. Franiställiniigon ..vann. väl hvad man kallar sympathier ; mon. Larssons medellöshet medgaf honom icke att sjelf komma till: Göteborg: för realisering af det framställda förslaget. ...i .:

Af don 1857 års sommar, i Marstrand anställda sim-lärarinnan. erhöles inånga af Göteborgs unga damer

undervisning i. simkonsten -och föcctagot hade uti dem säkra och pålitliga bundsförvandter. . Sistnämnde års höst utkom, en af-Hr Doktorn och Jiiddiiren Charles Dicksou samt några simkonstös viinnor. nndertoeknnd inbjudning för tillväga-bHngande af en frunlinimors-simskolo i Göteborg, oeh.Sim-Inraren C. A. Öberg erhöi bestyret att ombesörja nödig aktieteckning; men i anseende till den di inträffade, på alla affärsförhållanden och företagnionligt inverkan, pon-ningkrisen, gick teckningen mycket trögt, och det tecknade aktieboloppet blöf för ändamålet otillräckligt. Påföljande år, de första dagarne af April, träffades, vilkor ligt nckord med en byggmästaro, au på tvenne månader, enligt af honom lemnad ritning; hafva sim-bassinen med tillhörande boningshus färdiga. Ny aktieteckning (öppnades odh bådo den framgång, att inom fjorton dagar det behöfliga aktie-antalet var erhållet. Vid .då utlyst bolagsstämma utsågs bestyrelse, som bemyndigades att träffa öfverenskommelse och upprätta kontrakt ined ofvannämnde byggmästare, som viel högt- vite tillförbålul sig att till den 31) påföljande Jnni hafva .byggnadbrno. färdiga, så att sianskolan dagen derpå knnde tuga. sin början. Till lärarinna, vid don/blili vande simskolan antogs SimlärnreniLarssons slägting nilda Moria Hfigorström. På Larssons förslag, dbis:att lärarinnan 64

IV. Valentin, C; M. Lamborg, C; A.: Lamborg,. B. Peters-sdn och Gari Sjöberg. .i-

Göteborgs Fruntimmers-simskola.

Uti- en kort artikel-, .införd, i. Göteborgs- liandels- ooh Sjöfarts-Tidning, för dim 18 December .1856, gjorde Sim-1(1 råren Larsson. Göteborgs invånare i allnnuihut ock Göto-borgh Ilrr Läkare , i synnerhet uppmärksamme på nyttan, eller rättare behovet af.att. èn simskola för unga damer ödh flickor icke'saknades i Sverges andre, döök i-finan, ciolt och kommercielt hänseende ovedersägligen förste, siad, Göteborg. Franiställiniigon ..vann. väl hvad man kallar sympathier ; mon. Larssons medellöshet medgaf honom icke att sjelf komma till: Götoborg: för realisering af det framställda förslaget. ...i .:

Af don 1857 års sommar, i Marstrand anställda sim-lärarinnan. erhöi inånga af Göteborgs unga damer undervisning i. simkonsten -och föcctagot hade uti dem säkra och pålitliga bundsförvandter. . Sistnämnde års höst utkom, en af-Hr Doktorn och Jiiddiiren Charles Dicksou samt några simkonstös viinnor. nndertoeknnd inbjudning för tillväga-bHngande af en frunlinimors-simskolo i Göteborg, oeh.Sim-Inraren C. A. Öberg erhöi bestyret att ombesörja nödig aktieteckning; men i anseende till den di inträffade, på alla affärsförhållanden och företagnionligt inverkan, pon-ningkrisen, gick teckningen mycket trögt, och det tecknade aktieboloppet blöf för ändamålet otillräckligt. Påföljande år, de första dagarne af April, träffades, vilkor ligt nckord med en byggmästaro, au på tvenne månader, enligt af honom lemnad ritning; hafva sim-bassinen med tillhörande boningshus färdiga. Ny aktieteckning (öppnades odh bådo den framgång, att inom fjorton dagar det behöfliga aktie-antalet var erhållet. Vid .då utlyst bolagsstämma utsågs bestyrelse, som bemyndigades att träffa öfverenskommelse och upprätta kontrakt ined ofvannämnde byggmästare, som viel högt- vite tillförbålul sig att till den 31) påföljande Jnni hafva .byggnadbrno. färdiga, så att sianskolan dagen derpå knnde tuga. sin början. Till lärarinna, vid don/blili vande simskolan antogs SimlärnreniLarssons slägting nilda Moria Hfigorström. På Larssons förslag, dbis:att lärarinnan85

borde för sina blifvande elever, i synnerhet dess mödrar, åskådliggöra, att hon sjelf var mäktig den konst hon skulle utlära, äfvensom att i den nya inrättningen borde försiggå en liten festivitét eller så kallad invigning, anställdes en invigningsfest, om hvilken man läser i Post- och Inrikes-Tidningar den 6 Juli samma år följande:

"Göteborg den 1 Juli. Sistliden gårdags eftermiddag skedde en enkel invigning af den nu i det närmaste färdiga fruntimmers-simskolan, hvilken för tillfället var dekorerad med fanor och blommor. På inbjudning hade infunnit sig ett ganska stort antal åskådare oclic åskådarin-nor. Efter ett af blåsinstrnmenter utfördt musiknummer, uppträdde Ilr Domprosten Dokt. Wieselgren uti den särskilt anordnade talnrestolen och skildrade i ett kort och vackert tal vattnets lifvande och helsobringande inflytande, äfvensom vidrörande dess symboliska betydelse, hvarefter, på samma melodi som Neckens polska, af en sångchör af-sjüngos några täcka verser. Under musik af blåsinstrnmenter, nedhoppade trenne unga fruntimmer, antagna såsom simlärarinnor härstädes, i Halmstad och Marstrand, hit anlända med deras lärare Herr Larsson från Jönköping, klildda i liitta, Skandinaviska färgerna

representerande drägter, och suinmo några hvarf omkring den stora djupa bassinen, derunder upphemtande och till åskådarin-norna utdelande blomsterbuketter, som oförmodadt uppdöko utur djupet på vnttenytan. Simskolan, som innehåller fyra enskilda bussiner ocli trenne doucher, är från ocli med i dåg öppnad och skall, att döma af de redan tecknade abonnenternas antal, blifva mycket besökt,"

Do ofvannämnde verserna voro af följande lydelse: "Djupt i hafvet — så förtäljer sagan — Necken bygger på enslig grund. Men ur safven sjunger han sin klagan I den månljusa qvCd lens stund. Darrande lians sång leikagar harpans ljud. Forilom har han egt iland stjernorna en brud; Henne sörjer han utan tröst, Ty aldrig mer han höra får dess röst.

Nu, med blicken vänd ifrån sin stjerna, Som ej lyser för honom mer,⁶⁶

lian i stället någon Jordisk tärna

Söker locka i vägen ner;

Säger: "Kom till mig i böfjun /risk och HJ,

Perlor och demanter bjuder jag dig på!

När du vill får du vända om

Till gröna stramlen, hvarifrån du kom." _

Kon/ens mö! din fruktan då betvinga, Att i ijjupet fd stanna qvar. Lät ej Neckens toner fåfängt klinga, Vet, han allvar i sången har. Perlor och demanter skall han för dig strö, Vacker skall du blifva: hälften ros och snö. Helsans blommor uppå din kind Förtvina utan vatten, sol och vind. Så väl 1858 som 1859 års sommar meddelade nämnda lärarinna undervisning till ungefär 150 af Göteborgs ungn döttrar. En uppvisning försiggick den 25 Augusti sistnämnde år, hvilken uppvisning af tidningen Göteborgsposten för den 27 i samma månad sålunda beskrifves:

"Fruentimmers-simskolan härstädes hade till i Thursdags inbjudit ett begränsadt nntal af stadens invånare till en högtidlighet, hvilken b/idadc den löftesrikaste framtid för våra unga medborgarinnors helsotillstånd och fysiska utveckling. En uppvisning egde då nemligen rum af de framsteg årets elever gjort i simkonsten. Från den med blommor vackert smyckade trampolinen störtade sig modigt lod efter lod den lefvande blomsterkedjan i bassinen, hvarest de -i8 eleverna i väl ordnad tåg summö omkring, gifvande prof på förtrolig bekantskap med det våta elementet. Derefter ordnade de sig till en kadrilj, hvilken troligen de fleste åsågo med större nöje än en dylik i en balsalong. Slutligen förevisades äfven dykningsprof, dervid synnerligast tvenne af eleverna visade mycken uthållighet, dykondo från bnssincns ena ända till den andra. Åskådarne tillkännagåfvo genom lifliga och ofta upprepade bifullstecken sin belåtenhet och öfverraskning öfver de visade profven, och synnerligast tilldrog sig Hr Simläraren Öborgs sjuåriga dotter Victoria uppmärksamhet genom sin hurtighet och raskhet*). Hon utmärktes öfven af de öfriga

*) Af öfrige deltnngiiriimor i deiinn uppvisning voro: Engln Bnok-juaii, Aluiu Bucliliolt», Ida och Emm» Barlind, Hulda Joiiiiisson,⁶⁷

eleverna, genom att smyckas med en blomsterkrans. Uppvisningen, hvilken blott var ott förespel till nästkommande års simpromotion, bevistades bland andra af franska utomordentliga sändebudet Harön de Talleyrand, som stadd på återresa till Paris händelsevis befann sig i staden, samt af ITr Statsrådet Landshöfding Fähræus, hvilken gratulerade Sim lärarinnan Mamsell Hägerström och Simläraren Herr Öberg för do vackra resultater deras bemödanden åstadkommit."

Till simlärarinnan förärade Göteborgs unga damer och flickor år 1858 ett guld-ur med etui och år 1850 en guldbroche.

Wcvjo Simskola.

Medelst Herr Landtmätaren A. P. Licdborgs bemödande uppstod år 1840 ett simsällskap i Wexjö. En siminrätt-

ning uppfördes af samma sällskap, hvars första ordförande var Lagmannen, Landssekreteraren och Riddaren J. A. Leander, troligen äfven en af Professor J. Svanbergs gamle siinkamrater och, efter nämnde Lagmans död, af Herr Doktor Graffman. Lflrarobestyret vid nämnde siminrätt-ning emottogs af bemälde Hr Liedberg, som dermed fortfor till och med 1843 års sommar, då undervisningen upphörde; — af hvad orsuk är utgifvaren obekant; — men troligen den vanliga, att- simlärarobestyrot är i Sverges småstäder ytterst otacksamt.

Öm en i AVexjö uti Augusti månad 1840 förrättad simpromotion finnes i officiella tidningen för den 5 September samma år följande redogörelse:

"Wexjö den 2S Aug. Sistliden Söndag var en glädjefest icke endast för dom som blefvo sim-magistrar och kandidater, utan ock för hela detta samhälle. Dagen var den skönaste man vill önska sig och svårt var att upptäcka någon, som ej var glad. Klockan 3 eftermiddagen hndc stadsboerna samlats och till stor del gått ombord på den mängd båtar, hvilka för tillfället voro anskaffade.

Elvira och Emilia Iigehnnn, Huldn och Amalia Trnnchell, Davida Bandy, Bertha Olsson, Eliba Unger, Alida Mattsson, Emma Petersen, Clara l'ctterason. Charlotta och Therese Mattsson, Alida Eliot, Fanny och Alma Öberg, B. Uubenssou och Therese Adler. 67

eleverna, genom att smyckas med en blomsterkrans. Uppvisningen, hvilken blott var ett förespel till nästkommande års simpromotion, bevistades bland andra af franska utomordentliga sändebudet Harön de Talleyrand, som stadd på återresa till Paris händelsevis befann sig i staden, samt af ITr Statsrådet Landshöfding Fåhræus, hvilken gratulerade Sim lärarinnan Mamsell Hägerström och Simläraren Herr Öberg för de vackra resultater deras bemödanden åstadkommit."

Till simlärarinnan förärade Göteborgs unga damer och flickor år 1858 ett guld-ur med etui och år 1850 en guldbroche.

Wcvjo Simskola.

Medelst Herr Landtmätaren A. P. Licdborgs bemödande uppstod år 1840 ett simsällskap i Wexjö. En siminrätt-ning uppfördes af samma sällskap, hvars första ordförande var Lagmannen, Landssekreteraren och Riddaren J. A. Leander, troligen äfven en af Professor J. Svanbergs gamle siinkamrater och, efter nämnde Lagmans död, af Herr Doktor Graffman. Lflrarobestyret vid nämnde siminrätt-ning emottogs af bemälde Hr Liedberg, som dermed fortfor till och med 1843 års sommar, då undervisningen upphörde; — af hvad orsuk är utgifvaren obekant; — men troligen den vanliga, att- simlärarobestyrot är i Sverges småstäder ytterst otacksamt.

Öm en i AVexjö uti Augusti månad 1840 förrättad simpromotion finnes i officiella tidningen för den 5 September samma år följande redogörelse:

"Wexjö den 2S Aug. Sistliden Söndag var en glädjefest icke endast för dom som blefvo sim-magistrar och kandidater, utan ock för hela detta samhälle. Dagen var den skönaste man vill önska sig och svårt var att upptäcka någon, som ej var glad. Klockan 3 eftermiddagen hndc stadsboerna samlats och till stor del gått ombord på den mängd båtar, hvilka för tillfället voro anskaffade.

Elvira och Emilia Iigehnnn, Huldn och Amalia Trnnchell, Davida Bandy, Bertha Olsson, Eliba Unger, Alida Mattsson, Emma Petersen, Clara l'ctterason. Charlotta och Therese Mattsson, Alida Eliot, Fanny och Alma Öberg, B. Uubenssou och Therese Adler. G8

Klockan half till 4 hade man lindor glädtiga samtal mellan båtarne nalkats siminrättningen, framfor hvilken for-morades en halfcirkel. Strändernn voro kläddn med menniskor och väl målade sinnrika fanor svajade kring och öfver siminriit»ningen; allt gjorde god effekt. Högtidligheten börjades med kanonskott och regementsmusik. Kandidaterna visade sig först och det var verkligen skönt att se de raska ynglingarne framtåga på bryggan, kasta sig i vattnet och fulla af mod och glädje i ordning nalkas promotionsbåten, der de af promotor, Hr Lagmannen Leander, emottogo den efterlängtnade belöningen. Sim-magi-strarno framtågade sedan, öfverraskande åskådarne med sin utmärkta skicklighet i simkonsten. Alla återvändo horn, bolåtna med den glada festen, och Hr Liodborg

förmoda vi äfven bort känna sig nöjd ntt hafva varit första anledningen till denna högtidlighet. Om aftonen var en talrikt besökt oeh ovanligt glad bal anställd."

Den 29 Augusti 18-11 meddelades den större belöningen åt M. Nylander, C. Andersson, A. Ii. Palm, G. Petersson, O. L. Ahlstrand, J. Björkman, J. Liljegren, G. Andersson, S. Jacobsson, S. Bergqvist, J. A. Ahlberg ocli A. Andersson, samt den mindre belöningen åt A. Carlson, J. Eksand, C. L. Lund, J. Lindholm, O. Hultgren, C. W. Lönegron, C. J. Heggberg, J. Callissendorff, J. Björklund, A. Palm, C. J. Malmberg, J. P. Lindblom, II. Schenfelt, S. Husberg och C. Kinander.

Den -1 September 1842 tilldelade Hr Doktor Graffman den större belöningen åt L. Graffman, P. Borglund, J. A. Lagergren, J. P. Lindblom, J. Johnsson, C. Eneqvist, J. M. V. Eksand, C. L. Lund, A. F. Carlsson, J. A. Björklund, C. W. Lönegron, C. F. Holmqvist, F. O. Schager, J. Petersson och C. Eriksson, samt den mindre belöningen åt W. Enoqvist, J. I". Hazell, F. Åberg, A. Andersson, G. T. Lundgren, A. F. K. L. Lind af Hageby, F. Waltman, M. Kamberg, C. J. Lindorholm, A. A. Carlsson, J. Svanberg och W. Hellborg.

Simlärare: A. P. Liedberg.

Vid Wexjö Simsällskaps årshögtid den 27 Augusti 1848 meddelades den högre utmärkelsen åt E. J. Lönqvist, S. Forslind, J. P. Hazell, A. V. Eneqvist, C. Malmberg, J. E. Rubin, J. G. Rosengren, P. G. Nyberg, C. J. Heggberg, A. Petersson, C. Schandor, J. Lindholm, J. Svanfelt, G.69

Lundgren, M. Ramberg, O. Wiberg, J. Östberg, S. Åberg ocli J. Kosenqvist, samt den liigre At E. v. Boiama, C. Mörner, A. von Baumgarten, T. von Schantz, N. Elfving, Gv Sundberg, A. Sundberg, C. Lundqvist, E. Setterberg, A. Sjöqvist, C. Krok, A. V. Mårtensson och A. SuttholV.

Simlärare: A. P. Liedberg.

År 1858 uppbyggdes af bemälde Hr Liedberg en mindre bad- och sim-inrättning, hufvudsakligen med syfte att At Wexjö samhälles unga damer och flickor bibringa simkonsten, i hvilket afseende en Hr Liedbergs släkting, Mamsell Hulda Kjellberg från Jönköping, också nämnde Ars sommar meddelade undervisning At 20 qvinliga siin-elever.

Halmstads Simskola.

Denna simskola började 1843 Ars sommar, då Herr Löjtnanten J. A. Lagergren var simlärare. Simskolan fortsattes under bemälde Hr Löjtnants handledning till och med 1846 Ars sommar, då densamma upphörde.

Hr Lagergren jemte Handlanden Hr J. P. Dillberg och andre för simkonstens framgång nitälskande personer till — vägbringade åter en siinlokal i Halmstad. Nämnde lokal, hvarvid simlärarinna från Jönköping anställdes, öppnades till begagnande 1858 års sommar.

Tvenne simpromotioner, nemligen 1858 och 1859, hafva försiggått i Halmstad ocli hvarom publiciteten på stället sålunda redogjort:

1858 den 23 Augusti. "I går försiggick den i vårt förra nummer omnämnda promotionen af sim-eleverna vid härvarande simskola. Vädret var särdeles gynnande och derföre var Askådarnes antal mycket talrikt. Hr Landshöfdingen Grefve Lewenhaupt var promotor. Simliuset var prydt med llingor och guirlander. Kanonskott aflos-6ades vid promotors ankomst och vid hvarje siin-elevs nedhoppning från simhusets bryggor samt vid dess be-kransning. Efter promotionen uppmarscherade eleverna till det närbelägna Tivoli, der diplomerna utdelades. Enligt det utfärdade programet voro eleverna indelade i följande tvenne afdelningar, som upptogo nedanskrifne namn: 69

Lundgren, M. Ramberg, O. Wiberg, J. Östberg, S. Åberg ocli J. Kosenqvist, samt den liigre At E. v. Boiama, C. Mörner, A. von Baumgarten, T. von Schantz, N. Elfving, Gv Sundberg, A. Sundberg, C. Lundqvist, E. Setterberg, A. Sjöqvist, C. Krok, A. V. Mårtensson och A. SuttholV.

Simlärare: A. P. Liedberg.

År 1858 uppbyggdes af bsmålde Hr Liedberg en mindre bad- och sim-inrättning, hufvudsakligen med syfte att At Wexjö samhälles inga damer och flickor bibringa simkonsten, i hvilket afseende en Hr Liedbergs släkting, Mamsell Hulda Kjellberg frAn Jönköping, också nämnde Ars sommar meddelade undervisning At 20 qvinliga siin-elever.

Halmstads Simskola.

Denna simskola började 1843 Ars sommar, dA Herr Löjtnanten J. A. Lagergren var simlärare. Simskolan fortsattes under bemålde Hr Löjtnants handledning till och med 1846 Ars sommar, dA densamma upphörde.

Hr Lagergren jemte Handlanden Hr J. P. Dillberg och andre för simkonstens framgång nitälskande personer till — vägabringade åter en siinlokal i Halmstad. Nämnde lokal, hvarvid simlärarinna från Jönköping anställdes, öppnades till begagnande 1858 års sommar.

Tvenne simpromotioner, nemligen 1858 och 1859, hafva försiggått i Halmstad ocli hvarom publiciteten på stället sålunda redogjort:

1858 den 23 Augusti. "I går försiggick den i vårt förra nummer omnämnda promotionen af sim-eleverna vid härvarande simskola. Vädret var särdeles gynnande och derföre var Askådarnes antal mycket talrikt. Hr Landshöfdingen Grefve Lewenhaupt var promotor. Simliuset var prydt med llingor och guirlander. Kanonskott aflos-6adcs vid promotors ankomst och vid hvarje siin-elevs nedhoppning från simhusets bryggor samt vid dess be-kransning. Efter promotionen uppmarscherade eleverna till det närbelägna Tivoli, der diplomerna utdelades. Enligt dot utfärdade programet voro eleverna indelade i följande tvenne afdelningar, som upptogo nedanskrifne namn:70

Den mindre belöningen: Mill Eleonora Charlotta Nyman (ultima), Emma Lund, Augusta Sophia Kleen, Julia Fredrika Möller, Carolina Gustafva Zachaii, Johanna Ulrika Nymnn, Sophia Magdalena Bergman, Iledvig Claudia Bergman, Hedvig Louise Kollberg och Bertha Johanna Kle-werström (prima). Carl Ford. Delin (ultimus), C. J. F. Dillberg, A. Stendahl, C. M. Halienercntz, G. T. Zchnu, P. F. Wulf, J. B. Wallgren, L. L. Lagergren, A. T. Bergman, L. A. Larsson och A. A. Pihl (primus).

Den större belöningen: U. F. Zachrisson (ultimus), M. Olander, Nils Lindblad, Alfred Hörstedt, M. Wetterlund, C. Lundberg, A. W. Ängel, C. A. Lindgron, J. A. Lundgren, J. A. Hansson, J. Fritz Andersson, F. Hammar, L. E. Mellqvist (primus)."

1859 den 25 Augusti. "I dng har siinpromotion blifvit här unställd med så väl damer som herrar. Simkan-didater hafva blifvit följande: M:ll Hedvig Carolina Lindgren (ultima), Ida Charlotta L. Ilallcncreutz, Davida Marin Nyman, Christina Zaehau, Fanny Elvira A. Nymnn, Gunilla Cicilia Wenström, Mnthilda Eleonora Wenström, Augusta Fredrika Kollberg (prima), Hr Aug. Andersson (ultimus), G. Ilallcncreutz, A. Borg, J. Wold, J. Larsson, J. M. Lidbäck och A. J. Carlsson (primus).

Sim-magistrar hafva blifvit följande: M:ll Emma Christina Elisabeth Mollberg (simlärarinna), Beata Andbrsson (ultima), Eleonora Carolina Nyman, Bertha Johanna Ivle-vorström (prima), Hr Alfred de Verdier (ultimus), J. A. Andersson, T. A. Hallberg, G. T. Zaehau, J. E. Jönsson, A. P. Stendahl, L. A. Lursson, S. Andersson, P. G. L. Nyman ocli Julius C. Holmberg (primus). Foston illustrerades af kanonskott, musik af Kronobergs regemonto och bal."

Norrköpings Simskola.

Norrköping, Sverges tredje stad, har varit ocli är ännu i Bit fall vanlottad, att don i sina närmaste granskap saknnr tjenliga badställen, ty Motala ström, som flyter derigenom, nr ofvanför staden mycket strid, bildande flere forssar och fall, samt nedanom staden, hvarest fir segelled, är strömmen bråddjup. Olyckshändelser vid 70

Den mindre belöningen: Mill Eleonora Charlotta Nyman (ultima), Emma Lund, Augusta Sophia Kleen, Julia Fredrika Möller, Carolina Gustafva Zachaii, Johanna Ulrika Nymnn, Sophia Magdalena Bergman, Iledvig Claudia Bergman, Hedvig Louise Kollberg och Bertha Johanna Kle-werström (prima). Carl Ford. Delin

(ultimus), C. J. F. Dillberg, A. Stendahl, C. M. Halienercntz, G. T. Zchnu, P. F. Wulf, J. B. Wallgren, L. L. Lagergren, A. T. Bergman, L. A. Larsson och A. A. Pihl (primus).

Den större belöningen: U. F. Zachrisson (ultimus), M. Olander, Nils Lindblad, Alfred Hörstedt, M. Wetterlund, C. Lundberg, A. W. Ängel, C. A. Lindgron, J. A. Lundgren, J. A. Hansson, J. Fritz Andersson, F. Hammar, L. E. Mellqvist (primus)."

1859 den 25 Augusti. "I dng har siinpromotion blifvit här unställd med så väl damer som herrar. Simkan-didater hafva blifvit följande: M:ll Hedvig Carolina Lindgren (ultima), Ida Charlotta L. Ilallcncreutz, Davida Marin Nyman, Christina Zaehau, Fanny Elvira A. Nymn, Gunilla Cicilia Wenström, Mnthilda Eleonora Wenström, Augusta Fredrika Kollberg (prima), Hr Aug. Andersson (ultimus), G. Ilallcncreutz, A. Borg, J. Wold, J. Larsson, J. M. Lidbäck och A. J. Carlsson (primus).

Sim-magistrar hafva blifvit följande: M:ll Emma Christina Elisabeth Mollberg (simlärarinna), Beata Andbrsson (ultima), Eleonora Carolina Nyman, Bertha Johanna Ivle-vorström (prima), Hr Alfred de Verdier (ultimus), J. A. Andersson, T. A. Hallberg, G. T. Zaehau, J. E. Jönsson, A. P. Stendahl, L. A. Lursson, S. Andersson, P. G. L. Nyman ocli Julius C. Holmberg (primus). Foston illustrerades af kanonskott, musik af Kronobergs regemonto och bal."

Norrköpings Simskola.

Norrköping, Sverges tredje stad, har varit ocli är ännu i Bit fall vanlottad, att don i sina närmaste granskap saknnr tjenliga badställen, ty Motala ström, som flyter derigenom, nr ofvanför staden mycket strid, bildande flere forssar och fall, samt nedanom staden, hvarest fir segelled, är strömmen bråddjup. Olyckshändelser vid71

badning i öppet vatten hafva derföre hflr mer än annorstädes inträffat ocli följden deraf blifvit, att Norrköpings barndom blifvit förbjuden all badning i strömmen, och i anledning af ett dylikt förbud har icke simkonsten härstädes gjort några synnerliga framsteg; ty illdre Norrköpingsboer äro till följd af omnämnda förhållande i simkonsten alldeles okunniga, och följaktligen har man icke så synnerligen intresserat sig för en sak, om hvars nytta man icke eger klart och redigt begrepp. Man har dock tänkt derpå, att Motalaströmmens friska vågor icke böra gagnlöst förrinna, och derföre byggdes det så kallado Nya badhuset tor en summa af 40,000 Rdr Rmt _ man påstår till med deröfver. — Men nva badhusets bolag fick snart erfara, att det splendida och kostsamma ingalunda var det ändamålsonliga, och för aktieegarnes ganska betydliga uppoffringar fingo do blott ett bittert minno af en inrättning, som icke fick egenskapen af att bära sig; hvadan densamma blef till enskild porson för 10,500 Rdr Rmt försåld. Nämnde inrättning uppfördes i slutot af 1840-talot, och samtidigt sökte Yarfsdisponenton Hr P. W. Hammarsten tillstånd att ä det så kallade Revens grund, beläget mellan gnngspångén och Oscar Fredriks bro, få. anlägga en badsump för stadens mindre bemedlade befolkning. Det sökta tillståndet erhöles, med vilkor, att obemedlade personer skullo till nämnde inrättning hafva tillträde, mot den låga afgiften af en skilling banko. Vid nämnde badinrättning, som innehöll en djnp och en grund simbassin, samt för Öfrigt ganska väl uttänkt och ordnad, anställdes såsom simlärare en ung flottist, hvilken icke fick fägnas af synnerlig framgång At den konst, som ban skulle utlära. Han hade dock bestämd aflöning af Hr Hammarsten, hvilkon ansåg simlärarens anställande för ott kommande år ytterst otacksamt.

Hösten 1852 reste Simläraren Larsson, som då beslutat sig för fruntimmers-simskolors iordningställande, genom Norrköping, besåg dess bad-inrättningar, samt påtänkte att en af lians qvinliga elever framdeles kunde komma dit 6å6om simlärarinna, en tanke, som också realiserades under 1855 års sommar.

År 1854 den 12 Augusti anlände nämnde Larsson, i sällskap med sin unga slägting och skickligaste qvinliga sim- elov, Hilda Maria Ilägerströni, till Norrköping, don72

sistnämnda för att visa, det lion sjelf egde tillräcklig färdighet i den konst, hvari hon ämnade undorvisn andra. Efter föregången annonsoring försiggick i och lär sådant, findamål en uppvisning, som i bokstaflig mening satte största delen af Norrköpings invånare "på fötter" och hvarför Norrköpings tidningar sålunda redogjorde!

"En ofantlig menniskomassa hade i går (dou 15 Ang.) samlat sig på stränderna utmed strömmen vid Oscar

Fredriks hro och på sjelfva bron, för att beskåda den unga Mamsell Högerströms simprof, hvilket lyckades förträffligt, henne sjelf, så vill som hennes lärare till heder. Vädret var gynnsamt, ehuru det blåste något litet. Hen unga simmerskan begaf sig i vattnet från ångfartyget Blixten och sam derefter, dels ofvan, dels under vattnet nod till inemot Strömsholmen, en längd af omkring 400 alnar, hvarefter hon vände om och simmade samma sträcka tillbaka mot strömmen. Hon visade sig här sin konst på alla sätt fullkomligt så vuxen, att någon tvekau ej bör uppstå om hennes skicklighet att, enligt livad som lærer vara hennes syfte, här otnblera och som lärarinna förestå en simskola för fruntimmer, i synnerhet de uppväxande af det vackra könet, hvilkas bildande till najader, vid sidan af danandet till salongsdamer, visserligen skall lända deras fysiska välbefinnande till fromma."

Året derpå i början af Juli månad annonserade Simläraren Larsson om simskolas öppnande i Norrköping för så väl gossar som flickor, biträdd i undervisningen för de senare af ofvannämnda Hilda Hägerström. Elever, till en början ytterst få, ökades efter hand, och vid inträdet af Augusti månad, då nya elementarskolan öppnades, erhöll Larsson nämnde skolas rektors, Hr Löjtnant Thörnstens förtroende att meddela undervisning i simkonsten åt samma skolas elever. Nämnde Hr Löjtnant, både filosofie och natatorito artis magister, sjelf förut undervisande sin skolas elever i simkonsten, anmärkes här såsom den förste, hvilken intagit simkonsten i programet för undervisningen uti skolan, och alltså klart insett, att den ädlaste delen af gymnastiken, nemligen simkonsten, icke bör, vid ordnandet af allmänna undervisningsverken, alldeles förbises.

Den omnämnda simbassinen å Bevensgränd kunde dock icke för undervisnings meddelande åt nybegynnare begagnas-73

tias, emedan man vid alla tider på dagen blef så öfver-flyglad af arbetsfolk och handverkare, att någon ordning på stallet knappast var tänkbar, än mindre utförbar. Larsson och hans unga biträde måste därför meddela undervisning i nya badhusets små bassiner, och der var för de ungas evolutioner ganska litet utrymme, nemligen endast 25 kvadrat-alnars yta.

I medio af Augusti månad, då så val gossarne som flickorna lärt sig fria simtag,ingo de utflytta i den stora bassinen och erhöilo der för sina simöfningar hvar sina särskilta timmar på eftornidagarna.

Den 24 Augusti försiggick en uppvisning i simkonsten, hvarom Norrköpings tidningar dagen derefter meddelade följande:

"I går eftermiddag anställde Simlärarinnan Mamsell Hägerström slutsimning med sina elever, i närvaro af deras föräldrar och målsmän samt några inbjudna personer. De unga eleverna visade att de dragit god nytta af den dom meddelade undervisningen; _ alin rörde sig lätt och ledigt i det nya elementet och visade sig med dotsamma fullt förtroliga; _ några till och med utmärkte sig i förhållande till den korta lärotiden."

Påföljande året, under Juli och Augusti månader, fortsattes simskolan af samma lärare och lärarinna, hvilka äfvon år 1857, de första dagarna af Juli månad, åtor öppnande simskola i Norrköping, hvilken skola fortsattes för gossarne en månad, då Larsson afreste till Linköping, och för flickorna till hadtidens slut. En uppvisning, till hvilken de unga flickornas målsmän voro inbjudna, föranstaltades då af lärarinnan och om hvilken uppvisning i Norrköpings tidningar bland annat finnes anfördt:

"Det. var ou lust och glädje att se en mängd flickor om tolf till sexton års ålder nti vattnet med synbar lättliot utföra de mest olika evolutioner, och vi äro öfvertygade att, sedan inan nu hunnit tillräckligt inso det både helsosamma och äfven i andra afseenden nyttiga uti simkonsten, antalet af Mamsell Hägerströms elever*), som för

*) Af dagens unga hjejtinnor voro: Hilda Ingeliii, Hulda Moll-qviet, Wilhelmina Malm, Bernhardina Åberg och hennes svstor, Almu och Elvira Wawrinsky, Amalia Ahlström. Altien Liindogren, Alfild och Constans

Petersen, Lina och Hnima Törnqvist, Thekla Wall, Amelie Westborg, Hilda Carlsson, Nanuy ocli Bertha Säf, närvarande ej iir obetydligt, till ett kammande år skall ännu mer ökas."

Inimn sin afresa från Norrköping sökte Larsson- tillåtelse att a anvisadt ställe i strömmen fYi anlägga en simbassin för en ordnad simskola, oeli Ristade synnerlig! vigt äfven derpå, att der kunde Norrköpings unga sinncrskor erhålla för sina simöfningar mer rymlig tid, än den knapphändiga som nu bestods. Kort efter sedan samma ansökan var till magistraten inlemnad, inkommo ansökningar i enahanda syfte från tvenne andra personer, nemligen of-vanbemSlte Hammarsten och Sniekaremästaren Johnsson.

Hilda Hägerström meddelade i Norrköping undervisning i simkonsten under Juni månad 1858, mon sedan afresto hon till Göteborg, hvarest hon erhållit anställning såsom lärarinna vid fruntimmers-simskolan dorstädes.

Simläraren Larsson återkom till Norrköping de första dagarne af Juli 1858 för simskolans fortsättande, men då anmälde sig så få olovor, att han ansåg sig nödsakad för alltid upphöra med sina resor i och för simskolors tillvägabringande. För egen del har han fått en bitter erfarenhet deraf, att simskolor icke bära sig, om ej stat och kommuner därför göra någon uppföring.

Änsökningarne om plats i strömmen för en ytterligare budbassins uppförande, blefvo alla tre afslagna vid dess föredragning inför magistraten i slutet af året 1858; _

ett afslag, som sedermera i Norrköpings tidningar fram-kullude följande reflexioner:

"Uti Illustrerad Tidning förekommer en notis, att i Stockholm bildat sig ett bolag till uppbyggande och underhållande af ön sim- och bad-inrättning för fruntimmer, och det just vid sjelfva Kastellholmen, till venster om bron. Märkligt iir att de förslag, som af enskilde blifvit här i staden gjorda till åvägabringande af en dylik, mer än i ett afseende nyttig anstalt, hittills misslyckats. Vederbörande hnfva verkligon varit uppfinningsrika på pretoxler, syftande att omintetgöra berörda förslag. Än har det för badinrättningen utvisade stället varit för grundt; än har man befarat, att, vid vattenflöden om våren, badsumpon skulle drifva emot den solida bro, som kallas Gångspån-

lInna och Augusta Dnlilberg, Amelio Lindahl, Augusta ocli Wil-liohiiuu Hagclin in. fi.75

gen och kullstörtä den; än hnr man ansett inrättningen af ett badhus i strömmen för vanprydligt o. s. v. O quanta calamitas! .utropar säkert mången; Vi skulle instämma om vi oj trodde, att vederbörande genom förenämnda svepskäl blott söka blifva qvitt förment omogna projektor och derunder sjelfve rufva p& någon egen, bättre uttänkt och mera ändamålsenlig plan till uppförande af en badinrättning för fruntimmer. Derföre att man går långsamt ocli försigtigt tillväga i fråga om nya, allmänt nyttiga anläggningar, är dermed icke sagdt, att man förbiser deras gagnelighet och vill undvika deras etablerande. Valspråket "fostina lento" är icke alt förkasta."

"Under rubrik "Bad-inrätlning för fmnlmmor" läses i Norrköpings tidningar en uppsats, innehållande ett, som man lält finner, orimligt försök till klander mot vederbörande , hvilka oj ansett behofvet påkalla och derföre ej heller velat gå in p& do af onskilde personor gjorda förslag för anläggande uf en badsump för qvinnor i härvarande ström.

Först och främst är det ganska problematiskt, att an-läggaron af en sådan bad-inrätlning begriper alt, till förekommande uf egna förluster, så fösta sumpon, att don, som nulurligtvis måsto vara flytande, ligger qvar ocli oj vid första vårflöde förolager, om också liggande vid sidan om och aflägsnad från strömfåran, ön promenad nod mot gångspången (äfven 0111 den låge nedan om densamma) och tager donna med sina svära bjelklaget-med i sitt följe, till stor fara för Oscar Fredriks bro ocli äfven måhända för Strömsholmen, som på det sättet kunde fäs ur vägen utan all muddring. Att tänka sig det en sådan bad-inrättning kunde uppföras på slenkar eller pålar, skulle vittna om högsta oförstånd, ty strömmen sknlle derigenom spärras och hindras i sitt lopp, ol I or ock skulle den uppgrundas och derigenom tillskynda nlla fabrikör, qvarnar och vattenverk ända till Drog och dorofvanföre, en obotlig, ja ruinorunde skada. Ser man åter saken från det skönas sida, så: huru vunprydando skullo oj en sådan inrättning blifva för do vackra strand-onvionorna med sina eleganta filrgeri- och garfveri-

skjul och don i arehitektoniskt hänseende smakfulla gångsjiångon. Huru bevisande i delta nfsoondo är ej don redan uppförda badsunipen och doyc

många dylika inrättningar, som ntnh invändningar från smak- och skönhets-sinnet blifvit uppförda på Donau, lihen, Elben och andre europeiska amåfioder; men se Motala ström — "Jas ist elims anderes," åtminstone i deras ögon, som ej sett något störro i den vägen.

Derefter kommer man till sjelfva hufvudfrågan: "Äro qvinnor verkligen i behof af att bada?" Otu så är, hvilket man här ej vill bestämdt bestrida, ehuru tankarne derom visat sig vara delade, kunna de i sådant lall ej nöja sig med nya badhusets sumpar, i hvilka do dessutom njuta förmånen af ett slags gytjobad, hvilket, som hvar man vet, eljest med stora kostnader måste sökas på andra, fjerran belägna stränder? För do badande åter, som ej tycka om denna gytja, gifves ju alllid tillfälle utt åter tvätta sig rena, när de komma hem från badet. Det är ännu ej af alin erkänt, ott rent, friskt och flytande »ätten är vid bad något väsentligt; samma gäller hvad utrymmet beträffar; säkert är, att ju grundare och inskräntare en vattensamling är, desto sakrure förebygges faran ntt drunkna, hvilket bäst bevisas deraf, att mot tusental som drunknat i haf, sjöar och floder, llnes knappast en, som drunknat i badkar eller grunda badsutnpttr, der vattnet ej går öfver knäet. Man pratar väl om nyttan så väl för kroppens helse, som för räddning ur sjöfara, af att kunna simma, och förmenar att denna nytta äfven bör utsträckas till qvinnan. Häremot kan mycket invändas; _

för det första behöfva vi blott se tillbaka i tiden, för att finna huru öfverflödig, åtminstone för qvinnor, denna konst är; våra mormödrar och deras före dem, lefde, dogo och blefvo förmodligen äfven saliga utan att kunna simma; huru mången man har ej skapat sin lefnads sällhet och lycka genom att tänka ridderligt och störta sig i de brusande böljorna för att rädda en drunknande skönhet, hvilket ban vackert låtit blifva, om den sköna kunnat sjelf simma och rädda sig. Hvart skall dot taga vägen med poesien i lifvet, om qvinnor mer allmänt kunna simma; eller ligger det ej något oskönt i detta grodaktiga vatten-plaskande af unga qvinnor? Dertill kominer, att denna konst är ott steg framåt till qvinnans emancipation, hvilken med rätta fördömes af allt hvad "perukstockar" heter, och hos dem ligger visheten. Frågan om nödvändigheten för qvinnor at» kunna simma, är sålunda besvarat!.77

Nör härtill nu, i fråga om val af plats härstädes för en bad-inrättning för fruntimmer, kommer att det gått precist som med Marcolfus, hvilken ej fann i en bel skog ett enda träd, som passade att hänga sig uti, eller att ett och samma ställe af några befunnits för grundt och af andra för djupt, så tyckes äfven häruti ett skiil legat för vederbörande, att ej fästa afseende vid ett förslag, som, Uliberalt nog, tyckes ej gå ut på annat, än att gifva fruntimmerna tillflille att dränka sig. Må derföre den myndighet, som eger att döma i sista hand öfver denna fråga, beveka sig att instämma i deras åsigt, som redan i första hnnd funnit förslaget ntt härstädes uppföra en badinrättning för fruntimmer lika illiberal son» stridande mot tidens åsigt om vattnets förmåga att rena kroppen och befordra dess helse och välstånd. Norrköpings stad skall då häfda sitt gamla rykte för konservatism i åsigtor, särdeles i en tid, som besinningslöst rusar fram på omska-pelscrnns och förblttringarnes bann."

"Insändaren, som med nöje låst en i Norrköpings tidningar N:o 22 inför artikel, innehållande kommentarier öfver frågan om anläggandet af en badinrättning för fruntimmer i Norrköpings ström, har likasom alla de, hvilka icke bära afvog sköld mot det vackra könets helse och välgång, funnit det märkvärdigt nog att, som det vill tyckas, vederbörande hafva mot ett sådant arrangement liaft sina, mera för det 16 än det 19 århundradet passande betänkligheter. Skönhetens trollmakt skall visserligen ej gonom några polisåtgärdor göras kraftlös, och sättet att vilja upprätthålla den genom att undandraga den faran af att drunkna, skall dock ej föra någon af de vackra hexorna på bålet; dortill är verkligen vårt århundrade allt för litet eldigt. Det är en numera temligen spridd åsigt, äfven bland de så kallado skapelsens herrar, att qvinnan, för sin holsas bevarande och tillväxt, bör unnas att få lofva, åtminstone timvis, najadens lif. Under sådana omständigheter af tveksamhet torde det ej vara nr vägen, alt låta rikets tredje stad veta hvad man om donna sak tänker i rikets andra, helst då dessa tankar funnit en värdig tolk i en lika insigtsfull som monniskovänlig representant för tillfället af Sverges läkarekår. Ilerr Doktor Charles Dickson i Göteborg har nyligen i ett offentligt föredrog, hållet i el t GfiUborga Vetenskaps- och ITUerhets-sani/tdillas sammanträde i nämnde stud, utvecklat de nsig-tor, rörunde ilen unna qvinnans fysiska uppfostran,

som numera delas af alin, hvilka blygas att längre stå kvar i obskurantisinens och föråldrade fördomars leder. Se liir det ungefärliga innehållet af hvad Ilr Dickson bådo att i detta vigtiga ilnmc anförä:

Talaren ville först framhålla den qvinliga uppfostran i allmänhet, dess vikt for hela nationen och de allmännaste grunderna for densamma. I förra fallet behöfde man blott hänvisa dertill, att qvinnans höga bestämmelse sir att vara moder och uppfostrarinna för kommande släkten. Blott friska mödrar kunna föda och nära friska barn; sjukdomar forplanta sig från generation till generation. Måste man då icke säga, att den qvinlign uppfostran bär i sitt sköte hela landets väl eller ve? Detta piller dock icke blott i kroppsligt afseende: det är modren som gifver barnet dess första uppfostran _ man känner litiigheten af de

första intrycken i barnåren. _ Det är modren som gifver barnets håg dess första, ofta afgörande rigtning. Historien lærer ock, att do ileste store män haft utmärkta mödrar.

Den qvinliga uppfostran omfattade trenne momcntor: det fysiska (kroppsliga), det intellektuelt religiösa, samt det estetiska, motsvarande de trenne grundvalarne för den menskliga fullkomligheten: styrka, visdom och J dg ring. Det är i föreningen af alla dessa elementer, i deras harmoniska utbildning, som uppfostran egor sin högsta uppgift. Man kan jemföra denna utbildning med uppförndet af en byggnad, med dess trenno hufvudmomenten grundens läggande, byggnadens uppförande och densammas utrustande med arkitektoniska prydnader. Likasom i första rummet grunden måste vara god och säker, så utgör kroppens styrka vilkoret för den andliga öfverbyggnader Huru skulle man bedöma den byggmästare, soin på en dålig grund uppförde en stor byggnad, och icke blott detta, utan äfvon använde stora kostnader på dess ornering. Ju större och dyrbarare byggnnd, desto starkare grund.

Förståndets och tankens verksamhet är oupphörligt betingad af hjernans smältningsprocess, hvilken i sin ordning härrör af frisk blodcirkulation.

Häraf inses klart huru oundgängligt nödvändigt det är,⁷⁹

att Jon kroppsliga utvecklingen fortgår i jembredd mod den intellektuella. Det gifves föräldrar som hafva den kortsyntheten, att då de ega "snälla barn", drifva på deras intellektuella utveckling, för att göra dem ännu "snäL-larc". Mången lofvande talang slutar, till följd af detta falska uppfostringssystem, mod att blifva en bedröflig modelmåtta. Iläri torde ock en förklaringsgrund ligga dertill, att mer än en dum person påstås i barndomen visat goda anlag.

Ämnet för dagen voro den fysiska uppfostran: hufvud -vilkoren härför voro (jus, luft, vatten ocli rOrelse. Det är i synnerhet uti de första barnåren, som ljustets inflytande ftr så viktigt. Likasom växter, uppdragna i mörker, förlora sin gröna fhrig och blifva blekhvita, så verkar saknaden af ljus på det späda barnet en blekhot, som har sin grund i blodets sammansättning. Derföre födas i de mörka kyffena sådana sjukdomar, som engelska sjukan och skroffler, hvilka äro dubbelt olycksbringande derigenom alt do äro ärftliga. Barnkammaren bör derföre vara husets gladaste rum, icke tvärtom, ocli den rubbning, som deraf kunde uppstå i en vånings komfort oeh elegans, torde väl anses vara uppvägd af barnens helsa.

Den friska luften vore ett alldeles oundgängligt vilkor för blodberedningen, förmedelst respirationen.

Under talet härom vidrörde Talaren fabrikernas inflytande på ilo mnnga barn, särdeles af qvinkönet, som der upptagas. De osunda lokalerna, den ensidiga sysselsättningen, mod flere orsaker verka derhän, att do tusental af unga qvinnor, som här få tillbringa en så vigtig period af sitt lif, blifva behäftade mod fysiska lidanden, deribland bleksoten, hvilka göra dem oförmögna att såsom mödrar föda ocli uppfostra barn till helsa och styrka. Talaren skildrade de våldliga följderna häraf för kommande släkten och lädo ärendet på deras hjertan, hvilka såsom husbönder eller matmödrar hade skyldighet att vaka öfver sina underlydande* välfärd.

Då vattnets betydeiso för kroppens helsa är af hvar och en känd, kunde man knappast fatta möjligheten nf att det så litet begagnades; — det finnes personer, som kanske icke i hela sitt lif tagit ett bad. Särskilt anbefalldes do friska sommarbaden, företrädesvis i förening med den nyttiga rörelse, som ligger i simningen. Det vore lyckligt⁸⁰

att denna öfning redan så kommit p& modet, att man kunde hoppas det ino in en o j så aflägsen tid simkonsten skulle blifva lika allmän bland flickor som blund gossar, särdeles som do förra hafva lättare att lära sig densamma än do 6cnarc. Härtill komme ett moraliskt inflytande, i det simningen framkallar beslutsamhet och rådighet, hvilka o j utesluta den sanna blygsamhet, som är att skilja från påkighet.

Rörelsen borde helst tagas i fria luften; och borde hvarje ung flicka minst eu à två timmar om dagen tnga aktiv rörelse i det fria; en rörelse, som dock voro något annat än den långsamma, tröttande spatsergången. Det är sedan hon sprungit omkring och lekt mod sina kamrater i glada lekar, som don unga flickan återvänder hein med rosor på kinderna. I sammanhang luirined vidröres skridskoåkningen, so in på senare tider blifvit ett godt mod i Göteborg. Talaron hoppades att det skulle så fortfara och att vi till nästa vinter skulle få sc våra isar hvimla af skridskoåkande flickor. Vidare anbefalldes frisk-gi/mna-stiken. Det vore besynnerligt, att då donna ansågs nödig för gossf-skolor, man förbisett densamma i fråga om flic» korna. En annan rörelse, hörando utomdcss till det estetiska området, voro dansen, i hvars anbefallande Talaren dock ej ville rekommendera våra baler i upphettade rum.

Det vore, anmärkte Talaren, oförlåtligt om föräldrar, med dessa lärdomar för ögat, sökfe på ett oförståndigt sätt hålla den unga flickan vid boken, instrumentet eller tapissribågen. Låt henne leka medan hon ännu är barn! tiden hinnor nog till för undervisningen, så går den både lättare och fortare, då don utföres med friska kropps- och själskrafter.

Slutligen egnade Talaren några ord åt beklädnaden, der ban dock ansåg sin röst icke kunna något uträtta, sedan både vetenskapens och ironiens vapen befunnits vanmäktiga mot det allsmäktiga modet.

Hvad skola våra badanstalts-antagonistor tycka härom? I den sinne sjunger emellertid insändaren:

Hvad skall man säga om den dimma, Hvari vtlr lärde doktor gått Ej nog att flickan måste simma — Hon ock aj' honom skridskor får,"⁸¹

I Augusti månad 1859 drunknade en nioårig gosse med namnet Rydhummar uti den ofvannämnda bad-inrättningen vid Reyetis grund. Som ofvan llr nämndt., liar egaren icke funnit med sina ekonomiska beräkningar förenligt ocli Norrköpings magistrat icke heller aktat nödigt föranstalta, att vid nämnda inrättning skall finnas en ansvarig simlärare. Olyckshändelsen bör nu väcka vederbörande föräldrar och embetsmyndigheter till besinning derpå, att lika obarmhertigt som det är att. neka barn uppfriska sig i vattnets sköte, lika obarmhertigt öin icke grymt är det äfven att härvid lemna en okunnig barndom och en oför-sigtig ungdom på egon hand. En ansvarig och kunnig simlärare och simlärarinna böra "vid sådana inrättningar, so in den omnämnda, alltid vara anställda. Till dessas aflöning kan utan saknad användas en obetydlig del utaf Norrköpings rika drätsel af utskänknings- och minuterings-atgifternu. Ett förslag härom, framställt till vederbörande skulle, det inan tror, numera, med den hemska händelsen för ögonen, blifva bifallet, och Norrköping dymedelst gifva ett exempel, som i rikets öfrige småstäder skulle mana till efterföljd. Man kan härvid med full trygghet-göra Norrköpings invånare uppmärksamma derpå, att, hvad som nu kan ske frivilligt, i ch icke så aflägsen framtid kan blifva anbefaldt. Sverges nuvarande allernådigste Konung kommer troligen att icke länge låta gymnastikens ädlaste del simkonsten stå oomhuldad. Den anspråkslösa simskolan är en perla af sådant värde, att den kan utgöra en prydnad för en könungakrona; _ och att svenska

konungakronan icke skall länge sakna densamma, torde blifva en omsorg, som Hans Maj:et Konung Carl XV icke vill bespara åt sina efterträdare pi svenska thronen, om och när frågan om simskolor blifver honom föredragen. Jimükvld skall en ny dylik olyckshändelse som den omnämnda, orsal:ad genom vederbörandes liknöjdhet eller rättare vårdslöshet, alltid blifva en outplånlig fläck på Norrköpings nuvarande _ invånares minne.

Som nämndt är, kunna ytterst få äldre Norrköpingsboer simma, och detta är anledningen till det missöde, som frågan om lokal för en Ordnad simskola rönt vid föredragningen inför borgerskapets äldsto. Simkonsten saknar dock härstädes icke alldolos äldre målsmän, och af dem må niimnas Hr Prosten GrevilHus, hvilken betydligt verkat för⁸²

fruntimmers-simskolans tillvaro, Hr Grosshandlaren Oberstein, Hrr Nyström, Lemke, Westerlundh, Marcus m. fl.

Af unga simmare, hvilka merendels deltagit i »le uti Norrköping försiggångna uppvisningnr, må nSinnas Frih. Strömfeldt, Liljestjerna, Eckerström, KiUlf af Småland, Gyllenram, Knorring, Åberg, Gödecke, 2:no bröder Carlson, 8:110 bröder Wessberg, E. och A. Bergvall, O. Wigert, Boman, Trysén, Meurling, Hammarsten, Hertzman, 2:ne bröder Thunström, 2:ne bröder Hesse, 2:no bröder Sundberg, 2:ne bröder Bennet, E. Björkqvist, Berglund, 8:ne bröder Lundgren, 2:ne bröder Elmqvist, Dawidsson, 2:no bröder Marcus, Lilja, Landberg, Söderström, Liljedahl, Hörnström, Åderman, Palmgren, Malm, 2:no brödor Ollman, Wawrinsky, Algot och Knut Hagberg, Kylander, Westin, C. Ekblnd, Fredriksson, C. Svart-ling, M. Sjögrön, Bergström, Wcslicn, Prflstfeldt, Gröndahl, Forssman, Björkstедt, Herman och Gustaf Lnger-qvi8t, 2:no bröder Blomberg, Wall, m. fl.

Westcrås Simskola.

Härom innehåller officiella tidningen följande:

1851 den 15 September. "Westerås den 11 September. Vid Westerås Simsällskaps första årshögtid den 6 dennes utdelades af Apotekaren Zimmermann den större belöningon för skicklighet i simkonsten åt ynglingarne D. T. Aminoü, A. Ekholm, W. S. Hulphers, E. A. Norman och O. A. Kistner, samt den mindre belöningen åt J. A. Carlström, E. Westerlund, L. E. Hjortsberg, K. L. Lindh, B. W. Schenatröm, A. M. Troilius och S. G. E. Helling; hvarefter sexa gafs för de unga magistrarne och kandidaterna i den å Widellska berget uyanlagda värdshus-lokalem"

1854 den 11 September. "Simpromotion i Westorås firades den 25 och 26 Augusti, då elever af begge könen fingo aflägga prof på sin skicklighet i denna lika nyttiga som nöjsamma konst, nemligen flickorna om Fredagen och gossarne dogen derpå. Den senare dagen hölls simpro-nioLiou, då Lonskomror Selling tilldelade den större belöningen åt sju ocli don mindre åt två af eleverna. Första hedersrummet innehades af ott fruntimmer, Domoisolle 82

fruntimmers-simskolans tillvaro, Hr Grosshandlaren Oberstein, Hrr Nyström, Lemke, Westerlundh, Marcus m. fl.

Af unga simmare, hvilka merendels deltagit i »le uti Norrköping försiggångna uppvisningnr, må nSinnas Frih. Strömfeldt, Liljestjerna, Eckerström, KiUlf af Småland, Gyllenram, Knorring, Åberg, Gödecke, 2:no bröder Carlson, 8:110 bröder Wessberg, E. och A. Bergvall, O. Wigert, Boman, Trysén, Meurling, Hammarsten, Hertzman, 2:ne bröder Thunström, 2:ne bröder Hesse, 2:no bröder Sundberg, 2:ne bröder Bennet, E. Björkqvist, Berglund, 8:ne bröder Lundgren, 2:ne bröder Elmqvist, Dawidsson, 2:no bröder Marcus, Lilja, Landberg, Söderström, Liljedahl, Hörnström, Åderman, Palmgren, Malm, 2:no brödor Ollman, Wawrinsky, Algot och Knut Hagberg, Kylander, Westin, C. Ekblnd, Fredriksson, C. Svart-ling, M. Sjögrön, Bergström, Wcslicn, Prflstfeldt, Gröndahl, Forssman, Björkstедt, Herman och Gustaf Lnger-qvi8t, 2:no bröder Blomberg, Wall, m. fl.

Westcrås Simskola.

Härom innehåller officiella tidningen följande:

1851 den 15 September. "Westerås den 11 September. Vid Westerås Simsällskaps första årshögtid den 6 dennes utdelades af Apotekaren Zimmermann den större belöningon för skicklighet i simkonsten åt ynglingarne D. T. Aminoü, A. Ekholm, W. S. Hulphers, E. A. Norman och O. A. Kistner, samt den mindre belöningen åt J. A. Carlström, E. Westerlund, L. E. Hjortsberg, K. L. Lindh, B. W. Schenatröm, A. M. Troilius och S. G. E. Helling; hvarefter sexa gafs för de unga magistrarne och kandidaterna i den å Widellska berget uyanlagda värdshus-lokalem"

1854 den 11 September. "Simpromotion i Westorås firades den 25 och 26 Augusti, då elever af begge könen fingo aflägga prof på sin skicklighet i denna lika nyttiga som nöjsamma konst, nemligen flickorna om Fredagen och gossarne dogen derpå. Den senare dagen hölls simpro-nioLiou, då Lonskomror Selling tilldelade den större belöningen åt sju ocli don mindre åt två af eleverna. Första hedersrummet innehades af ott fruntimmer, DomoisolleErika Backman; do öfrige, som erhöello don större belöningen , voro A. Törnblom (ultimus), V. T.

Åström, G. Adamsson, C. Sjöström, Ph. Gröndahl och B. Gröndahl. Den mindre erhöles af H. von Stockonström och Emanuel Björling."

Westerviks Simskola

(endast för fruntimmer) börjades 1855 och fortsattes 1856 års sommar af Simlärariunau Carolina Björklin g. Lokal erhöles vid Inndtstället Roginelund, beläget helt nära staden. En annan, mer ändamålsenlig sim-inrättning för staden Westervik har visserligen af Stadsläkaren Hr Dokt. Forling varit påtänkt och förordad, men ännu icke kommit till verkställighet. Ungefär 20 unga fruntimmer lärde sig simkonsten under ofvannämnda lärarinnas handledning, så att samma konst i bemälda stad icke alldeles saknar idkarskor.

Marstrands Simskola

börjades 1857 års sommar. Simlärare fanns tillgänglig på stället och simlärarinna erhöles från Jönköping. I anledning af den sistnämndas anställning finnes i Jönköpingsbladet för den 17 Februari samma år en så lydande artikel:

"Det torde intressera härvarande vänner af vattnet såsom preservativ och läkemedel att erfara, det till sommaren en simskola för fruntimmer kommer att inrättas vid en af rikets mest besökta badorter Marstrand, och att en af Simläraren Larssons qvinliga siin-elover blifvit antagen till lärarinna vid nämnde skola, hvilken lærer vara den femte i sitt slag, som har Larssons outtröttliga nit att tacka för sin uppkomst. Man sor att trägen vinner, och om det icko går så särdeles fort att få den välgörande ideen omfattad och hyllad, så går det likväl. Sämsta slädföröt är städso i portgångou, eller såsom Fransmannen säger, det är endast första steget som är påkostande; hvarje nytt steg framåt skall underlätta de påföljande, tilldess väl i sinom tid äfven i denna fråga hetsigheten griper den Erika Backman; de öfrige, som erhöles den större belöningen, voro A. Törnblom (ultimus), V. T. Åström, G. Adamsson, C. Sjöström, Ph. Gröndahl och B. Gröndahl. Den mindre erhöles af H. von Stockonström och Emanuel Björling."

Westerviks Simskola

(endast för fruntimmer) börjades 1855 och fortsattes 1856 års sommar af Simlärariunau Carolina Björklin g. Lokal erhöles vid Inndtstället Roginelund, beläget helt nära staden. En annan, mer ändamålsenlig sim-inrättning för staden Westervik har visserligen af Stadsläkaren Hr Dokt. Forling varit påtänkt och förordad, men ännu icke kommit till verkställighet. Ungefär 20 unga fruntimmer lärde sig simkonsten under ofvannämnda lärarinnas handledning, så att samma konst i bemälda stad icke alldeles saknar idkarskor.

Marstrands Simskola

börjades 1857 års sommar. Simlärare fanns tillgänglig på stället och simlärarinna erhöles från Jönköping. I anledning af den sistnämndas anställning finnes i Jönköpingsbladet för den 17 Februari samma år en så lydande artikel:

"Det torde intressera härvarande vänner af vattnet såsom preservativ och läkemedel att erfara, det till sommaren en simskola för fruntimmer kommer att inrättas vid en af rikets mest besökta badorter Marstrand, och att en af Simläraren Larssons qvinliga siin-elover blifvit antagen till lärarinna vid nämnde skola, hvilken lærer vara den femte i sitt slag, som har Larssons outtröttliga nit att tacka för sin uppkomst. Man sor att trägen vinner, och om det icko går så särdeles fort att få den välgörande ideen omfattad och hyllad, så går det likväl. Sämsta slädföröt är städso i portgångou, eller såsom Fransmannen säger, det är endast första steget som är påkostande; hvarje nytt steg framåt skall underlätta de påföljande, tilldess väl i sinom tid äfven i denna fråga hetsigheten griper den Erika Backman; de öfrige, som erhöles den större belöningen, voro A. Törnblom (ultimus), V. T. Åström, G. Adamsson, C. Sjöström, Ph. Gröndahl och B. Gröndahl. Den mindre erhöles af H. von Stockonström och Emanuel Björling."

Westerviks Simskola

(endast för fruntimmer) börjades 1855 och fortsattes 1856 års sommar af Simlärariunau Carolina Björklin g.

Lokal erhöles vid Inndtstället Roginelund, beläget helt nära staden. En annan, mer ändamålsenlig sim-inrättning för staden Westervik har visserligen af Stadsläkaren Hr Dokt. Forling varit påtänkt och förordad, mon ännu icke kommit till verkställighet. Ungefär 20 unga fruntimmer lärde sig simkonsten under ofvannämnda lärarinnas handledning, så att samma konst i bemäldo stad icke alldeles saknar idkcrskor.

Marstrands Simskola

börjades 1857 års sommar. Simlärare fanns tillgänglig på stället och simlärarinna erhöles från Jönköping. I anledning af den sistnämndas anställning finnes i Jönköpingsbladet för den 17 Februari samma år ön så lydande artikel:

"Det torde intressera härvarande vänner af vattnet såsom preservativ och läkemedel att erfara, det till sommaren en simskola för fruntimmer kommer att inrättas vid en af rikets mest besökta badorter Marstrand, och att en af Simläraren Larssons qvinliga siin-elover blifvit antagen till lärarinna vid nämnde skola, hvilken lærer vara den femte i sitt slag, som har Larssons outtröttliga nit att tacka för sin uppkomst. Man sor att trägen vinner, och om det icko går så särdeles fort att få den välgörande ideen omfattad och hyllad, så går det likväl. Sämsta slädföröt är städso i portgångou, eller såsom Fransmannen säger, det är endast första steget som är påkostande; hvarje nytt steg framåt skall underlätta de påföljando, tilldess väl i sinom tid äfven i denna fråga hetsigheten griper den84 tröga nationen. Då om ej förr skall det vigtiga ämnet vinna tillbörlig uppmärksnighet af vederbörande auktoriteter; in tilldess torde man fö åt nöjas ined ntt fögna sig åt do framsteg don goda saken kun göra genom enskilta bemödanden. Eljest vore det just nu, då så mycket talas och skrifves om qvinnans uppfostran, samhällsställning m. in., i sin ordning ntt äfven något tänka på ott medel till förbättring af den kroppsliga svaghet och missbildning, hvaraf åtminstone en stor del af den s. k. bättre klassens fruntimmer lida, och förgäfves skall mun i det hänseendet anstränga sig att finna ett enklare och verksammare medel än vattnet. Man borde vara betänkt härpå ej allenast för qviunokönots cjeii utan ock för kommande manliga slägtens skull, ty mankönets aftagande kroppsstorlek och styrka, hvaröfver läkare på grund af bevaringsmönstringsT rullorna klaga, har utan tvifvel en af sina verksamaste orsaker på mödernot förmedelst qvinnornas försvagade kroppsbihang i följd af en flere slägtled genomgående förvänd ocli förklemad uppfostran. Och likväl är naturen så välvillig utt hon, hvad eljest ür ovanligt, vid återvändandet till hennes enkla reginio ganska hastigt återupprättar hvad som åtgått långa tidsperioder att förderfva. Det är märkligt utt so med livilken snabbhet växtlighet och styrka utveckla sig hos uuga simnierskor; sjelfva de pii vattnets Välgörande verksumhot starkast troende hafva icke kunnat undgå att förvåna sig öfver resiüuutcrna i detta hänseende, hvilka tydligast framstå i de härstädes icke fö exempel uf flickor soin lärt simma, hvilka på kort tid växt om fildro systrar som icke tillgodogjort sig nämfade ut bildningsmedel, jemte det de förra icke veta af en mängd krämpor och åkommor, som besvärn de senare. Och öfver nil t detta egor simkonstens innehafvare don oskattbara förmågan att kunna rådda bådo sig sjelf och undra ur mången lifsfiiru alldeles på köpet. Derföre, framgång åt simkonsten och heder åt dess befordrare!"

I nämnde tidning för den 17 Oktober samuia sir läses ytterligare:

"Simliirnrinnan Lovisa Almström härifrån staden, hvilken under årets sommar tjenstgjort i Marstrand såsom lärarinna vid dorvurando sim-inrättning för fruntimmer, hur upplyst, att denna inrättning flitigt blifvit begagnad uf det täcka könet, somt att närmare GO unga damer der-85

stades liirde sig simkonsten. Vi göra oss ott nöje att omnämna dotta förhållande, som är ett nytt glädjande tecken till att den fördom, som hittills hållit simkonsten i fjättrar för våra uppväxande Svenskor, allt mor ocli mer är på utgående. I Göteborg är man botänkt på tillvägabringande af lokal för simskola åt stadens qvinliga befolkning, och Stockholm, länge derom ombodt och påmint af Sverges skickligaste simmerska Mamsell Nancy Edberg, bör väl icke länge låta komma sig till last, att der skall helt och hållet sakn-s en fruntimmers-simskola, hvars nytta äfven i sanitärt hänseende röjer sig bäst i Jönköping, 8om, till följd af sitt sanko och osunda läge är mycket utsatt för bådo epidemiska och endemiska sjukdomar, likväl företott det anmärkningsvärda faktum, att uti fyra rödsots- och tvenne kolera-epidemier, som öfvergått nämnde stad sedan 1858 års sommar, ingen af den talrika simskolopersonalen dött, och ytterst fil varit sjuka, — ön om-ständighot, som högeligen förtjente ott större

boaktande af vodorbörando sanitots-myndigbeter i allmänhet och Sundhetskollgium i synnerhet, än de hittills oaktadt påstötningar egnat deråt."

Fruntimmers-simskolan fortsattes äfven under somrarna 1858 och 1859 under samma lärarinnas ledning, men då voro eleverna mindre talrika än första sommaren, då, som förut är nämndt, ett betydligare antal unga Göteborgskor lärde sig simma. Som dessa numera hafva egen simskola, har denna uppstått som en segrande rival till de närbelägna badorterna.

Nyköpings Fruntimmers-simskola.

För denna simskolas tillkomst har Hr Rådmannen och Boktryckaren I\ E. Winge verksammast bidragit. Nämnde Hi' Itadman vistades i Jönköping en kort tid under sommaren 1854, och vid ett besök å Lilla Limnugnen, hvarest simskolan då hade sin lokal, tog han i betraktande Jönköpingsflickornas simöfniugar. Simläraren Larsson upplyste då om sitt syftemål, att, om möjligt vore, iordningställa simskolor för fruntimmer i alla .Sverges sjöstäderna och bad Hr Rådman Winge bekantgöra detta i Nyköping, hvarest en simlärarinna kunde anställas, om och »lär 85

stades liirde sig simkonsten. Vi göra oss ett nöje att omnämna detta förhållande, som är ett nylt glädjande tecken till att den fördom, som hittills hållit simkonsten i fjärrar för våra uppväxande Svenskor, allt mer och mer är på utgående. I Göteborg är man botänkt på tillvägabringande af lokal för simskola åt stadens qvinliga befolkning, och Stockholm, länge derom ombodt och påmint af Sverges skickligaste simmerska Mamsell Nancy Edberg, bör väl icke länge låta komma sig till last, att der skall helt och hållet saknas en fruntimmers-simskola, hvars nytta äfven i sanitärt hänseende röjer sig bäst i Jönköping, som, till följd af sitt sankt och osunda läge är mycket utsatt för både epidemiska och endemiska sjukdomar, likväl företott det anmärkningsvärda faktum, att uti fyra rödsots- och tvenne kolera-epidemier, som öfvergått nämnde stad sedan 1858 års sommar, ingen af den talrika simskolopersonalen dött, och ytterst få varit sjuka, — om om-ständighet, som högeligen förtjente ett större boaktande af vodorbörando sanitots-myndigbeter i allmänhet och Sundhetskollgium i synnerhet, än de hittills oaktadt påstötningar egnat deråt."

Fruntimmers-simskolan fortsattes äfven under somrarna 1858 och 1859 under samma lärarinnas ledning, men då voro eleverna mindre talrika än första sommaren, då, som förut är nämndt, ett betydligare antal unga Göteborgskor lärde sig simma. Som dessa numera hafva egen simskola, har denna uppstått som en segrande rival till de närbelägna badorterna.

Nyköpings Fruntimmers-simskola.

För denna simskolas tillkomst har Hr Rådmannen och Boktryckaren I\ E. Winge verksammast bidragit. Nämnde Hi' Itadman vistades i Jönköping en kort tid under sommaren 1854, och vid ett besök å Lilla Limnugnen, hvarest simskolan då hade sin lokal, tog han i betraktande Jönköpingsflickornas simöfniugar. Simläraren Larsson upplyste då om sitt syftemål, att, om möjligt vore, iordningställa simskolor för fruntimmer i alla .Sverges sjöstäderna och bad Hr Rådman Winge bekantgöra detta i Nyköping, hvarest en simlärarinna kunde anställas, om och »lär86

ändamålsenlig lokal för simskola derstädes kom att iordningställas. En sådan lokal blef äfven der uppförd, och sedan Larsson, genom beviljande Hr .Rådmans försorg, blifvit satt i tillfälle åse nämnde lokal, samt tillräckligt antal elever anmälts, anlände de första dagarna af Juli månad 1857 till Nyköping, i sällskap med Larsson, Simläraren Gustafva Löfgren, hvars simprof, verkställt i så väl de blifvande elevernas som deras föräldrars närvaro, blef godkändt. Undervisning meddelades sedan till badtidens slut. Nämnda lärarinna vistades äfven i Nyköping 1858 års sommar och då, vid badtidens slut, föranstaltade om en uppvisning i simkonsten af hennes elever, som voro omkring 30 till antalet. Uppvisningen vann bifall af närvarande föräldrar och målsmän, och af Nyköpingsbladet erhöill bemälda Gustafva Löfgren beröm för det nit och det goda bemötande mot eleverna, som hon ådagalagt under utföringen af sitt bestyr såsom simlärarinna.

Af de unga deltagarinnorna i slutsimningen voro: Emma Lundborg, Sigrid Ollberg, Constantia Lundberg,

Augusta Lundberg, Kjerstin Thyselius, Selma Corth, Augusta Wasberg, Olga Helleday och Augusta Friberg.
OarlsKroiia Fruntimmers-simskola.

Medelst Hr Bagaremästaren Cassels och några assosiantors försorg tillvägabringades i Carlskrona under Juni månad 1859 en mindre, grund badbassin, med en yta nf 42 qva-drat-alnar. Efter af Hr Handlanden N. Malm uti brev till Simläraren Larsson framställd fråga, dels om nämnde bassin hade tillräckligt utrymme.för en simskola, dels om en simlärarinna kunde erhållas från Jönköping, och dessa båda frågor blifvit af Larsson mod ja besvarade, öppnades af Ilr Malm subskription, för utrönande om så tillräckligt antal elever kundo erhållas, att kostnaden för lärarinnans rosa och vistande på stället blefve betäckt. Försöket i sådant fall lyckades, ocli den 11 Juli börjades simskolan, under ledning af Simlärarinnan Wilhelmina Eleonora Hägerström.' Hiir, som på. alla andra ställen, voro eleverna till en början få, mon innan badtidens slut uppgingo de till 82.

En störrö, rymligare ocli komfortablare inrättning ior 86

ändamålsenlig lokal för simskola derstädes kom att iordningställas. En sådan lokal blef äfven der uppförd, och sedan Larsson,, genom beniälde Hr .Rådmans försorg, blifvit satt i tillfälle åse nämnde lokal, samt tillräckligt antal elever anmälts, anlände do första dagarne af Juli månad 1857 till Nyköping, i sällskap med Larsson, Simlärarin-nan Gustafva Löfgren, hvars simprof, verkställdt i så väl de blifvande elevernas som deras föräldrars närvaro, blef godkänt. Undervisning meddelades sedan till badtidens slut. Nämnda lärarinna vistades äfven i Nyköping 1858 års sommar och då, vid badtidens slut, föranstaltade om en uppvisning i simkonsten af hennes elever, som voro omkring 30 till antalet. Uppvisningen vann bifall af närvarande föräldrar och målsmän, och af Nyköpingsbladet erhöill bemälda Gustafva Löfgren beröm för det nit ocli det goda bemötande mot eleverna, som hon ådagalagt under utöfningen nf sitt bestyr såsom simlärarinna.

Af do unga deltagarinnorna i slutsimningen voro: Emma Lundborg, Sigrid Ollberg, Constantia Lundberg, Augusta Lundberg, Kjerstin Thyselius, Selma Corth, Augusta Wasberg, Olga Helleday och Augusta Friberg.
OarlsKroiia Fruntimmers-simskola.

Medelst Hr Bagaremästaren Cassels och några assosiantors försorg tillvägabringades i Carlskrona under Juni månad 1859 en mindre, grund badbassin, med en yta nf 42 qva-drat-alnar. Efter af Hr Handlanden N. Malm uti brev till Simläraren Larsson framställd fråga, dels om nämnde bassin hade tillräckligt utrymme.för en simskola, dels om en simlärarinna kunde erhållas från Jönköping, och dessa båda frågor blifvit af Larsson mod ja besvarade, öppnades af Ilr Malm subskription, för utrönande om så tillräckligt antal elever kundo erhållas, att kostnaden för lärarinnans rosa och vistande på stället blefve betäckt. Försöket i sådant fall lyckades, ocli den 11 Juli börjades simskolan, under ledning af Simlärarinnan Wilhelmina Eleonora Hägerström.' Hiir, som på. alla andra ställen, voro eleverna till en början få, mon innan badtidens slut uppgingo de till 82.

En störrö, rymligare ocli komfortablare inrättning ior87

sommarbod har i Carlskrona varit påtänkt och måhända kommer till stånd så fort sora möjligt. Donna inrättning ür afsedd till simskola äfven för fruntimmer, till hvilka inrättningen kommer att upplåtas å vissa timmar om dagen*). At detta, liksom alla andra företag, hvarmed man åsyftar att tillgodogöra barn- och ungdomen don i sanitärt hänseende rika skatt som Sverge eger uti sina många vattendrag, önskar utgifvaren en snar, lika nyttig som behöflig realisation, för hvars tillvägabringande man särskilt får fösta rikets nu församlade Ständers uppmärksamhet och rekommendera sådane företag till deras omhuldande och befordran; samt vågar lägga vigt derpå, att man "lefver i ett tidevarf," som allt mer och mer afvänjer sig att, i fråga om åstadkommande af allmänt nyttiga inrättningar, låta små, visserligen mången gång förtretliga, liindor komma sig till last.

I T .11 TI fi bildade sig ott simsällskap 1823 års sommar. Dåvarande studeranden numera Ilerr Prosten Delin samt åtskilliga hans akademi-kamrater utgjorde detsamma. Till promotor hade sällskapet valt Professoren Ebbe Samuel Bring, hvilken vid simpromotion, soin anställdes detta år, tilldelade den större belöningen åt flere ynglingar, deribland nämnde Hr Delin, Friherre Gustaf Bennet, G. T. Tollstorp, August Weidenhielm, Christensson, J. AV. Svensson, L. Billström ocli Böös.

Staden Lunds ungdom har dock icke fiVtt glädja sig af att simskolan blef bibehållen; _ detta till begrundande af stadens nuvarande invånare. Från Lund utgick, medelst Ling, uppmaning till Svenskarne oin gymnastikens intagande i programet för ungdomens undervisning. Svenskarne i allmänhet och Lundaboerna i synnerhet böra anse för en ambitionssak att fullkomna hvad Ling lyckades bölja. Ehuru lokal för en simskola vid Lund icke är synnerligen fördelaktig och inbjudande, bör den som finnos likväl icke blifva obegagnad; ty afståndet från staden är icke längre än man vanligen tillryggaJälgor,,under en promenad.

) Denna bassin är munëra feÄatatf, och medelst Hr Apotoka-ron B. A. Söderströms försorg lärty badinrättningen vara under byggnad samt fruntimmors-sifilskoh»i ilfven komma att fortsattas ander 18(10 ürs sommar. 87

sommarbod har i Carlskrona varit påtänkt och måhända kommer till stånd så fort sora möjligt. Donna inrättning ür afsedd till simskola äfven för fruntimmer, till hvilka inrättningen kommer att upplåtas å vissa timmar om dagen*). At detta, liksom alla andra företag, hvarmed man åsyftar att tillgodogöra barn- och ungdomen don i sanitärt hänseende rika skatt som Sverge eger uti sina många vattendrag, önskar utgifvaren en snar, lika nyttig som behöflig realisation, för hvars tillvägabringande man särskilt får fösta rikets nu församlade Ständers uppmärksamhet och rekommendera sådane företag till deras omhuldande och befordran; samt vågar lägga vigt derpå, att man "lefver i ett tidevarf," som allt mer och mer afvänjer sig att, i fråga om åstadkommande af allmänt nyttiga inrättningar, låta små, visserligen mången gång förtretliga, liindor komma sig till last.

I T. 11 TI fi bildade sig ott simsällskap 1823 års sommar. Dåvarande studeranden numera Ilerr Prosten Delin samt åtskilliga hans akademi-kamrater utgjorde detsamma. Till promotor hade sällskapet valt Professoren Ebbe Samuel Bring, hvilken vid simpromotion, soin anställdes detta år, tilldelade den större belöningen åt flere ynglingar, deribland nämnde Hr Delin, Friherre Gustaf Bennet, G. T. Tollstorp, August Weidenhielm, Christensson, J. AV. Svensson, L. Billström ocli Böös.

Staden Lunds ungdom har dock icke fiVtt glädja sig af att simskolan blef bibehållen; _ detta till begrundande af stadens nuvarande invånare. Från Lund utgick, medelst Ling, uppmaning till Svenskarne oin gymnastikens intagande i programet för ungdomens undervisning. Svenskarne i allmänhet och Lundaboerna i synnerhet böra anse för en ambitionssak att fullkomna hvad Ling lyckades bölja. Ehuru lokal för en simskola vid Lund icke är synnerligen fördelaktig och inbjudande, bör den som finnos likväl icke blifva obegagnad; ty afståndet från staden är icke längre än man vanligen tillryggaJälgor,,under en promenad.

) Denna bassin är munëra feÄatatf, och medelst Hr Apotoka-ron B. A. Söderströms försorg lärty badinrättningen vara under byggnad samt fruntimmors-sifilskoh»i ilfven komma att fortsattas ander 18(10 ürs sommar. 88

1 JVEalHIÖ hnr för några år tillbaka funnits simskola under ledning ai framlidne Aktören Hedin, i sin lifstid gerna sedd såsom Rochns Pumpornickol oeh i flero andra roler nf komisk egenskap.

Medelst Direktören vid Malmö Cellfängelse Hr Fr. Th. Husselqvists försorg kommer simlärarinna att anställas i Malmö under loppet nf 18(!0 års sommar. Företaget får man rekommendera hos Malmö unga damer och flickor, hvilkas förman och fromma man dermed ftsyftat, och längo torde det ej dröja innan idéen om fruntimmers-simskolor, bekantgjord i Danmarks hufvudstad, äfven derstädes gör sig gällande, och i sådant fall rekommenderas den till förordande af Danmarks resp. Hrr Läkare och Publicister.

Af numera aflidno Handlanden Bager i Malmö har blifvit testamenterad en summa af 1,500 Riksdaler riksmünt såsom bidrag till en simskola för staden. Testators gåfva anmärkes här såsom troiigen den enda i sitt slag, och, det utgifvaren hoppns, i en icke så aflägsen framtid kommer att lända den glada barndomen, den lifliga ungdomen till nflje och nytta; _ förhållanden, som på det mest tillfredsställande sätt förenas uti simkonsten.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/upplysim/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-upplysim>.

Filen skapad 2018-12-17 14:48:53.745532